

[Skatteministeren]

Der vil selvfølgelig være nogle, der bliver efterladt med en noget ringere stilling, end de havde ønsket sig. Jeg kan som eksempel nævne, at der ikke er tvivl om, at Røde Kors får et noget mindre beløb, end de havde fået med den hidtil gældende fordelingsnøgle. Derfor kan jeg også sige, at finansministeren har lovet, at ønsker om hjælp til konkrete projekter fra Røde Kors vil blive modtaget med stor velvilje af finansministeren, så den pulje, som finansministeren har til rådighed, kan være med til at udjævne fordelingen, når der kommer ansøgninger om hjælp til konkrete projekter.

Jeg skulle måske sige til hr. Ole Donner, at der som svar på henvendelsen fra Diabetesforeningen i dag er fremsendt en kommentar, som ud fra de beregninger, vi har foretaget i Skatteministeriet, faktisk viser, at Diabetesforeningen med den måde, man er indplaceret i lovgivningen, står til at få et væsentligt større beløb end det, Diabetesforeningen selv forventer. Bilaget er først blevet fordelt her til formiddag, og derfor er det forståeligt, hvis man ikke har set det, men det får man jo også lejlighed til at se under udvalgsarbejdet, inden lovforslaget kommer frem til tredje behandling.

Må jeg endnu en gang takke for godt samarbejde, takke for, at alle har været indstillet på, at denne sag bør løses i fællesskab, og også takke de organisationer uden for huset, som har bidraget til, at vi har fundet en løsning, som jeg tror jeg har lov at sige at vi alle sammen kan være tjent med.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-13, § 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 283:

Forslag til lov om ændring af personskatteloven og andre skattelove. (Skatteomlægning).

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 19/5 93).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 9-13 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 284:

Forslag til lov om ændring af lov om en børnefamilieydelse. (Forhøjelse af børnefamilieydelsen).

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 19/5 93).

10) Første behandling af lovforslag nr. L 285:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og personskatteloven. (Befordring).

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 19/5 93).

11) Første behandling af lovforslag nr. L 286:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og skattekontrolloven. (Telefonudgifter og personalegoder).

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 19/5 93).

12) Første behandling af lovforslag nr. L 287:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Ophævelse af adgangen til at henlægge til investeringsfonds og nedskrive på varelagre m.v. samt nedsettelse af nedskrivningsprocenten efter husdyrbesætningsloven).

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 19/5 93).

13) Første behandling af lovforslag nr. L 288:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Kontantomregning vedrørende driftsmidler og skibe samt beskatning af avancer på ombygning m.v. af lejede lokaler).

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 19/5 93).

Formanden:

Efter ønske skal jeg fastsætte en taletid på 15 minutter for ordførerne i første omgang. Det giver samtidig mulighed for en lidt mere almindelig politisk debat om regeringens udspil.

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Anne-Marie Meldgaard (S):

Regeringen har holdt sit løfte med den skattereform, der blev bebudet i regeringsgrundlaget »En ny start« for blot fire måneder siden. Den dagsorden, et enigt Folketing vedtog den 29. april om, at regeringen inden den 1. juni 1993 skulle fremlægge en skattereform, er opfyldt nu. Kun tre uger efter vedtagelse af dagsordenen fremsatte regeringen det meget velforberedte og gennemarbejdede forslag til en skattereform, som vi behandler her i dag. Reformen tager hensyn til de seneste års skattedebatter her i Tinget, og den bygger meget på den veldokumenterede rapport, vi fik fra Personskatteudvalget. Derfor er der meget ros til udvalget fra Socialdemokratiet.

Jeg vil heller ikke undlade at nævne, at det var tidligere skatteminister hr. Anders Fogh Rasmussen, der udformede Personskatteudvalgets kommissorium – han alene udpegede de uvildige eksperter, der arbejdede med udformningen af rapporten – så både det politiske og det tekniske grundlag for de videre behandlinger og en beslutning nu absolut er til stede.

Socialdemokratiet vil egentlig hellere kalde forslaget en skatteomlægning end en skattereform. Men det skatteprojekt, vi nu behandler, skal ikke være afhængig af det ene eller det andet ordvalg.

Regeringens skattereform vil skabe et mere sammenhængende, et mere retfærdigt og et mere grønt skattesystem. Skatten på arbejdsindkomst nedsættes, marginals-katten reduceres kraftigt for alle, og der skabes ro og trykthed på ejerboligområdet. Alle former for indkomst skal så vidt muligt beskattes ensartet; derfor sættes der nu for alvor ind over for skattetænkning og spekulation, og ligningsindsatsen skal styrkes.

Miljøhensyn får fremover en langt mere fremtrædende rolle i skattesystemet, og et væsentligt element er de øremærkede arbejdsmarkedsbidrag, der skal være med til at finansiere og synliggøre udgifterne til dagpenge, aktiverings- og uddannelsesudgifter og til sygedagpenge på arbejdsmarkedsområdet.

Socialdemokratiet ønsker at være garanten for, at skatteomlægningen indeholder en tryk-hedsgaranti for den ærlige skatteyder. Regeringens forslag ligger helt op ad det og lever helt op til de løfter, der blev givet. Reformen sikrer en mere rimelig fordeling af skattebyrderne. Alle kommer i modsætning til i dag til at bidrage til at opretholde det velfærdssamfund, vi har. Den sociale fordeling i forslaget er også rimelig.

Regeringen har mere end opfyldt garantien til boligejerne om, at deres samlede økonomi ikke forringes ved en skatteomlægning. Ikke alene får boligejerne en bedre økonomi her og nu, fordi de får del i lettelserne af personskatten, men det sikres også ved, at lejeværdien nedsættes, og ved at der på ny gives adgang til kontantlån, så ejendomspriserne kan stige til et mere normalt niveau. Jeg er overbevist om, at vi indtil nu har oplevet et kunstigt tryk på priseniveau, ikke mindst fordi oppositionen har haft alt for meget held til at skræmme kommende ejerboligkøbere helt overdrevent med hensyn til, hvad regeringen kunne komme med af formodede indgreb over for rentefradraget – en skræmmekampagne, som har været helt ubegrundet. Nu er spændingen imidlertid udløst, og alle kan se, at der er taget vidtgående hensyn til husejerne; også de husejere, der har store prioritetsydelse, får lettelse.

Det markante rentefald – 3 pct. siden januar – vil sammen med den nye og lettere adgang til at konvertere også gamle kontantlån give en meget stor gruppe både af nuværende og kommende husejere adgang til væsentlig lavere ydelser. Det er lettelse, der må være til at kunne forstå.

Regeringen har samtidig indfriet sit løfte til husejerne og ejendomsmarkedet på en måde, der sikrer en rimelig balance mellem ejere og lejere, vel at mærke uden den særskat på lejerne, som var inde i billedet i Personskatteudvalgets rapport.

Regeringen har også holdt sit løfte om at forbedre erhvervslivets vilkår. Der er i Socialdemokratiet vidtstrakt forståelse for, at eksporterhvervene er i en vanskelig situation i disse tider med valutauro og devalueringer i verden omkring os. Derfor kommer der ingen forslag om generelle arbejdsgiverbidrag eller stramminger af energifgifter hverken i indeværende eller i næste overenskomstperiode.

[Anne-Marie Meldgaard]

Samlet set sikres erhvervslivet en lettelse af omkostningerne helt frem til 1998, hvis man altså i erhvervslivet selv tror på alt det, man har sagt de sidste mange år om marginalskattelettelser som vejen til lavere omkostninger.

Men det er også værd at mærke sig, at rentefaldet giver store lettelser, og at lempelsen af finanspolitikken som følge af regeringens udspil giver udsigt til væsentlig større omsætning. Derfor kan vi også forudse en solid fremgang i erhvervslivets overskud allerede i 1994 – et overskud, der vel at mærke bør danne grundlag for flere arbejdspladser.

Disse positive grundtræk anerkendes så forskellige steder som f.eks. af Finansrådets formand, direktør Knud Pedersen i Den Danske Bank og af Jyllands-Postens lederskribent. Det gør de også i et vist omfang af Dansk Industri og Dansk Arbejdsgiverforening, men jeg kunne godt ønske mig, at også Dansk Industri og Dansk Arbejdsgiverforening entydigt vedstod tidligere ønsker og anerkendte regeringens udspil som et skridt i den rigtige retning. Men måske kniber det med at undsige den negative og taktiske linie, som vi desværre hidtil har hørt fra de to tidligere regeringspartier. Man hæfter sig her ved frynser, som man helst ville være fri for, uden overhovedet at vurdere helheden.

Derfor er det også ærgerligt, at især hr. Peter Brixtofte har været så afvisende over for regeringens udspil og det på et tidspunkt, hvor det var helt umuligt at se og vurdere sammenhængen i en skattereform. Jeg håber, at hr. Peter Brixtofte nu bedre forstår, at skattereformen sagligt set lander fornuftigt for alle.

Hvis vi skal have en ordentlig debat, må vi undgå, at den føres på detaljer. Debatten bør foregå på et niveau, hvor saglighed og hensynet til skatteyderne kommer i første række. Det er klart, at alle kan finde noget at være utilfreds med. Alle interessegrupper vil helst have personskattelettelser uden overhovedet at bidrage på anden vis, men det har sin pris at skabe et mere fornuftigt og retfærdigt skattesystem.

De sidste mange år er blevet brugt til snak, hvorimod denne regering har vist handlekraft ved at fremsætte sit forslag nu. Socialdemokratiet er meget tilfreds med, at regeringen har foreslået den største lettelse i personskatterne nogen sinde. I 1998 udskrives der 46 mia. kr.

mindre i skat end i dag på ganske almindelige skatteborgere, som vel at mærke ikke har spekuleret og ikke tjener store penge på aktier og erhvervsejendomme. Derved bliver skattesystemet meget mere lig det system, der er i andre nordiske og europæiske lande. Vi får ændret et skattesystem, hvor det er for let at spekulere, vi får lukket de store huller, og vi får nedsat skatten på arbejde. Det er disse temaer, der er blevet talt allermest om i de senere års politiske debat. Den tidligere regering talte om det, men den handlede ikke. Erhvervslivet har fremhævet det som den vigtigste brik til at sikre fortsatte forbedringer af konkurrenceevnen. Denne regering gør noget ved det.

Man kan så spørge sig selv: Hvordan finansierer vi denne voldsomme lettelse i personskatten? Halvdelen kommer ind i kraft af øremærkede arbejdsmarkedsbidrag, hvor parterne på arbejdsmarkedet selv bidrager, og hvor bidragene i det lange løb følger udgifterne til dagpenge ved arbejdsløshed, sygdom og barsel, til orlov og hele den aktive arbejdsmarkedspolitik. En fjerdedel kommer ved at beskatte al indkomst nogenlunde ensartet, også de hidtil skattefrie og arbejdsfrie gevinster, og ved at beskatte overdrevne personalegoder. Straks fra lovforslagernes fremsættelse sættes en stopper for skattetænkning. Det bliver ikke længere muligt at undvige dansk beskatning ved at købe millionanpartier i mere eller mindre fiktive jernbanevogne og containere på den anden side af jordkloden. Vi får forenklinger og justeringer vedrørende investeringsfonde, varelagerne og nedskrivninger samt afskrivninger vedrørende driftsmidler og afskrivninger vedrørende ombygninger af lejede lokaler.

Den sidste fjerdedel kommer ind ved forhøjelse af afgifter, der kan tilskynde til at spare på energi og andre naturgivne ressourcer. Grønne afgifter har den fordel, at forbrugernes og virksomhedernes adfærd påvirkes med markedsmæssige midler. For at sikre at forbrugernes og virksomhedernes tager fornødent hensyn til miljøet, bør forurenerne belastes svarende til omkostningerne for samfundet.

Med udgangspunkt i den alt for store arbejdsløshed er Socialdemokratiet for hurtigst muligt at få sat gang i hjulene indstillet på at friholde erhvervslivet for væsentlige miljøafgifter i de nærmeste år. Dette af hensyn til konkurrenceevnen og udsigten til tab af yderligere arbejdspladser.

[Anne-Marie Meldgaard]

På længere sigt er det dog afgørende for den optimale miljøeffekt, at også erhvervslivet i større udstrækning omfattes af miljø- og energifgifter. En gradvis indførelse af disse afgifter kan også være med til at betale for oprensning efter fortidens synder, og midlerne kan tilbageføres til erhvervslivet til miljøinvesteringer. Herved kan indsatsen over for miljøet yderligere målrettes og erhvervsbelastningen neutraliseres.

I medierne har den helt store debat om regeringens udspil kørt på, hvem der vinder, og hvem der taber ved en gennemførelse af en skattereform. Fordelingsvirkningen af skatteomlægningen er afpasset, så næsten alle familier vil komme ud af reformen med et øget rådighedsbeløb. Balancen mellem bolig ejere og lejere er sikret, så ejere og lejere med samme indkomst opnår stort set samme fremgang i rådighedsbeløb. Pensionistfamilier opnår fremgang i rådighedsbeløbet fra 1,3 til 3,5 pct. i 1994 og 2,5 til 7 pct. i 1998. Stigningen er størst for gifte pensionister. Netop de svageste grupper er der altså taget hånd om.

Lad mig nævne børnefamilierne. Børnefamilieydelsen sættes op med 200 kr. om året stigende til 1.000 kr. pr. barn, når skattereformen er fuldt gennemført i 1998. Det er et tydeligt eksempel på, at der er taget sociale hensyn, og vi taler om beløbsstørrelser, der langt overstiger belastningen af grønne afgifter.

Men der er ikke fra regeringens side lagt skjul på, at der er grupper, der vil komme til at tabe og få mindre til rådighed. Det er statistisk meget spredt, men der kan være tale om unge hjemmeboende og andre med meget lave indkomster uden en egentlig selvstændig husstand, som ikke belastes synderligt af grønne afgifter, og typisk taler vi om meget små beløb – fra 50 til 100 kr.

Endelig er der selvfølgelig spekulanterne, som får mindre til rådighed. Men det er god socialdemokratisk politik, at det bliver sværere for dem, der vil hente sig hurtige gevinster gennem spekulationer. Det er stadig væk værd at huske, at 9/10 af skatteyderne vil være vindere allerede fra 1994. Det skyldes først og fremmest den beskedne underfinansiering i starten, og det er et billede, der ikke ændres afgørende i 1998, for et tid tid er der mere end 10 mia. kr. fra kvælning af skattefiduser og beskatning af arbejdsfri indtægter til fordeling mellem alle

os andre. Vi er i Socialdemokratiet meget indstillet på under udvalgsarbejdet at få afdækket alle hjørner ved fordelingsvirkningerne. Og viser det sig, at der mod forventning er svagheder i forslagene, må de rettes.

Socialdemokratiet er jo i princippet modstander af ufinansierede skattelettelser, men den katastrofale udvikling i arbejdsløsheden gør, at tiden nu er inde til noget nyt. Vi tror principielt ikke, at underfinansiering i sig selv skaber stor dynamik og mange nye arbejdspladser, men skal ses i sammenhæng med den samlede indsats for at fjerne depressionen og komme ud af den situation, der ellers ser ud til at give os et rædselsfuldt stort antal arbejdsløse – ja, op mod 365.000 til næste år. Den midlertidige underfinansiering af skattereformen på 4,6 mia. kr. er med andre ord en del af den samlede finanspolitiske lettelse, som regeringen foreslår med henblik på hurtigere at få knækket arbejdsløhedskurven.

Danmark har brug for at få gang i hjulene. Der er tale om en af de største omlægninger af den økonomiske politik i mange år. Alt i alt betyder det, at indkomstskatteprocenterne kommer til at ligge mellem 38 og 58 mod i dag 52 og 68. Resultatet vil være, at de danske marginalskatter for lav- og mellemindkomstgrupperne vil ligge under en række af de lande, vi normalt sammenligner os med.

Jeg vil understrege til sidst, at Socialdemokratiet har vilje til saglig forhandling og vil vise hensyn til konstruktive forslag og indvendinger fra oppositionen og fra interesseorganisationerne. Men allervigtigst er det at fastholde økonomi og sammenhæng i skattereformen. Imidlertid er det nu i de kommende uger, inden Folketinget tager på ferie, at reformen skal vedtages. Ellers kan den ikke få virkning fra nytår til gavn for det meget store antal danske skatteborgere.

(Kort bemærkning).

Fogh Rasmussen (V):

Fru Anne-Marie Meldgaard nævnte i sin indledning, at det var mig, der som skatteminister havde nedsat Personskatteudvalget, havde sammensat det og havde lavet det såkaldte kommissorium. Jeg antager, at fru Anne-Marie Meldgaard derved vil give et indtryk af, at jeg nærmest var bagmand for den reform, som regeringen her lægger frem.

[Fogh Rasmussen]

Den misforståelse vil jeg gerne udrydde allerede fra debattens start. Jeg kan bekræfte, at det var mig, der som skatteminister lod Personskatteudvalget nedsætte, men udvalget var fuldstændig uafhængigt af regeringen. Det bestod af eksperter, der var uafhængige og neutrale i forhold til regeringen. Og jeg kan fastslå, at den rapport, som Personskatteudvalget kom med, var jeg på mange måder uenig i, og jeg er derfor ikke på nogen som helst måde politisk bundet af den.

Så sagde fru Anne-Marie Meldgaard, at alle kom ud med større rådighedsbeløb som følge af den her omlægning. Jeg vil gerne have fru Anne-Marie Meldgaard til at bekræfte, at det ikke er sandt. Med den ene hånd giver regeringen en skattelettelse på 24 mia. kr., med den anden tager regeringen 25,5 mia. kr. ind igen fra befolkningen.

Jeg vil gerne spørge fru Anne-Marie Meldgaard, hvordan det kan lade sig gøre, at alle kommer ud med større rådighedsbeløb, når man skærper beskatningen mere, end man letter den.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

I Fremskridtspartiet er vi nok knap så imponeret over det, der ligger på bordet her i dag, som fru Anne-Marie Meldgaard. Fru Anne-Marie Meldgaard nævnte, at det kun var tre uger siden, man havde vedtaget, at det skulle fremlægges, og det synes jeg også det bærer præg af. Men jeg er glad for den bemærkning, der gik ud på, at man ville være positiv under forhandlingerne i Skatteudvalget og ville modtage gode ideer.

Men jeg vil stille et par spørgsmål til fru Anne-Marie Meldgaard.

Finder fru Anne-Marie Meldgaard det rimeligt, at man nu skærper reglerne for befordringsfradraget sådan, at mobiliteten bliver svækket for de personer, der har arbejde borte fra deres hjemsted?

Jeg vil også spørge fru Anne-Marie Meldgaard, om hun finder det rimeligt, at f.eks. en direktør, som har fri bil til 400.000 kr., og som kører i den i 6 år, hvert eneste år skal beskattes af et beløb på 100.000 kr.

Jeg har nærlæst lovforslagene flere gange for at se, hvor der står noget om ministerbiler, for jeg vil tro, at der er mange direktører, der tje-

ner nogenlunde det samme som en minister, og derfor kunne jeg godt tænke mig at høre fru Anne-Marie Meldgaard, hvilke regler der kommer ind her.

Og så vil jeg spørge fru Anne-Marie Meldgaard, om hun mener, det er rimeligt, at man fjerner 3 pct.-fradraget for lønmodtagerne.

Til sidst vil jeg spørge, om man ikke i travlheden har glemt et enkelt fradrag, nemlig for fagforeningskontingent, eller om det er noget, der er helt bevidst.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Jeg fortsætter lige præcis der, hvor hr. Ole Donner sluttede.

Fru Anne-Marie Meldgaard udtalte sig meget rosende om rapporten fra Personskatteudvalget, og det er da heller ikke alle forslagene fra Personskatteudvalget, som jeg er uenig i. Men der er et af forslagene fra Personskatteudvalget, som ikke er med i regeringens skatteudspil, et ganske udmærket forslag, som går ud på, at man lægger et loft over fradraget for fagforeningskontingenter på 6.000 kr. Det argumenterer man godt for i Personskatteudvalget. Jeg vil gerne spørge fru Anne-Marie Meldgaard:

Hvad er årsagen til, at man ikke har taget et af de bedre af disse forslag med?

Det ligger sådan, at der er nogle aktiviteter i de faglige organisationer, som ikke kan udføres med fradragsret, og det er også rimeligt. Må jeg citere en repræsentant for HK, Jørgen Hoppe, der i Politiken den 22. maj siger:

»Vi har dundrende succes med billige sommerhuse og forsikringer, men det er da rigtigt, at en del af rabatten betales af andre medlemmer over kontingentet.«

Det er ikke den fulde sandhed, for halvdelen betales af skatteyderne, og det er fuldstændig urimeligt. Derfor er det uforståeligt, at regeringen har sprunget dette forslag over. Det har i øvrigt et provenu på 1 mia. kr.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Fru Anne-Marie Meldgaard lagde ud i debatten her i dag med at sige, at hvis der er problemer i fordelingspolitikken i den her skatte-reform, så må de rettes.

[Jes Lunde]

Det synes jeg er et godt signal i starten af debatten, men hvor meget er det værd? Det er så det, der er interessant. Hvad er et problem fordelingspolitisk for Socialdemokratiet? Er det et problem for Socialdemokratiet, hvis mennesker på dagpenge taber penge i kraft af den her skattereform?

Nogle er måske på dimittendsats og tjener 100.000 kr. i kraft af det og har en studiegæld på en 300.000 kr. og rammes derfor af den lave værdi af rentefradraget og kommer samlet ud med et underskud på måske et par tusind kroner. Er det et problem?

Er det et problem, at deltidsbeskæftigede står til at miste nogle tusinde kroner, fordi personfradraget er mindre værd?

Er det et problem for Socialdemokratiet, at der vil være masser af lavtlønnede familier, hvor den beskedne skattelettelse, man får, ikke kan betale merudgiften til grønne afgifter?

Jeg vil gerne have, at fru Anne-Marie Meldgaard svarer på, om det er et problem for Socialdemokratiet, for det er væsentligt for at kunne vide, om det signal, der er givet her i dag, betyder, at der kan ske ændringer i den her skattereform eller ej.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Fru Anne-Marie Meldgaard kom flere gange i sin tale til at bruge ordene, at der med regeringens udspil er tale om et erhvervsvenligt oplæg, og det synes jeg ikke her under indledningen af debatten, som formentlig bliver lang, må stå uimodsiget.

Der er tværtimod tale om et udspil, der belaster erhvervslivets udøvere endog meget hårdt, og der er i en lang, lang række tilfælde direkte tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft. Det drejer sig om beskatning af goodwill, beskatning af erhvervsjendomme, aktieavancebeskatning, hvor der ikke alene er tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft for titusindvis af menneskers vedkommende, men om direkte konfiskation.

Jeg ved godt, vi er i de indledende bemærkninger, og vi skal vende tilbage til eksemplerne, når vi kommer til de enkelte lovforslag, der omhandler de tre emner, jeg nævner, men ordene erhvervsvenligt oplæg må ikke her under indledningen stå uimodsiget. På en række punkter er der tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft, hvilket er totalt uacceptabelt.

Formanden:

Fru Kirsten Jacobsen. Og så begynder der efterhånden at være så mange korte bemærkninger med spørgsmål, at to minutter næppe slår til for dem, der skal forsøge at svare.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Fru Anne-Marie Meldgaard sagde, at den megen ballade om regeringens tanker med hensyn til boligejerne havde vist sig ubegrundet. Boligejerne ville komme bedre ud. Skatteministeren har tidligere sagt, at hvis man bare kunne finde et eneste eksempel, skulle man komme med det.

Hvis man nu tager bare to helt konkrete eksempler, nemlig en ejerlejlighed, som de facto er til salg i dag, et ganske almindeligt parcelhus, som de facto er til salg i dag, og omberegner dem efter det nedsatte fradrag for renter og den modsvarende nedsættelse af lejeværdien, så vil ejerlejligheden til 540.000 kr. – og det er ikke nogen dyr ejerlejlighed – komme ud med en nettostigning i boligudgifterne på 3.600 kr. pr. år. Hertil kommer de grønne afgifter, som vi vel kan regne med bliver en 4.000 kr. for en sådan lejlighed. Parcelhuset, som er til 800.000 kr., vil netto komme 6.000 kr. dårligere ud pr. år foruden alle de grønne afgifter.

Jeg kan love både den socialdemokratiske ordfører og skatteministeren for, at der vil komme mange, mange flere konkrete eksempler frem i Skatteudvalget, og jeg håber virkelig, at det står til troende, hvad ordføreren sagde, nemlig at Socialdemokratiet var indstillet på under udvalgsarbejdet at lytte til saglige argumenter.

Jeg håber også, når det viser sig under udvalgsarbejdet, at pensionister i ejerboliger får det dårligere, fordi deres lejeværdi ikke bliver nedsat, at man er parat til at se på det. Den beregning, som regeringen har lagt frem vedrørende pensionisterne, holder ikke stik.

Jeg ser meget frem til, at man vil se på de saglige argumenter i udvalget.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

For en uge siden var det en god dag i Danmark, for da fik vi jaet hjem til Edinburgh og Maastricht, og det var så grundlaget for en ny

[Peter Duetoft]

optimisme i Danmark og muligheden for igen at få skubbet tingene frem og få skubbet dem frem til, at der kunne komme flere mennesker i arbejde.

Så spiller regeringen ud med et forslag, der bl.a. sænker marginalsatserne, hvad erhvervslevet har tigget og bedt om. Så spiller regeringen ud med et forslag, der er med til at skabe sikkerhed for de boligejere, der i hundredtusindvis har været usikre og nervøse i de sidste år.

Så kommer vi til debatten i dag, og så er der borgerlige ordførere, der stiller sig op og diskuterer ministerbiler og fagforeningskontingenter. Det er altså for sølle.

Hvis det skal være niveauet for skattereformdiskussionen i de kommende uger, er der vist ikke meget at gøre i kampen for et forlig. Nu burde det være de store linjer, og nu burde det være en fælles indsats for at gøre folk sikre og få sat gang i det danske samfund, der skulle være hovedsagen i stedet for den slags smålige ideologiske felttog, som både hr. Ole Donner og andre har været ude i i dag. Jeg synes ikke, det er Tinget værdigt at starte så fundamental en debat på den her måde.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Det var hr. Ole Donners beklagelser over den stakkels, stakkels direktør, der med en bil til 400.000 kr. nu ville blive ramt helt fuldkommen urimelig hårdt – beklagelser til den del af befolkningen, der ikke er ansat med bil til rådighed.

De beregninger, jeg har foretaget, rækker ikke helt op til hr. Ole Donners direktør, der, forstår jeg, fik en bil til 400.000 kr. til rådighed.

Men tager vi udgangspunkt i en bil til en værdi af 300.000 kr., vil den ifølge FDM's beregninger koste en privatperson 55.000 kr. i udgift. Skal man med de gældende skatteregler tjene det – en person med en indkomst på over 240.000 kr. – så skal man tjene ca. 150.000 kr. Nu får den pågældende i stedet stillet en bil frit til rådighed og vil fremover blive beskattet af det med 75.000 kr., nemlig 25 pct. af 300.000 kr. Altså det halve af, hvad den pågældende skulle tjene for selv at have den bil. Og det skal kaldes en straf.

Jeg vil sige, at jeg synes nok, hr. Ole Donner vender op og ned på tingene i denne her debat,

og jeg håber ikke, vi skal fortsætte på det niveau.

Formanden:

Fru Anne-Marie Meldgaard – efter omstændighederne og forretningsordenen 4 minutter.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det var jo noget af en omgang. Jeg havde også forestillet mig, at det var de store linier, vi skulle trække op i dag. Men jeg kan se, vi begynder i småtingsafdelingen.

Selvfølger skal hr. Fogh Rasmussen ikke tages til indtægt for at stå som bagmand for det skattereformforslag, regeringen nu har fremsat. Men jeg synes da, det er værd at overveje for hr. Fogh Rasmussen, at netop det udvalg, han selv nedsatte, kom med et forslag, der var så brugeligt for netop denne regering.

Hr. Fogh Rasmussen taler om, at regeringen får flere milliarder kroner ind, end vi giver ud. Jeg kan ikke forstå, hvor de tal kommer fra, for efter beregningerne vil der komme 39,8 mia. kr. ud i skattelettelse, og det kan jeg i hvert fald se er langt mere end de 25,5 mia. kr., hr. Fogh Rasmussen siger vil komme ind igen.

Vedrørende hr. Ole Donners bemærkninger om befodringsfradrag og fri bil må jeg også indrømme, at jeg synes, det ikke hører hjemme i den her debat. Der er også på det område tale om, at den skattelettelse, der gives til den gruppe, der kan have så store firmabiler, vil være af en væsentlig størrelse, så der sker en reel udligning.

Hr. Kirkegaard er også inde på Personskatteudvalgets rapport og begynder at tale om fagforeningskontingenter. Det er ikke nogen hemmelighed, at vi i Socialdemokratiet i hvert fald ikke har ønsket på noget tidspunkt at gøre noget ved det fradrag. Det har vi tidligere behandlet her, og der er enighed i den nuværende regering om, at det ikke er noget, vi umiddelbart skal fremsætte som regeringsforslag.

Til hr. Jes Lunde vil jeg sige, at vi mener det alvorligt, når vi siger, at vi vil rette, hvis der er noget at rette. Hvis den fordeling, der er fremlagt her, ikke er den rigtige, så er vi med på at lave det om. Det har altid været og vil være den her regerings politik, at lavindkomstgrupperne skal tilgodeses. Hvis der er eksempler på det, hr. Jes Lunde nævner her fra talerstolen, nemlig at dagpengemodtagere, deltidsansatte osv. bliver ramt unødigt, så ændrer vi det.

[Anne-Marie Meldgaard]

For så vidt angår hr. Flemming Hansens bemærkninger om, at erhvervslivet ikke bliver tilgodeset, har jeg simpelt hen ikke fantasi til at forestille mig, at erhvervslivets organisationer ikke vil græde, hvis den her skattereform ikke bliver vedtaget.

Der er virkelig udsigt til, at der kan ske noget nu i erhvervslivet, til, at der kan komme gang i produktionen og beskæftigelsen. Så jeg synes, man skal tænke sig godt om, når man begynder at sige, at erhvervslivet ikke bliver tilgodeset.

For så vidt angår boligejerne er jeg dybt uenig med fru Kirsten Jacobsen. Der er lavet beregninger, som tilgodeser boligejerne ud over alle grænser. Der er taget så store hensyn til boligejerne, at selv et hvilket som helst borgerligt parti vil have svært ved at gå imod det.

Jeg synes, som jeg startede med at sige, at debatten her i dag skal køre på de store linier – på det, vi vil – og vi må vise den danske befolkning, at vi mener noget alvorligt med en skatteomlægning. Desværre for den tidligere regering er det den nuværende regering, der får muligheden for at fremsætte den og ikke mindst gennemføre den, for jeg kan ikke forestille mig, at det med de meldinger, vi har fået fra den tidligere regering, ville have været muligt at skabe et flertal for at komme igennem med en skattereform.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg opfattede det, som om fru Anne-Marie Meldgaard skoser mig en lille smule for at gå i detaljer. Jeg må gøre opmærksom på, at ifølge tavlen her bag ved mig har vi altså lovforslag nr. L 283-288 til første behandling i dag, og da er det normal kutyme, at hvis man har nogle ting, man vil påpege dér, kan man tillade sig det.

Jeg kan godt forstå, at hr. Peter Duetoft hellere vil tale om Maastricht-traktat, end han vil tale om ministerbiler og befordringsfradrag, men Maastricht-traktaten har ikke meget med de her lovforslag at gøre. Men jeg forstår godt, at en repræsentant for det såkaldte bilejernes parti gerne vil skyde fra sig, at bilejerne nu også bliver svigtet.

Hr. Klaus Hækkerup havde et eksempel med en firmabil, der kostede så og så meget. Så vidt jeg fandt ud af, var det, man nu indfører,

en fordel for de rige direktører. Men det er sådan, at af en bil til 400.000 kr. bliver den pågældende direktør beskattet med et beløb på 100.000 kr. om året i de 10 år, han kører i bilen, og det er dog en stramning, så det klodser.

Jeg synes heller ikke, det er en bagatel for de mange tusinde handelsrejsende, for de mange tusende personer, der må køre langt til deres arbejde, at de nu bliver ramt. Så kan jeg godt forstå, at man hellere vil tale i de store linier og glemme alt det andet. Det finder jeg ikke er rimeligt.

Men hr. Klaus Hækkerup har markeret, og det er sikkert for at komme op og sige, at det med ministerbilerne er en fejl. Jeg mener, at det er lige så vigtigt, at vi får talt om det. Ministre tjener dog væsentlig flere penge end de fleste direktører, og de er ikke forpligtet til at køre i disse biler. De kan bare lade være, hvis de finder, at det er alt for besværligt at køre i limousiner med chauffør.

Det med fagforeningskontingentet fik vi lidt af et svar på, men dér håber jeg så, at de øvrige regeringspartier vil fortælle, hvorfor det ikke er kommet med.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg skal naturligvis ikke blande mig i, hvad Socialdemokratiet synes er store ting, og hvad der er småtingsafdelingen, men kun konstatere, at Socialdemokratiet åbenbart mener, at en favorisering af lejerne på boligejernes bekostning på op imod 5 mia. kr. er småtingsafdelingen. Det er jeg dybt uenig med fru Anne-Marie Meldgaard i.

Jeg synes heller ikke, det er småtingsafdelingen, når nettoboligudgifterne på en ganske almindelig ejerlejlighed til 500.000 kr. stiger med 3.600 kr. pr. år, hvortil kommer de grønne afgifter, eller at et parcelhus stiger med 6.000 kr. pr. år.

Jeg synes nok, at fru Anne-Marie Meldgaard bevæger sig lidt op i de højere luftlag, når hun siger, at der er taget så vidtgående og så store hensyn til boligejerne, at ethvert borgerligt parti skulle kunne stemme for.

Lejeværdien sættes ned med ½ pct., den sættes ikke ned for pensionisterne, og den sættes ikke ned på sommerhusene. Det modsvares af, at man skal have sin rentefradragsret reduceret med 8 pct., og det giver samlet netto en dårlig

[Kirsten Jacobsen]

gere stilling for disse boligejere. Derudover får de altså en meget, meget stor stigning af deres boligudgifter i form af grønne afgifter.

Uanset hvad man kalder det, og uanset hvordan man drejer det, så kan fru Anne-Marie Meldgaard ikke få dokumenteret, at det her skulle være at tage store hensyn til boligejerne, og jeg er helt overbevist om, at på næste valg-dag vil fru Anne-Marie Meldgaard få øjnene op for, at det synes boligejerne heller ikke.

Skatteministeren (Stavad):

Inden det lykkes fru Kirsten Jacobsen at få afsporet den her debat, synes jeg, vi er nødt til at gøre en enkelt bemærkning. Må jeg sige til fru Kirsten Jacobsen, at for første gang melder aviserne om, at der er kommet gang i ejendomsmarkedet igen.

I et Ritzautogram fra i dag står der:

»Hussalget er kommet i gang igen, og ejendoms-mæglerne i det vest- og sønderjyske område er nærmest euforiske over den store interesse, der har været for huse og ejerlejligheder«, skriver JydskeVestkysten tirsdag.«

Det handler selvfølgelig om, at der med afklaringen sidste tirsdag er tryghed for, at det rentefald, som vi fik op til afstemningsdagen, både kan fastholdes og forstærkes, og at den politik, som regeringen præsenterede i onsdags, sikrer, at vi fortsat har en stabil økonomisk politik, som giver grundlag for yderligere rentefald.

Det er en følge af, at den skattereform, regeringen har lagt frem, betyder, at vi har taget vidtgående hensyn til boligmarkedet, så at ingen med nogen ret kan komme og påstå andet, end at vi mere end har levet op til de løfter, der er givet boligejerne, både de boligejere, der bliver boende i deres huse, og dem, der står for at skulle købe i den kommende tid.

De konverteringsmuligheder, regeringen har åbnet for, hvor man kan ombytte gamle kontantlån og tage de gamle fordele med, samtidig med at man får fordelene af den nye lave rente, betyder, at det meget store flertal af boligejere i den kommende tid vil kunne foretage en massiv nedsættelse af deres huslejer. I øvrigt har vi kombineret det med, at der udstedes nye blåstemplede kontantlån, som yderligere giver en ekstra nedsættelse af realkreditlånene. Vi har nedsat lejeværdien. Vi har givet fradrag på

toppen af indkomsten helt op til en indkomst på 240.000 kr., altså vi giver ikke fradragsværdien af renteudgifterne på det laveste trin, men på det næste trin, nemlig for indkomster helt op til 240.000 kr.

Det, fru Kirsten Jacobsen nu forsøger, er at vride debatten over på en debat om fast ejendom i stedet for mennesker. Det, vi har givet af garantier i regeringsgrundlaget, er garantier og løfter til boligejerne som mennesker, og derfor er det eksempel, som fru Kirsten Jacobsen ikke har kunnet finde i det virkelige liv, eksemplet med en boligejerfamilie, der har en normal økonomi selv med meget store renteudgifter, og som har tabt på den omlægning, vi har lagt frem her. Derfor forsøger fru Kirsten Jacobsen at forvride og dreje debatten over på noget ganske andet. Kun til oplysning, så at debatten ikke bliver fuldstændig kørt ud på et sidespor til noget fuldstændig andet end den reform, regeringen har fremlagt.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Lige gyldigt hvor meget regeringen prøver på det, kan man ikke bortforklare, at ejerboligerne bliver dårligere stillet i forhold til lejerboligerne. Sådan er det. Når vi anfægter nogle af regeringens tal, er det vel ikke så underligt. Fra dagens Politiken, side 6, vil jeg citere, hvad fuldmægtig Jan Henriksen fra Socialministeriet, som har været med i arbejdet, har udtalt. Det drejer sig om om nogle beregninger af pensioner. Han siger:

»Tallene er simpelt hen forkerte« – altså regeringens tal – »jeg kan ikke forklare, hvordan det er sket. Men det er jo gået over hals og hoved med at få dette færdigt og klart til trykning, og så er der altså sket noget kuk i de sene natetimer.«

Det er vel ikke så underligt, at vi er skeptiske over for de tal, som kommer frem. Men hvis man får tid til at gennemdiskutere de her forslag, så folk kan komme med deres mening, så kan det være, at man får et langt bedre talmateriale frem. Jeg har fået masser af breve i disse dage fra rigtige mennesker i rigtige boliger, bl.a. fra en ejerforening på Vesterbro, hvor man har regnet ud, hvad det betyder for deres familier. Det betyder en stigning i boligudgiften, og de beklager sig og siger: Jamen det betyder jo, at vi, der har nogle meget meget billige ejerlejlige-

[Peter Brixtofte]

der, kommer af med 2.000 kr. mere om året, og den skattelettelse, vi får, er så lille. Sammenholdt med at man betaler grønne afgifter m.v., betyder det netto, at man får det dårligere.

Sådan vil man opdage dag efter dag, når befolkningen får regnet igennem, hvad det her betyder, at det ikke passer, at alle får det bedre. Der er mange, der får det dårligere, og derfor er der grund til, at vi er skeptiske over for regeringens tal.

Formanden:

Hr. Jes Lunde for en kort bemærkning, og så vil jeg godt advare medlemmerne imod, at dette her udvikler sig således, som det af og til sker i debatter af denne art, at man forsøger at afvikle hele debatten i en række korte bemærkninger. Det er ikke en hensigtsmæssig forhandlingsform.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Fru Anne-Marie Meldgaard svarede SF, at hvis der findes eksempler på, at lavindkomstgrupperne og de deltidsbeskæftigede bliver ramt unødigt, så vil det blive ændret. Nu kan man selvfølgelig diskutere, hvad Socialdemokratiet mener med unødigt. Hvornår er det unødigt at ramme de små indkomster?

Jeg fortolker det sådan, at de tabere ved en skattereform, som vi ikke gider beskæftige os med, det er dem, der taber i kraft af spekulation. Det er i orden, at de taber, det har vi ikke ondt af. Men hvis mennesker i lavindkomstgrupperne og de deltidsbeskæftigede taber i kraft af en helt almindelig økonomi – og det er ikke typisk dér, man har haft spekulationen – så vil det blive ændret.

Det synes jeg er en meget god garanti af få her i dag, for så er det klart nu, at der bliver ændret i den her skattereform i kraft af det løfte, der nu er givet. Det er helt oplagt, at når værdien af personfradraget falder, sådan som det gør i skattereformen her, vil der være massevis af lavindkomstfamilier, massevis af deltidsbeskæftigede, som taber.

Men vi har nu fået et løfte om, at der bliver rettet i den her skattereform. Det kan selvfølgelig være interessant i løbet af debatten at få det bekræftet af skatteministeren og finansministeren, så vi er sikre på, at regeringen står bag det løfte, der er givet. Men det er i hvert

fald noget, som SF vil holde meget fast på i den forhandlingsproces, der nu ligger foran os.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Fru Anne-Marie Meldgaard var ved at blive helt rørt, da hun fortalte, hvor vide hensyn Socialdemokratiet og regeringen havde taget til boligejerne, så hun slet ikke havde fantasi til at forestille sig, hvordan nogen borgerlig politiker overhovedet kunne sige nej til det.

Jeg gerne sige til fru Anne-Marie Meldgaard, at et af de helt store problemer for os jo netop er den store forskelsbehandling af ejere og lejere. Uanset hvordan man forsøger at bortforklare sandheden, er der en kolossal forskelsbehandling af mennesker, alt efter om de nu tilfældigvis har valgt at bo i en ejerbolig eller i en lejerbolig.

Ved den skattereform, som regeringen har lagt op til, pålægger man boligejerne en beskatning på mellem 4 og 5 mia. kr. ekstra ud over boligskatterne i dag, kun fordi de har valgt at bo i ejerbolig, alene på grund af boligvalget. Så kan man da ikke sige, at der er taget vidt hensyn til en befolkningsgruppe som boligejerne. Lejeværdisænkningen på ½ pct. opvejer overhovedet ikke den stramning, man samtidig foretager med rentefradragets sænkning. Det er to helt forskellige økonomiske størrelser, og de går ikke lige op.

En ting er, at regeringen forsøger at fortie sandheden, men uanset hvor mange fine ord man bruger, så er der tale om en alvorlig omfordeling i det danske samfund, som vi tager afstand fra. Vi vil have ejere og lejere behandlet ens ved skattereformen. Vi kan ikke forstå, at det er det, der er afgørende for, om man skal have skattelettelser eller skattestramninger.

Hvis regeringen laver to regnestykker med to ens familier med samme indkomst og samme antal børn og alt muligt andet, som bor i henholdsvis en lejerbolig og en ejerbolig, er omfordelingsvirkningen så tydelig, at enhver kan se den: Boligejeren straffes, mens lejeren præmieres – kun på grund af deres boligvalg. To helt ens familier. Det er typisk, at regeringen i sine eksempler har valgt forskellige familier, så man har undgået at lave den nøjagtige sammenligning; det kunne jo blive for tydeligt.

Formanden:

[Formanden]

Jeg har stadig væk en lang liste over dem, der ønsker ordet for korte bemærkninger, og jeg har ikke til hensigt at lade den liste vokse. Det er ikke hensigtsmæssigt.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Ole Donner har jo ret, når han siger, at her behandler vi seks lovforslag. Og så har han fundet det allermest væsentlige frem i de lovforslag, nemlig spørgsmålet, om man beskatter folk, der har fået stillet bil til rådighed, en lille smule hårdere eller mindre hårdt end efter de gældende regler.

Og så har han fundet et andet kæmpeproblem, som ikke står i lovforslagene, men som omhandler de biler, ministrene har til rådighed. Jeg har forstået, at i det omfang ministre, der har tjenestebil til rådighed, bruger disse biler privat, skal de beskattes af den kørsel, de foretager privat, ganske som alle andre, der har tjenestebil stillet til rådighed.

Fru Kirsten Jacobsen påstår, at lejerne begrundes på bekostning af ejerne. Og fru Pernille Sams svinger sig endda op til at sige, at her fortier regeringen sandheden.

Men sandheden står jo på side 19 i bemærkningerne til lovforslaget, hvor det er gjort op, hvilken procentvis ændring i rådighedsbeløbet for ejerfamilier og lejerfamilier der er tale om henholdsvis i 1994, det første år, hvor skattereformen træder i kraft, og i 1998, når den er fuldt gennemført. Det fremgår heraf, at bortset fra marginale forskelle er de to grupper ligestillet. Og er der en lille fordel – og det er der – til den ene side, så er det ejerfamilierne, der slipper billigst fra det.

Der er ingen fortællelser. Det er klart oplyst. Og hvis fru Pernille Sams overhovedet kan komme med andre oplysninger under udvalgsbehandlingerne, vil vi selvfølgelig se på det.

Lad mig slutte af med at sige til hr. Fogh Rasmussen, at jeg synes, han har læst bemærkningerne til det lovforslag, vi behandler, overordentlig dårligt. Han påstod nemlig, at regeringen krævede lige så meget ind med den ene hånd, som den gav ud med den anden. Sådan forholder det sig jo ikke. Hvis den tidligere økonomiminister var nået til side 16 i bemærkningerne til det første lovforslag, vi behandler, ville han have set, at denne skattereform er underfinansieret, og at den udtalelse, han kom med fra denne talerstol, altså ikke er korrekt.

Formanden:

Ministeren har jo bedt om ordet, og hun får ordet.

**Ministeren for erhvervspolitisk samordning
(Mimi Jakobsen):**

Jeg havde misforstået formandens melding. Jeg troede, der var lukket. Undskyld, det beklager jeg.

Jeg vil gerne sige til fru Pernille Sams, trods mit smil til formanden, at hvis fru Pernille Sams har hæderlighed tilbage – og det tror jeg da gerne hun har – så vil jeg bede hende om at komme herop og fortælle, hvad den tidligere regering i 1989 og i 1990 foretog sig for at udligne, at rentefradraget skulle beskæres ned til 40 pct. Hvorledes påvirkede dette lejerne, og hvorledes påvirkede dette ejerne? Jeg er helt opmærksom på, at man talte om en overgangsordning for ejerne, men hvordan var fordelingen mellem lejere og ejere?

Fru Pernille Sams har intet at komme efter, og derfor er det hykleri af værste kaliber. Jeg synes, at fru Pernille Sams skal koncentrere sig om den saglige diskussion om det emne, som interesserer både regeringen og oppositionen, nemlig boligejernes vilkår, men lade være med at skyde med argumenter, som den tidligere regering på ingen som helst måde har levet op til selv.

Det er under lavmålet.

Formanden:

Jeg har omkring ti korte bemærkninger, og jeg har til hensigt at slutte de korte bemærkninger i denne omgang med dette antal. Det må være muligt at få en lidt mere normal forhandling under resten af behandlingen af disse forslag.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Vi fortsatte jo i første runde med at tale om fagforeningskontingenter. Jeg synes, hr. Ole Donner skal huske, at også fradragsværdien for netop fagforeningskontingenter bliver nedsat i samme åndedrag, som fradragsværdien for alt andet bliver nedsat.

Hvad angår hr. Peter Brixtoftes indlæg, så har jeg ikke sagt, at alle får det bedre. Jeg har sagt, at langt de fleste får det bedre.

[Anne-Marie Meldgaard]

Hvad angår tiden til at behandle denne skattereform, så skal vi selvfølgelig bruge den tid, vi skal. For min skyld kan vi godt blive her fra nu af og til august måned. Den skal bare ikke brydes; vi skal vedtage den samlet nu.

Hr. Jes Lunde talte om tabere og spekulationer. Der er jeg selvfølgelig enig, men jeg vil gøre opmærksom på, at vi ikke kan løse alle sociale problemer i en skattereform. Det er ikke i skattesystemet, alle sociale problemer skal løses; det må være i sociallovgivningen.

Og så er jeg ked af at sige både til fru Pernille Sams og fru Kirsten Jacobsen, at det er noget sludder, når det bliver nævnt, at der er så store forskelle på rådighedsbeløbene, hvad angår ejerfamilier og lejerfamilier. Jeg synes, man skulle prøve at kigge i forslaget en gang til og netop se den meget, meget lille forskel, der procentvis er i rådighedsbeløbet for henholdsvis ejer- og lejerfamilier.

Formanden:

Fru Kirsten Jacobsen for en kort bemærkning.

Det kan ikke nytte noget; listen er lang, og man skal stå på listen.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Fru Anne-Marie Meldgaard kan altså ikke komme bort fra, at der er en forskel på den måde, lejerne behandles på, og den måde, ejerne behandles på, af ganske betragtelige dimensioner. Fru Anne-Marie Meldgaard sagde jo oven i købet i sin ordførertale – som, hvis den ikke havde haft det provokatoriske indhold, måske havde gjort debatten noget kortere – at det her var gennemført efter oplæggene fra Personskatteudvalget, dog uden den særskat for lejerne, som var indeholdt i Personskatteudvalgets rapport. Det var en udligningsskat, for at lejerne skulle kunne bidrage lige så meget som boligejerne. Man var nødt til, hvis man skulle være neutral – og det mente Personskatteudvalget at man skulle være – at give lejerne en særlig afgift, og den var på 2 mia. kr. Hvis man regner det om procentuelt på ejerne, bliver forskellen 5 mia. kr.

Til skatteministeren vil jeg gerne have lov til blot at sige, at når man taler om boligejere, taler man nødvendigvis om mennesker, for dyr kan efter tinglysningsloven ikke blive boligejere.

Og så vil jeg gerne sige til hr. Stavad . . .

Formanden:

Til skatteministeren, går jeg ud fra.

Kirsten Jacobsen (FP):

Undskyld, til skatteministeren. Undskyld, formand.

Den 26. marts 1992, sp. 8368, sagde skatteministeren, som på det tidspunkt stadig var skattepolitisk ordfører: »Vi« – og det var Socialdemokratiet – »vil under ingen omstændigheder vedtage en skattereform, som kan undergrave familiernes eller boligejernes økonomi.« Og det er lige præcis det, man lægger op til nu.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg vil lige sige først, at fru Anne-Marie Meldgaard mente, vi kunne være færdig omkring 1. august. Det kan vi ikke, og jeg siger det af hensyn til debatten. Vi har fået oplyst, at vi skal være færdige først i juli måned af hensyn til kommunerne og maskinerne i ministeriet. Det var ikke det, jeg tog ordet for; det var blot for, at dette med august måned ikke skulle indgå i debatten.

Så vil jeg gerne sige, at jeg kan starte dér, hvor samordningsministeren sluttede, og sige til fru Pernille Sams: Det er på grænsen til hykleri! Hvornår har Det Konservative Folkeparti gjort noget som helst for boligejerne? Hvornår har Venstre? De har haft chancen i 10 år.

I 1985 blev rentefradraget sænket ca. 16 pct. Man gjorde ikke en pind ved lejeværdien. I 1989, da vi havde Planen, altså ikke Egons plan, men Planen, som ikke blev gennemført, ville man sænke rentefradraget ca. 8 pct. Og i 1990 i Økonomisk Reform ville man sænke rentefradraget ca. 9 pct. Kunne fru Pernille Sams ikke komme herop og fortælle, i hvilken forbindelse man har sænket lejeværdien, for der er intet i de to planer, som jeg står med her, som beviser, at der skulle være nogen som helst sænkning af lejeværdien dér.

Det er rent og skært vælgerbedrag, det er hykleri, og jeg er faktisk træt af at høre i hver eneste boligdebat, efter at VK-regeringen ikke sidder mere, at nu kan man gøre så og så meget for boligejerne. Vel kan man ej. Det er første gang i mange år, lejeværdien sænkes. O.k., 0,5

[Bente Juncker]

pct. er måske ikke så meget, men det er dog noget. Og VK har aldrig gjort det.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg er godt klar over, at formanden har det hårdt med hele denne lange række af korte bemærkninger. Jeg prøvede også at holde mig i ro, men da hr. Peter Brixtofte kom på talerstolen, var det altså slut med min tålmodighed.

Lige efter at skatteministeren har været oppe at forklare fru Kirsten Jacobsen, at det her altså drejer sig om skatteydere og ikke om skatteobjekterne i husene og murstenene, går hr. Peter Brixtofte op og gør præcis det samme og henviser med tårer i øjnene til en ejerforening på Vesterbro, som har fundet ud af, at deres boligudgifter vil stige med 2.000 kr. på et år.

Jeg vil gerne spørge hr. Peter Brixtofte: Hvordan kan man sætte marginalskatterne ned uden samtidig at nedsætte værdien af rentefradraget? Jeg anser normalt hr. Peter Brixtofte for at være et intelligent menneske, og jeg tror også, han er en god borgmester, og han har nedsat skatterne ude i sin kommune år efter år. Alle hans parcelhusejere ude i Farum Kommune må være skræmt fra vid og sans, for deres værdi af rentefradraget er også faldet. Det må jo betyde, at den borgerlige fløj her i Folketinget er en garanti for høje trækprocenter, for kun derved kan man bevare den høje værdi af rentefradraget. Det er da ikke til at forstå for almindelige mennesker, at det skal hænge sammen på den måde.

Og så vil jeg til sidst endnu en gang spørge både fru Kirsten Jacobsen og fru Pernille Sams efter den meget voldsomme fokusering på forskellen mellem ejere og lejere – det har været til debat både to og tre gange i denne sæson: Var det så ikke det letteste helt at fjerne både ejeres og lejeres udgifter fra skatteregnskabet, for så var de jo ens behandlet alle sammen, ikke? Er det virkelig skattesystemet, der gør det hele så skævt? Skal vi ikke fjerne det helt?

Formanden:

Ja, listen er stadig væk lang, og det nytter ikke noget med utålmodighed. Man bidrager selv til, at listen er lang.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg har normalt stor respekt for hr. Peter Brixtofte, men jeg vil sige, at et af hr. Peter Brixtoftes argumenter her i dag efter min opfattelse var det, man kunne kalde underlødigt. Det var argumentet om, at man nu har fundet en skrivefejl i et ministerium, og at det viser, hvor underlødigt hele skatteplanen er.

Jeg vil godt minde hr. Peter Brixtofte om, at det ikke er mange år siden, at en regering, som Venstre sad i, regnede en 30 mia. kr.-fejl som en skrivefejl. Men det ændrede da ikke noget ved, at den samme regering gennemførte den plan med de nye tal i. At stille sig op her og bruge det som et argument, at der er sket den slags, synes jeg ikke er lødigt.

Men til gengæld vil jeg gerne gå med på den sidste del af hr. Peter Brixtoftes indlæg. Jeg vil nemlig gerne opfordre landets skatteborgere til at regne deres egen skat ud. Jeg synes, det ville være helt, helt fint, hvis alle landets borgere i aften benytter aftenkaffetiden til at regne disse ting ud, for hvis de gør det, vil skatteborgerne nemlig finde ud af, hvem i dette Ting der har ret, og hvem der ikke har det. Og hvem der kommer med myter og påstande, og hvem der ikke gør det.

Så i stedet for at stå her og skændes, så lad os bare i fællesskab opfordre til at finde pen og blyant og regnemaskine frem i aften, og så kan vi jo se, hvordan stemningen er i morgen i de små hjem, når man finder ud af, at det faktisk er ret godt.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg har deltaget i mange debatter om skat og boligforhold her i Folketinget de sidste godt 5 år. Jeg har opgivet i det forløb at overbevise fru Pernille Sams om noget som helst. Hun vil være i stand til med en vis overbevisning i stemmen at fastholde, at Jorden er en kube, og lige sådan forholder det sig faktisk med mange af de argumenter, der kommer fra fru Pernille Sams – og desværre også fra andre borgerlige ordførere fra de tidligere regeringspartier.

Så derfor vil jeg blot minde Folketingets medlemmer og offentligheden om, hvad vi har gennemgået af diskussioner på boligområdet og skatteområdet de seneste år.

Socialdemokratiet har været med til at indgå i jeg ved ikke hvor mange mere eller mindre

[Pia Gjellerup]

mærkværdige konstellationer for at få givet et ordentligt signal til boligmarkedet, der kunne skabe tryghed. Vi har prøvet at lave en rentefradragsgaranti sammen med SF og CD. Vi har taget en række initiativer, sågar sammen med Fremskridtspartiet, for at få trukket den gamle regering af Venstre og Konservative til truget. Det lykkedes en lille smule, og vi endte med at få nogle lidt forblommede dagsordener fra den tidligere regering.

Men man gjorde ikke noget for at skabe klarhed, man gjorde ikke noget for at skabe tryghed, man fremsatte aldrig et forslag i salen, der medvirkede til det. Og nu står man så her i dag, fordi man nu synes – det kan kun være, fordi man ikke er i regering mere – at det er helt gratis at foreslå alt muligt andet. Løfter, som man aldrig nogen sinde selv har bare forsøgt at leve op til.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

I forbindelse med løfter er jeg da glad for, at fru Elisabeth Arnold har gjort opmærksom på, at i Farum har man sænket skatten ganske betydeligt. Jeg er for beskeden til selv at gøre opmærksom på det, men nu er det jo kommet frem. Boligejerne har også haft betydelig fordel af det, ikke mindst fordi et af elementerne er, at grundskylden er sat ned fra 19 promille til 6,9 promille. Det var ikke så tosset.

Derudover vil jeg gerne sige om dette med mursten og personer, at hvad angår mursten, er man åbenbart nu enige om, at boligejerne bliver ramt. Man kan tage hver eneste annonce fra avisen og regne ud, hvad virkningerne af rentefradragsretten og lejeværdien er, og se, at nettoboligudgiften stiger. Sådan er det, det er et faktum.

Når vi så ser på personer, kan man tage regeringens egne tal, side 163. Der står – inden man beregner grønne afgifter – at 113.000 familier i ejerbolig får det dårligere. 113.000! Og det er før grønne afgifter. Men der skal altså også bruges både vand og benzin, og der skal bruges varme, når man bor i et parcelhus, og trækker man det fra, kommer man op på, at det er 400.000-500.000 familier i ejerboliger, der får det dårligere. Og det er altså personer.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg har åbenbart med ministerbilerne ramt et ømt punkt eller måske snarere et blødt punkt hos hr. Klaus Hækkerup. Derfor vil jeg gerne sige, at når man har fri bil til rådighed i dag, så bliver man beskattet i forhold til det antal kilometer, man kører med det pågældende køretøj. Det vil sige, at direktøren med den 5 år gamle BMW bliver beskattet af de 1.000 eller 2.000 eller 10.000 km, han kører i løbet af året.

Fremover bliver det sådan efter det nye lovforslag, at hvis han har bil til rådighed, og han bare én gang kører mellem hjem og arbejdssted, så får han lagt 100.000 kr. oven i sin indtægt.

Nu siger hr. Klaus Hækkerup, at ministre også bliver beskattet af værdien af fri bil, hvis de benytter den privat. Så vil jeg gerne spørge skatteministeren, om skatteministeren kan bekræfte, at når en minister i dag kører fra sit hjem til sin arbejdsplads her, så bliver ministeren ikke beskattet af denne kørsel. Og så vil jeg gerne spørge ministeren, om der er planer om, at det skal ændres i lighed med hvad der gælder for direktøren, der kører i den efterhånden snart nedslidte BMW.

Så vil jeg godt sige til hr. Peter Duetoft, som opfordrer alle landets skatteydere til i aften ved aftenkaffen at sætte sig ned og regne deres skat ud: Det er da heldigt, at kaffe som regel holder folk vågne, for der vil gå nogen tid med at regne sin skat ud, når man taler om topskat og mellemskat, 6 pct.-skat, 12 pct.-skat, som stiger til 15 pct., og 3 pct.-fradrag, som falder væk, og så nogle yderligere afgifter på plasticposer op til 5 l, hvis der er hank på; hvis der ikke er hank på, kan man altså lave en plasticpose, som man kan få sat en hank på, og så er de afgiftsfritaget.

Jeg er helt sikker på, at folk efter aftenkaffen vil gå meget trætte i seng.

Formanden:

Det kan jo også være, at medlemmerne kommer til at gå trætte i seng i aften.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Erhvervsamordningsministeren forsøgte her fra Folketingets talerstol at bortforklare

[Pernille Sams]

skattereformens skæve fordelingsvirkning. Der er måske ikke noget at sige til ministerens oplydelse, for det er jo helt oplagt, at CD har et stort problem her.

CD er ved at medvirke til en skattereform, hvor man totalt svigter sine egne kernevælgere. Derfor er der måske ikke noget at sige til erhvervsordningsministerens problemer med sagen. Uanset hvordan man vender og drejer det, stiger boligskatterne ganske markant med denne skattereform. CD har villet fremstå som boligejernes garant i rødskiverregeringen, og den rolle har man altså ikke formået at udfylde med de stigende boligskatter, der nu bliver en realitet.

Fru Bente Juncker havde nøjagtig tilsvarende problemer. Det er ikke mere end ca. en måned siden, at fru Bente Juncker sagde, at CD var garantien for, at der ikke var nogen ejerboligfamilier, der fik stigning i deres nettoboligudgifter, og så kan man konstatere, når reformen ligger på bordet, at næsten samtlige boligejere har stigning i deres nettoboligudgifter, fordi skatten på ejerboligen stiger, og det er tilsvarende ikke tilfældet for lejere. Derfor er der tale om en ganske alvorlig omfordeling, og jeg kan godt forstå, der er nogle fra regeringspartierne, der har problemer med det. Men det ændrer bare ikke faktum, for det er det, der er tilfældet.

Formanden:

Hr. Anders Fogh Rasmussen for en kort bemærkning, og det er så den sidste i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Fogh Rasmussen (V):

Jeg havde meget gerne tjent formanden i ikke at tage ordet for en kort bemærkning, hvis ikke det var, fordi hr. Klaus Hækkerup angreb mig for, at jeg ikke skulle have læst regeringens lovforslag.

Hr. Klaus Hækkerup angreb mit regnestykke. Mit regnestykke siger: Med den ene hånd giver regeringen en skattelettelse på 24 mia. kr. Med den anden hånd tager regeringen 25,5 mia. kr. ind igen fra befolkningen. Hr. Klaus Hækkerup siger, at mit regnestykke er forkert. Jeg står her med det lovforslag, vi forhandler her. Jeg har slået op på den side 16, som hr. Klaus Hækkerup anbefalede. Og hvis hr.

Klaus Hækkerup tæller tallene sammen dér, viser det sig, at jeg har ret i, at regeringen med den ene hånd letter skatterne med 24 mia. kr., men så med den anden hånd tager 25 mia. kr. igen fra befolkningen, endda 25,5.

Det er i virkeligheden helt centralt at få netop de to tal frem, for de viser, hvad det her drejer sig om. Det passer ikke, når regeringen har forsøgt at give indtryk af, at alle får skatteletterelser. Det er tværtimod sådan, at skattestrukturen bliver strammet. Der bliver taget flere penge ind, end der bliver givet ud i letterelser, og fordelingsvirkningerne er helt uoverskuelige. Og det er jo ret logisk, at når man med den ene hånd giver en lettelse og med den anden hånd tager endnu flere penge hjem igen, så må der være nogen, der får skattestramninger, og det er det, der er det helt centrale her.

Så jeg må klart afvise hr. Klaus Hækkerups påstand om, at jeg ikke har læst forslaget. Jeg har netop læst det meget grundigt, og det er med udgangspunkt i forslaget, at vi kan fastslå, at regeringen strammer skatteskruen. Og det kan jo ikke engang overraske. Det er klar og renlivet socialdemokratisk politik: Skatterne stiger.

Skatteministeren (Stavad):

Ok ja! Det, som hr. Fogh Rasmussen forsøger sig med, er at holde en række væsentlige elementer ude af sine beregninger. Det kan godt være, at Venstre ikke synes, det er væsentligt, at vi laver en forhøjelse af børnefamilieydelsen, så alle børnefamilier, når vi ser frem til 1998 – voksende indtil da – får en lettelse ekstraordinært på 1.000 kr. pr. barn. Det kan godt være, at Venstre ikke synes, at det betyder noget, at vi har taget et særligt hensyn til børnefamilierne, og at hr. Fogh Rasmussen da ikke mener, at det er afgørende at tælle de penge med. Det er bl.a. de penge, hr. Fogh Rasmussen holder uden for sin sammentælling.

På samme måde som hr. Fogh Rasmussen også holder udenfor, at vi hjælper erhvervslivet ved, at vi allerede fra 19. maj ophæver kapitaltilførselsafgiften til gavn for det erhvervsliv, som ekspanderer, og som har behov for at have en større egenkapital. Dér giver vi en lettelse i størrelsesordenen omkring ½ mia. kr. til dansk erhvervsliv. Det holder hr. Fogh Rasmussen udenfor. Hr. Fogh Rasmussen holder det udenfor, at vi halverer aktieomsætningsaf-

[Skatteministeren]

giften, og at vi giver et særligt incitament til at udleje sommerhuse ved at holde de første 7.000 kr. helt fri for beskatning for at få sommerhuse frem, så vi også dér kan få et højere aktivitetsniveau. Og en række andre ting.

Derfor får hr. Fogh Rasmussen et skævt regnestykke, og derfor stemmer hr. Fogh Rasmussens tal ikke.

Formanden:

Så går vi videre i ordførerrækken. Det er ordfører nr. 2 i dagens debat!

Henning Dyremose (KF):

I onsdags gav statsministeren en særlig redegørelse til Folketinget. I dag har vi i forbindelse med førstebehandlingen af lovforslagene om skatteområdet første anledning til at veksle ord med statsministeren og resten af regeringen om den samlede politik, der lægges frem. I formiddag sagde statsministeren efter minister mødet: »Jeg håber på en god debat under førstebehandlingen i dag, hvor substansen i forslagene kommer i centrum.«

Jeg kan ikke lade være med stiltfærdigt at undre mig over, at statsministeren ikke er til stede. Jeg kan forestille mig, hvilke vredesudbrud den daværende politiske ordfører for Socialdemokratiet, hr. Lykketoft, ville være kommet med, hvis det var den daværende statsminister, der var fraværende under så vigtig en politisk debat. Det vil jeg lade være med, men jeg vil udtrykke min stille undren over, at statsministeren ikke har prioriteret sin tid sådan, at han har kunnet deltage i det, som må opleves at være generaldebatten om det store politiske oplæg, som statsministeren på det samme pressemøde sagde skulle være færdigt inden sommerferien.

Jeg beklager, at statsministeren ikke er til stede. Jeg vil ikke desto mindre gerne komme med nogle mere principielle bemærkninger om den økonomiske politik, som regeringen har lagt frem, og så vil vores skattepolitiske ordfører, hr. Kirkegaard, derefter kommentere skatteforslagene.

Jeg håber, at regeringen i stedet for meget følsomt at reagere negativt på forhånd – sådan som jeg har fornemmet en stærk vilje til hos regeringen i debatten indtil nu – lytter og lytter med eftertænksomhed, for det, jeg prøver på at sige nu, er ikke sagt af ond vilje. Det er sagt af

dyb bekymring for, at vi er på vej ind i en økonomisk politik som den, hr. Anker Jørgensen som socialdemokratisk statsminister førte i 1980, og som førte til, at hr. Anker Jørgensen i 1982 måtte give op, fordi Danmark var på vej ned i den økonomiske afgrund. Der er nemlig en række umiskendelige ligheder mellem den gang og nu.

Fra 1992 til 1993 er underskuddet på statsbudgettet steget med 20 mia. kr. Heraf er alene underskuddet fra december til nu steget med 11 mia. kr., og stigningen er på 7 mia. kr. fra dengang, da den nuværende regering lavede sit første skøn i februar, til nu. De 7 mia. kr. fra februar til nu skyldes i høj grad de ufinansierede gaver, som regeringen har givet til forskellige erhvervsgrupper. Underskuddet på statsbudgettet udgør i dag 6,2 pct. af bruttonationalproduktet. I 1980, da hr. Anker Jørgensen havde regeringsmagten, var det tilsvarende tal 6,7 pct.

Desværre ligner den metode, som regeringen nu lægger op til, den metode, som hr. Anker Jørgensen valgte i 1980: Man lægger sig fast på nye offentlige udgifter – 1,6 mia. kr. i 1993 – og så siger man selv 7,7 mia. kr. i nye offentlige udgifter i 1994. Men brutto er der tale om et større beløb. Der er også tale om 3,2 mia. kr. på arbejdsmarkedsområdet, og så hævder man, som daværende arbejdsminister hr. Svend Auken gjorde i 1980, at det kommer ind i sparede dagpenge. Det gjorde det ikke i 1980, og det gør det sandsynligvis heller ikke i 1993. På toppen af det lægger man så 4,6 mia. kr. på kort sigt i ufinansierede skattelettelser. Desuden er det min vurdering, at en række af indtægterne i 1994 fra skattereformen ikke giver fuld valør i 1994.

Derfor er det min vurdering, at den samlede bruttolempelse nærmere er mellem 15 og 20 mia. kr. Det kan i sig selv føre til en stigning i underskuddet på statsbudgettet, og det kan i sig selv medføre en renteforhøjelse, sådan som det gjorde i 1980, med deraf stigende arbejdsløshed, som det også var tilfældet i 1980.

Jeg vil godt sige: Jeg glæder mig med regeringen over, at renten i Tyskland falder, og at renten i Danmark falder ned mod tysk niveau, fordi vi fik et ja i tirsdags. Men det er altså ikke i kraft af regeringens reformtanker, at renten falder; det er i kraft af helt andre ting.

[Henning Dyremose]

Der er også en risiko ved, at man har indregnet det store rentefald, for risikoen er, at det skønner af forudsætningerne for økonomien i 1994, som regeringen har lavet, ikke holder. Regeringen har forudsat, at underskuddet på statsbudgettet skulle falde fra 55 mia. kr. i 1993 til 53 mia. kr. i 1994. Men hvad ligger der bag den forudsætning? Der ligger mere end en firedobling af væksten i bruttonationalproduktet fra 1993 til 1994: fra 0,8 pct. til 3,4 pct. Og bag det ligger en forudsætning om, at væksten ude i Europa skulle blive på 1,8 pct. i 1994.

I går var der almindelig enighed – sådan oplevede jeg det – mellem EF-Kommissionens næstformand, Henning Christophersen, og en række internationale økonomer om, at vi skal være heldige, hvis vi overhovedet får vækst i Europa i 1994. Og hvis vi får vækst, bliver den kun på 0,5 pct. – maksimalt. Det vil sige, at regeringens arbejdsforudsætning for prognosen om udviklingen i arbejdsløsheden og udviklingen i underskuddet på statsbudgettet er, at Danmark skal have en vækstrate, der er på cirka det syvdobbelte af væksten i Europa.

Det er selvsagt en urealistisk forudsætning at basere sig på et sådant regnestykke, specielt når man lægger op til en belastning af erhvervslivets konkurrenceevne. Jeg har forstået det sådan, at regeringen anerkender, at man belaster erhvervslivet med ca. 5 mia. kr. Erhvervslivet mener, det er ca. 8 mia. kr. Det kommer lidt an på, hvad man regner med, og hvad man ikke regner med. Men der er ingen tvivl om, at erhvervslivet i perioden belastes med 8 mia. kr., og det går selvfølgelig ud over beskæftigelsen.

Nu vil finansministeren måske om et øjeblik komme og sige: Jamen erhvervslivet belastes ikke. Så vil jeg godt spørge: Hvem er det så, der belastes? For det fremgår af regeringens oplæg, at det samlede provenutab i skattereformen er på 400 mio. kr. i 1997. Hvordan kan hele befolkningen – alle boligejere, alle lejere – få store skattelettelser, hvis ikke der er andre, der belastes? Det skylder regeringen et svar på, og svaret er selvfølgelig, at hvis regeringen har ret i, at boligejere og lejere får en lettelse, så er det erhvervslivet, der belastes. Men er det klogt i en situation, hvor vi burde sætte beskæftigelsen og bekæmpelsen af arbejdsløsheden i centrum?

Problemet for regeringen er, at de lempelser, man her lægger op til, er midlertidige, men strammingerne permanente. Derfor bliver skatetrykket meget hurtigt højere end det, det ville have været uden reform.

Vi har desværre ikke endnu fået svar på nogle spørgsmål, som vi stillede i fredags, men mit indtryk fra regeringens materiale er, at man lægger op til, at kommunerne øger deres udgifter i 1994 med 8 mia. kr. uden at øge skatterne. Det kan jeg godt forstå, for det er valgår, og man sætter ikke skatterne op i et valgår. Men hvis kommunerne øger deres udgifter med 8 mia. kr. i 1994, bliver kommuneskatterne sat op i 1995, og så æder det skattelettelser op.

Til sidst en yderligere advarsel imod den fare, vi er på vej ind i. I 1993, hvor inflationen er nede på 1,2 pct., har den almindelige lønmodtager en reallønsfremgang, fordi den almindelige lønmodtager har en lønstigning på 2,4 pct. Altså en reallønsfremgang for den almindelige lønmodtager på 1,2 pct. Et af de faretegn, der er i regeringens politik, er, at regeringen selv allerede nu forudser, at inflationen bliver mere end fordoblet fra 1993 til 1994; inflationen stiger fra 1,2 pct. til 2,8 pct. Det betyder, at allerede den inflationstakt, regeringen nu forudser, fører til, at lønmodtagerne ingen reallønsforbedring får. Risikoen er, at det fører til nye lønkrav, som reducerer konkurrenceevnen.

Samlet beder jeg derfor regeringen alvorligt overveje, om man ikke er ved at begå uklogt de samme fejl, som Anker Jørgensen-regeringen begik i 1980, da man kørte Danmark ned i den økonomiske afgrund, og om det ikke ville være klogere, når underskuddet på statsbudgettet stiger, at gøre det, som firkloverregeringen med støtte fra de radikale gjorde i 1982, nemlig sætte de offentlige udgifter ned. Det var vejen i 1982, det bør også være vejen i 1993.

Finansministeren (Lykketoft):

Da den konservative ordfører mener, at det nu er tiden til at tage finanslovdebatten, så synes jeg måske også, at det er tiden til at komme med nogle ganske få bemærkninger til det med det samme, selv om det jo ikke helt er på dagsordenen for i dag.

Jeg vil godt sige til hr. Henning Dyremose, at det er rigtigt, at underskuddet på statens finanser er stort. Det er større, end den davæ-

[Finansministeren]

rende finansminister skønnede sidste sommer, men det er jo på baggrund af det største fejlskøn over beskæftigelsesudviklingen, der nogen sinde er foretaget i dansk historie. Hr. Henning Dyremose skønnede som finansminister i sommeren 1992, at vi ville få 280.000 ledige i 1993; det tal bliver desværre næsten 70.000 større.

Der er ikke nogen genial politisk formel, der kan forhindre, at underskuddet i statens finanser vokser i en sådan situation, og det bekymrer naturligvis os alle. Derfor har det også været vigtigt for regeringen at få skruet en økonomisk politik sammen for det kommende år, der, samtidig med at vi går op imod den historisk set værste arbejdsløshedssituation nogen sinde, ikke yderligere øger underskuddet på statens finanser.

Samtidig vil jeg sige, at underskuddet på statens finanser altså ikke skal være det eneste, man beskæftiger sig med i den økonomiske politik. Danmark er i en situation, hvor vi uden indgreb, hvis vi bare lader stå til, når et arbejdsløshedstal på 365.000. Vi er måske endda oppe at runde 380.000 ledige næste år, hvis ikke vi foretager noget. Med den situation foran os og med en stærk betalingsbalance, med en lav inflation og med den viden, at underskuddet på statens finanser trods alt alene er konjunkturbestemt, alene er en følge af den alt for høje arbejdsløshed, men vil være væk, når vi er nede på en ledighed på 8 pct, mener vi, at det ville være uansvarlig økonomisk politik ikke at foretage noget imod den truende yderligere stigning i arbejdsløsheden.

Vismændene har jo også foreslået det samme; vismændene har længe sagt, at tiden var til en finanspolitisk lempelse. Det, der er regeringens udspil i den sag, er, at vi skruer den finanspolitiske lempelse sammen overvejende af en række midlertidige offentlige tiltag, der kan stimulere det private erhvervsliv og sammen med de andre ting, der hjælper det private erhvervsliv, give det mod på at overtage initiativet, så vi kan få udgifterne hjem igen, men også som en mindre del af den midlertidige underfinansiering, der er i skatteudspillet. Det er ikke nogen »tilbagevendende« til en fuldstændig løssluppen udgiftspolitik. Det har regeringen ikke noget ønske om, det har regeringen ikke fremlagt nogen forslag til, og jeg nægter at acceptere karakteristikken »skønmaleri« om det, der er lagt frem.

Jeg mener, at vi med de signaler, der allerede nu kommer fra ejendomsmarkedet og erhvervslivet om virkningerne af det, der nu er fremlagt, godt kan forlade os på, at vi med et så stærkt spark til økonomien, som her er foreslået, kan få knækket arbejdsløhedskurven i 1994.

Og så vil jeg godt sige, at med den ansvarlighed, der er lagt ind i den økonomiske politik, også viljen til at kontrollere en videre vækst i udgifterne, så er der intet som helst sagligt belæg for at sige, at den økonomiske politik, regeringen har foreslået, skulle drive renten op, at den skulle forhindre os i at få del i det rentefald, der nu er på vej.

Det er kun, hvis det skulle lykkes oppositionen – hvad jeg vil gøre alt for at forhindre – ved usaglige, urigtige oplysninger om regeringens politik at skabe et forkert indtryk ude i landskabet, at en sådan risiko kunne eksistere. Jeg mener faktisk, det er en national forpligtelse – også en forpligtelse for oppositionen – at lade være med at medvirke til den form for usaglig diskussion, som kan skabe uro på markederne, som kan forhindre os i i fællesskab at tage de gevinster hjem, som ligger foran os, og som gør det muligt for Danmark, som har et større råderum i den økonomiske politik end så mange andre europæiske lande, at sætte en stopper for den uhyggelige stigning i arbejdsløsheden.

Til sidst bare en enkelt refleksion om erhvervenes konkurrenceevne. Jeg husker en tidligere skatteminister, hr. Fogh Rasmussen, som i forbindelse med tilsvarende forslag fra den daværende borgerlige regering meget pædagogisk, meget fornuftigt forklarede Folketinget, at man selvfølgelig ikke kunne udligne hele likviditetsstramningen ved at gøre noget ved varrelagernedskrivning og investeringsfonde – til omkostning for erhvervslivet.

Det er lige præcis den fejltagelse, Dansk Industri nu igen har begået, sammen med den anden fejltagelse, at man lader en avancebeskatning af aktionærerne blive til en omkostning for erhvervslivet. Jeg er villig til at gå ind på det ræsonnement på én betingelse: at man er villig til at anerkende hele personskatteletelsen som en omkostningsafslæstning af erhvervslivet. Så er der sammenhæng i argumentationen. Ellers er der det ikke. Og det er det, der er problemet ved de former for regnestykker om erhvervenes konkurrenceevne.

[Finansministeren]

Så vil jeg bare minde om noget, som den socialdemokratiske ordfører sagde tidligere på dagen. Det er jo ikke rigtigt, hr. Henning Dyrmosé, at skattelettelserne for de mange, mange, mange danskere er midlertidige, men stramningerne permanente.

Det, der er kernen i den sag, den allerenkleste måde, det kan siges på, er, at der er mere til de almindelige danskere – dem, der ikke snyder, dem, der ikke spekulerer, dem, der ikke har store skattefrie avancer – i nettolettelse i 1998, end der er i 1994, til trods for den midlertidige underfinansiering. Og det er der af den enkle grund, at når vi er fremme i 1998, vil der fra dem, der snyder, fra dem, der spekulerer, fra dem, der har store avancer skattefrit i dag, komme et bidrag på 10 mia. kr. til fordeling til alle os andre.

Så der er ikke tale om, at lettelserne er midlertidige, men stramningerne permanente, set fra almindelige danskeres synspunkt. Jo, stramningerne i forhold til spekulanterne, stramningerne i forhold til de arbejdsfrie gevinster, er permanente, og det er et stort fremskridt med de forslag, regeringen har fremsat.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Kirkegaard burde have haft ordet i umiddelbar forlængelse af hr. Henning Dyrmosé. Det var min fejl, og det råder jeg bod på nu.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

I Det Konservative Folkeparti har vi et kraftigt ønske om at få gennemført en reform af vores skattesystem.

Vi ønsker lavere personskatter. Vi tror, at det vil være med til at skabe mere dynamik i det danske samfund og dermed mere beskæftigelse, hvad der er det vigtigste af det hele.

Men der er nogle ting, vi ikke vil være med til. Vi vil ikke være med til at belaste boligejerne. Vi vil ikke være med til at belaste erhvervenes konkurrenceevne. Vi er indædte modstandere af den socialdemokratiske bruttoskat. Og vi kan ikke på nogen måde gå med til den progressive beskatning af kapitalindkomster, som regeringens forslag lægger op til.

Vores stillingtagen til den reform, som regeringen har lagt frem, er altså efter en nøje vurdering et nej. Vi kan ikke acceptere reformen i

den skikkelse, som den har nu – af en række grunde, som jeg skal vende tilbage til.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at der er positive elementer i regeringens forslag, og det vil også blive tilkendegivet i dagens løb af konservative ordførere, men vi vurderer forslagene som en helhed, og vi tager stilling til forslagene som en helhed, og sådan som det ligger nu, er svaret altså et nej.

Vi har dog et ærligt ment ønske om et forlig om en skattereform. Men skal det opnås, skal der ske væsentlige ændringer i det oplæg, som regeringen har lagt frem. Vi er stærkt i tvivl om, hvorvidt der i regeringen er tilstrækkelig bevægelsesmulighed, og gør i øvrigt opmærksom på, at forlig tager tid, og at tiden er knap.

Kan Det Konservative Folkeparti sige nej til skattelettelser, bliver vi spurgt. Dertil vil jeg gerne sige, at konservative principielle skattepolitiske synspunkter ikke er til salg for en lettelse, der er ufinansieret, der er midlertidig, og som i øvrigt er tvivlsom.

Vi ønsker naturligvis lavere personskatter, men ikke for enhver pris, og den pris, der fremgår af det, der er lagt frem nu, er for høj. På en række centrale områder rykker reformen hegnspløene i socialdemokratisk retning; derfor kan vi ikke være med.

Hvad er i øvrigt det med en ufinansieret skattelettelse egentlig for noget, når der er røde tal i regnskabet? Det er jo reelt kun en udsættelse af betalingen. Regningen er der, og den skal betales under alle omstændigheder.

Vi føler, at hegnspløene flyttes over en bred front, bl.a. som et angreb på den private ejendomsret, som er livsnerven i det privatkapitalistiske system, hvad næsten alle efterhånden er enige om. Det gælder angrebet på boligejerne. Vi kan dokumentere med eksempel på eksempel, at nettohuslejen stiger. Det gælder angrebet på bilisterne: Højere registreringsafgift, højere benzinpriser, lavere transportfradrag – for ikke at tale om firmabilerne. Det vil gøre livet surt for bilejerne og ikke mindst for den branche, der lever af at levere varer til bilisterne.

Beskatning af kapitalindkomsten med det progressive beskatningsgrundlag, så der ikke længere er symmetri mellem renteindtægter og -udgifter, vender vi os kraftigt imod. Vi vil senere i dag vende os imod forslaget om beskatning af aktieavancer og ejendomsavancer, for-

[Kirkegaard]

slag, som i øvrigt også har elementer af tilbagevirkende kraft i sig.

Det vil simpelt hen være torskedumt, hvis vi gennemfører noget sådant. Gennem diverse bundfradrag har man skilt småsparerne fra – så får man jo ikke så meget vrøvl med dem, og det er jo smart nok – men privatkapitalismen bygger nu engang på økonomiske incitamenter, herunder også incitamentet til formuedannelse. Fjerner man det, forringer man dynamikken, og så skader man samfundet og des velfærd. Om erhvervsbelastningen er på 3 mia. kr. eller 8 mia. kr., diskuterer man, men det er i hvert fald mange milliarder, og det er helt forkert i den nuværende situation.

Og der er ikke noget loft for bruttoskatten. Det er en ny skrue, som kan være uden ende. Beregningsgrundlaget er forkert, så man rammer den private pensionsopsparing, og der er ikke den fornødne sammenhæng mellem bidragene og de formål, som skal dækkes af bidragene.

Jeg kan se på den røde lampe, at min taletid er slut. Jeg har nogle konkrete bemærkninger til de enkelte lovforslag, men det vil jeg så vende tilbage til i anden runde.

(Kort bemærkning).

Henning Dyremose (KF):

Da en række borgerlige ordførere tog konkrete spørgsmål i lovforslagene op, var den socialdemokratiske ordfører forarget over, at man ikke beskæftigede sig med principperne. Da jeg så beskæftigede mig med principperne, var finansministeren forarget over, at jeg ikke beskæftigede mig med detaljerne.

Skal vi nu ikke være enige om, at det ikke er Socialdemokratiet, der bestemmer, hvad der skal diskuteres i Folketinget? Det er faktisk folketingsmedlemmerne selv, der bestemmer det, og vi vælger selv vores dagsorden, og hvis man vil være forarget, må man i hvert fald vælge at være forarget over det samme.

Så prøvede finansministeren at fjerne en alvorlig diskussion om den økonomiske politik ved at snakke om fejlskøn. Muligheden for at snakke om fejlskøn har finansministeren altså selv fjernet med det, han kaldte »det uanmeldte kasseeftersyn«, som førte til, at der i februar fra den nye regering blev fremlagt et skøn, hvor man opvurderede mit skøn over underskuddet på statsbudgettet med 4 mia. kr., i øv-

rigt med den begrundelse, at der siden mit skøn – i kraft af de devalueringer, der var sket i udlandet – havde været en større stigning i arbejdsløsheden end forudsat. Den sidste stigning, på de 7 mia. kr., har den nuværende regering selv ansvaret for.

Men det var ikke engang fra min side et spørgsmål om at diskutere fejlskøn eller ej; det var et spørgsmål om at diskutere den økonomiske politik: Hvad er den rigtige økonomiske politik, når underskuddet på statsbudgettet stiger? Er det at forøge de offentlige udgifter, sådan som den nuværende regering lægger op til, eller er det at skære ned på de offentlige udgifter? Mit svar er altså: Man skal passe på, at man ikke ryger ind på den vej, der fører til den økonomiske afgrund.

Finansministeren svarede jo ikke på mit spørgsmål. Der er indregnet en vækstforudsætning i Danmark på 3,4 pct. Den vækstforudsætning forudsætter 1,8 pct. i vækst i Europa. Hvis nu andre har ret i, at der bliver nulvækst i Europa, er den nuværende regering så villig til at spare på de offentlige udgifter, eller vil man blot acceptere, at man har sat nye offentlige udgifter i gang og derved får et endnu større underskud på de offentlige budgetter, sandsynligvis af størrelsesordenen 60-65 mia. kr.? Det er den reelle diskussion med regeringen, jeg ønsker – ikke nogen anden polemik om, hvem der har lavet hvilke skøn på hvilket tidspunkt.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det er hr. Henning Dyremoses indlæg om den økonomiske politik, jeg gerne vil reagere på. Hr. Henning Dyremose indleder med at drage en sammenligning mellem situationen i begyndelsen af 1980'erne og så nu og henviser til hr. Anker Jørgensens regering.

Jeg synes altså ikke, det er en rimelig sammenligning, alene af den grund, at den økonomiske udgangsposition i 1980-1982 er totalt anderledes end den økonomiske udgangsposition i dag. Det er jo ikke uden grund, at hr. Henning Dyremoses parti har siddet i regering igennem 1980'erne. Det synes jeg ikke der er nogen grund til at hr. Henning Dyremose negligerer.

Danmarks økonomiske udgangsposition er grundlæggende god nu, når vi sammenligner os med vore EF-samarbejdspartnere, og når vi

[Økonomiministeren]

sammenligner os med EFTA-landene, osv. Det er kun Luxembourg og Norge, der står i en lignende eller bedre situation end Danmark. Der er to svagheder: Det er statsunderskuddet, og det er den stigende arbejdsløshed. Og det er mit bud, at uanset hvilken regering der havde siddet i det danske Folketing i dag, havde den regering været nødt til at foretage sig noget for at ændre på den situation, at arbejdsløsheden stiger markant måned for måned, og at statsunderskuddet stiger markant måned for måned.

Og så er budet åbenbart, at vi kan spare os ud af den situation. Jeg må erklære mig helt uenig med Det Konservative Folkepartis politiske ordfører i, at problemerne kan klares med yderligere besparelser. Der er jo heller ikke de samme sparemuligheder i dag, som der var i 1982, 1983 og 1984. I øvrigt var det en anden situation, hvor konjunkturerne vendte og der kom skub i den økonomiske aktivitet. Det blev desværre for meget eller ikke styrbart. Det har vi også forsøgt at lære af.

Jeg noterer mig, at sidste efterår var der seks partier her i Folketinget, der blev enige om, at der var et politisk og økonomisk råderum til at gøre noget ekstraordinært for at bringe arbejdsløsheden ned. Der blev lavet en finanspolitisk lempelse i hvert fald i størrelsesordenen 6-7 mia. kr., nøje sammensat ud fra de bedste intentioner om, at man skulle kunne styre det. Der er efterfølgende i dette forår af en lang række instanser givet råd til Danmark om, at vi bør foretage en finanspolitisk lempelse, og vi har stadig væk råderum for den. Regeringen har ventet til aflæringen den 18. maj. De økonomiske vismænd har nævnt et råderum i størrelsesordenen 10 mia. kr. Det, regeringen gør, ligger lidt højere; det er knap dobbelt så stort som det, den tidligere regering lagde ryg til ved finansloven for 1993.

Jeg noterer mig, at nationalbankdirektøren, Erik Hoffmeyer, og Den Danske Banks direktør, Knud Sørensen, begge to har erklæret, at det, regeringen spiller ud med, er forsvarligt. Det er ikke, fordi jeg skal bruge den type autoriteter, men jeg synes ikke, hr. Henning Dyremoses fremstilling af det udspil, der er kommet her, er fair. Det er tilrettelagt med de samme instrumenter, som den tidligere regering var med til at bruge i finansloven for 1993. Der er en økonomisk strategi, som drøftes på EF-

plan, OECD-plan, G 7-plan, om en forøgelse af investeringerne i denne lavkonjunktursituation, et forsøg på at løse strukturproblemerne, som er fælles i de lande, som jeg har henvist til her.

Det er ikke en speciel dansk opfindelse, der er lagt frem nu. Det er faktisk den drøftelse, der foregår i de internationale fora i dette forår, og som vil intensiveres på OECD's møde i begyndelsen af juni, på et topmøde i København og på G 7's møde i juli, så vidt jeg er underrettet.

Til sidst vil jeg gerne sige, at det, der sker nu, er, at vi efter adskillige års diskussioner om strukturproblemer på arbejdsmarkedet og skatteområdet ser ud til at kunne finde en løsning på det ved at koble os på et forsøg på en mere offensiv finanspolitik, koncentreret om at øge mulighederne i den private sektor. Det er et forsøg, og det er et ansvarligt og konstruktivt forsøg.

Vi kan være uenige om dele af det, det må vi så forhandle, men hovedtegningen er der ingen grund til at nedgøre på den måde og sammenligne med den økonomiske situation i begyndelsen af 1980'erne, som var totalt anderledes.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg skal ikke gå ind i nogen speciel diskussion med den konservative skattepolitiske ordfører, hr. Kirkegaard, men jeg lyttede meget intenst til det, hr. Kirkegaard sagde. Derfor synes jeg allerede nu, at jeg i hvert fald har behov for at få afklaret, om min konklusion er rigtig.

Forstod jeg hr. Kirkegaard rigtigt, når Det Konservative Folkeparti allerede her under førstebehandlingen af hovedforslaget meddelte, at man ikke ønskede at være med til at skabe løsninger med udgangspunkt i det udspil, regeringen er kommet med? Jeg hørte hr. Kirkegaard sådan, at der var en så massiv afvisning hele vejen rundt, så at jeg ikke øjnede nogen åbning. Derfor synes jeg, hr. Kirkegaard bør svare på, om det betyder, at Det Konservative Folkeparti har meldt fra, når det drejer sig om at finde fælles løsninger med udgangspunkt i regeringens udspil.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg er enig med hr. Henning Dyremose i, at vi her i Folketinget selv sætter dagsordenen.

[Anne-Marie Meldgaard]

Men det er nu engang en skattereform, vi behandler i dag, og ikke en finanspolitisk redegørelse. Efter at hr. Henning Dyremose og ikke den skattepolitiske ordfører gik på talerstolen og tog det meste af De Konservatives taletid, forstod jeg det selvfølgelig bedre: Det er måden. Det Konservative Folkeparti har valgt at gøre det på.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Må jeg bede om, at den aktion fra tilhørerpladserne straks bringes til ophør.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

I mange år ...

Første næstformand (Ivar Hansen):

Lige et øjeblik. – Værsgo at fortsætte.

Anne-Marie Meldgaard (S):

I mange år har vi været vidne til, at den tidligere regering har sagt, at opsvinget i erhvervslivet var lige henne om hjørnet. Den tidligere regering har også lovet indtil flere hundrede tusinde arbejdspladser mere i den samme periode. Jeg spørger bare: Hvor er resultaterne henne?

Jeg forstår så godt, at det er surt for hr. Henning Dyremose, at den nye regering tør gøre noget ved det, tør gøre op med skattespekulationen, tør gøre op med de skattefrie indtægter og de lavt beskattede områder, og så samtidig lige nøjagtigt opfylder den tidligere regerings ønske om at sænke personskatterne.

Det er faktisk lidt beklageligt, at hr. Henning Dyremose glemmer det og alene prøver at fokusere på nogle få nuancer i stedet for på helheden i skattereformen – den helhed, som netop skulle give et opsving i erhvervslivet af hensyn til beskæftigelsen, det opsving, som er så altafgørende for, at vi får gang i hjulene igen.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Henning Dyremose mente i sit indlæg, at det, regeringen her kom med, var et skønmaleri af 1994. Nu er det jo ikke et begreb, der er ukendt for hr. Henning Dyremose.

Lad os se på de underskud, der har udviklet sig på finansloven. Vi kom ud af 1988 med et underskud på 13 mia. kr., i 1989 var det steget til 19 mia. kr., i 1990 til 24 mia. kr. og i 1991 til 35 mia. kr. Vi er nu oppe på et par og fyrrer milliarder kroner i 1992, og tallet bliver måske en anelse højere i 1993. Alle disse beløb er væsentlig højere end forudsat i de finanslovforslag, der blev forelagt for Folketinget. Og hvorfor blev de det? Fordi regeringen kom med et skønmaleri og prøvede at bilde Folketinget ind, at det gik nok slet ikke så galt.

Når hr. Henning Dyremose så fortsat bruger sit skønmaleri til at postulere, at der ikke er plads til en finanspolitisk lempelse, vil jeg gerne tage udgangspunkt i det oplæg, som Det Økonomiske Råds formandskab har udsendt til mødet den 26. maj. Der står i dette:

»En finanspolitisk lempelse i størrelsesordenen 10 mia. kr. pr. år vil derfor selv i dette tilfælde ikke føre til underskud på betalingsbalancen. Der er således både råderum og behov for en sådan moderat lempelse af finanspolitikken.«

Og det er jo præcis det, regeringen har lagt op til med sin skattereform.

Hr. Kirkegaard sagde, at Det Konservative Folkeparti gik ind for lavere personskatter, men tilkendegav, forstår jeg så, i modstrid med den politiske linje, den tidligere finansminister førte, at det ikke skulle være ufinansierede skattelettelser. Men hvis hr. Kirkegaard går ind for lavere personskatter, hvor vil Det Konservative Folkeparti så skaffe pengene fra?

Ministeren for erhvervspolitisk samordning (Mimi Jakobsen):

Da jeg forstår, at hr. Kirkegaard alligevel skal op at svare, vil jeg tillade mig at ulejligge med endnu et par spørgsmål.

Hr. Kirkegaard udtalte, som jeg hørte det, at Det Konservative Folkeparti gerne ville være med til at lempe marginalskatterne – det er jo heller ikke noget nyt synspunkt – men at det ikke skulle ske på bekostning af boligejerne. Jeg har tidligere i en dialog – hvis man kan kalde det det – med fru Pernille Sams i dag givet udtryk for, at jeg mener, det er et nogenlunde nyt synspunkt, selv om det er velkomment og glædeligt.

Så vil jeg også gerne spørge hr. Kirkegaard: Har vi nu igen at gøre med et nyt synspunkt?

[Ministeren for erhvervspolitisk samordning]

Jeg spørger i anledning af den meget bastante konservative afvisning af den såkaldte socialdemokratiske bruttoskat, og jeg forstår, at det, der var det forfærdelige socialdemokratiske ved den, angiveligt var, at der ikke var noget loft over.

Nu står jeg her med den økonomiske reform fra den tidligere regering og prøver at dygtiggøre mig i, hvad den egentlig gik ud på, og repetere, hvordan den var bygget op, og jeg vil gerne bede hr. Kirkegaard komme herop og forklare, hvor loftet var henne i den reform, som jeg går ud fra at hr. Kirkegaard har stået helhjertet bag, da det var et udspil fra hans egen regering. Der var ikke noget loft. Der var tale om lønmodtager- og arbejdsgiverbidrag, som skulle finansiere nogle forskellige kasser, som i øvrigt svarer nogenlunde om ikke fuldstændigt til de kasser, som den nuværende regering foreslår. Så jeg beder blot om at få et klart svar: Er det nu også et nyt synspunkt, eller hvordan skal man overhovedet forstå den bastante modstand mod den såkaldte socialdemokratiske bruttoskat?

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg synes, at jeg kunne høre på de ord, hr. Kirkegaard kom med her fra talerstolen, at hr. Kirkegaard havde lidt mere fred i sindet. Men det er jo også sådan, at alle de elementer, der er i denne pakke, stort set er kendte elementer. Det er noget, der har været drøftet både i 1989 og i 1990. Det er måske sat sammen på en lidt anden måde denne gang, med lidt større fordel, kan man så sige.

Jeg vil så gerne spørge hr. Kirkegaard, der talte meget bastant om boligejerne – jeg har også spurgt fru Pernille Sams, men ikke fået noget svar: Hvad gjorde man egentlig ved boligejerne i 1985? Hvad gjorde man i 1989, og hvad gjorde man i 1990? Da sænkede man jo ikke lejeværdien; i det oplæg, vi diskuterer i dag, taler vi om en 20 pct.s sænkning af lejeværdien.

Noget andet, som jo også er en given ting, men som ikke har været fremsat helt på samme måde, er arbejdsgiverbidraget, bruttoskatten. Jeg kan bedst lide at kalde det arbejdsgiverbidraget. Hvis der ikke har været fremsat forslag herom, har der i hvert fald foreligget en skrivebordstegning, som jeg har set, og der er også

foregået forhandlinger herom i VKR-regeringen og i KV-regeringen.

Til sidst en kommentar til det, hr. Kirkegaard sagde om transportfradraget. Jeg står med »Planen«, hvori der står, at man vil hæve bundgrænsen fra 20 km til 40 km. Det er en utrolig voldsom stigning. Det oplæg, vi her diskuterer, går ud på, at man vil hæve bundgrænsen til 25 km.

Men alt i alt synes jeg, at der blev givet udtryk for, at man gerne ville være med til noget. Det synes jeg var positivt af Det Konservative Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Når et parti har to ordførere til et indlæg, er det selvfølgelig fristende at prøve at finde uoverensstemmelser eller i hvert fald uklarheder imellem de to indlæg, og jeg synes, at det var interessant, at hr. Henning Dyremose meget malende beskrev, hvordan underskuddet steg og steg. Hr. Henning Dyremoses skøn var, at der i dette skattereformforslag nok samlet var i alt 15-20 mia. kr. i lempelse, og det synes hr. Henning Dyremose var meget, meget uansvarligt.

Hr. Kirkegaard koncentrerede sig derimod om, hvor forfærdeligt denne stramning nu ville ramme alle. Den ville ramme parcelhusejerne, den ville ramme bilejerne, den ville ramme boligejerne, og så den dér forfærdelige socialdemokratiske bruttoskat. Så den ene ordfører taler om uansvarlige lempelser, og den anden ordfører taler om smertende stramninger. Jeg synes, at Det Konservative Folkeparti skulle forklare os, hvordan det hænger sammen. Ellers synes jeg, at man skulle anskaffe sig en ny kugleramme.

Så sagde hr. Kirkegaard, at der flyttes hegnspele i socialdemokratisk retning. Det er jeg ked af at man siger, for der er faktisk mange af de ting i dette kompleks af lovforslag, som vi fra radikal side er meget glade for. Vi kan f.eks. slet ikke hidse os op over den slemme bruttoskat. Vi mindes også, ligesom samordningsministeren netop redegjorde for, at vi i 1989 sammen med Venstre og De Konservative var medforslagsstillere til et forslag om noget, der kunne minde om det, der foreslås om et arbejdsmarkedsbidrag. Det synes vi også dengang var en god idé, men det synes De Konservative åbenbart ikke nu.

[Elisabeth Arnold]

Så var der en anden ting, som jeg også vil bore lidt i. Hr. Henning Dyremose spurgte om, hvem der nu skulle betale denne skattelettelse. Den skal jo finansieres på en eller anden måde – noget af den i hvert fald – og hvem skal så gøre det? Det måtte ikke være boligejeren, det måtte ikke være bilejeren, det måtte ikke være osv. osv. Men jeg vil gerne sige, at den bolig-ejer, som sætter en vaskemaskine i gang, fordi der er et par cowboybukser, der skal vaskes, altså skal betale mere end den boligejer, der venter, til vaskemaskinen er fuld. Det er miljø-svinene, der skal betale dette her, og ikke dem, der sparer på ressourcerne.

(Kort bemærkning).

Henning Dyremose (KF):

Jeg er selvsagt enig med økonomiministeren i, at Danmarks udgangsposition i 1993 er væsentlig bedre i kraft af den indsats, som konservativt ledede regeringer i 10½ år har ydet bl.a. med støtte fra Det Radikale Venstre. Det er netop derfor, jeg er bekymret på Danmarks vegne, når jeg nu ser noget, som jeg synes minder om, at man er ved at sætte det over styr.

Vi har, som økonomiministeren sagde, fra sidste efterår erfaring i at forsøge at skubbe vækst ind i økonomien. Vi lavede et finanslovsforlig, hvor vi sagde: Vi fordobler væksten; vi vurderede den til ca. 1,9 pct. Regeringen fastholdt det skøn i februar i år. Nu er skønnet for indeværende år 0,8 pct. Det er det, jeg baseret på udviklingen ude i Europa siger meget vel kan ske i 1994. Regeringen har vurderet som forudsætning for sine beregninger – det står i oversigten – 1,8 pct. i vækst. Alle betvivler, at det skøn længere er realistisk. Så er det, jeg spørger: Hvad vil regeringen gøre i tilfælde af, at dette skøn ikke holder? Hvordan påvirker det underskuddet på statsbudgettet? Hvordan påvirker det arbejdsløsheden? Og hvad er det for en uheldig spiral, det sætter i gang?

Jeg spurgte så, om man i den situation vil fjerne nogle af de udvidelser af de offentlige budgetter, man har lagt op til, og om man vil gennemføre besparelser. Og jeg er meget ked af økonomiministerens svar om, at økonomiministeren er helt uenig i, at besparelser er vejen. Derfor er jeg, selv om jeg egentlig synes, at nationalbankdirektøren normalt skal holdes uden for denne debat, nødt til, siden økonomiministeren nu påberåbte sig nationalbankdi-

rektøren, at citere, hvad han siger, bl.a. som citeret i Jyllands-Posten i dag:

»Udviklingen kan ændre sig, så prognoserne ikke holder. Derfor må regeringen hurtigt gribe ind, hvis det er nødvendigt. Sporene fra begyndelsen af 1980'erne skræmmer«, sagde Erik Hoffmeyer.«

Det synes jeg faktisk også, og det er derfor, jeg allerede nu advarer regeringen og spørger: Har man viljen til at spare på de offentlige budgetter, så vi ikke igen falder i gældsældnen og rentefældnen?

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Skatteministeren stillede mig et spørgsmål, og jeg håber, at skatteministeren i denne omgang hører efter, hvad jeg siger, så jeg ikke skal sige det for tredje gang.

Jeg sagde, at Det Konservative Folkeparti har et ægte ønske om at medvirke til en skatte-reform, som letter personskatten. Vi er ikke tilfredse med det oplæg, som regeringen har lagt frem. Der skal væsentlige ændringer til, og det kræver tid, hvis der skulle kunne opnås et forlig. Det var det, jeg sagde. Nu har jeg gentaget det, og jeg mener, det er et klart svar på skatteministerens spørgsmål.

Hr. Klaus Hækkerup spørger om de ufinansierede skattelettelser. Se, jeg tog faktisk ikke stilling til ufinansierede skattelettelser. Jeg sagde blot, at vi ikke er til salg. Vores skattepolitiske principper er ikke til salg for nogle få ufinansierede skattekroner, som man letter tilbage til skatteyderne. Man kan diskutere dynamiske effekter, hvis der er det rigtige perspektiv i en skattereform; det er en lang og indviklet snak, men det var i den sammenhæng, jeg sagde det.

Så kommenterede erhvervsministeren mine bemærkninger om bruttoskatten, som hun ikke kunne forstå at jeg tog så kraftig afstand fra, og så vendte hun tilbage til Danmarkshistorien – jeg tror, det var i 1989, hvor der havde været et eller andet syvende forligsudspil om et eller andet i den retning. Jeg vil gerne sige til erhvervsministeren, at hvis vi skal have indgået forlig, har vi travlt, og så vil jeg foreslå, at vi henlægger de historiske studier til et senere tidspunkt. Der er nok at tage fat på, hvis vi skal komme over den afstand, der er mellem vore synspunkter og de synspunkter, som ligger i re-

[Kirkegaard]

geringens oplæg, og så kan vi i øvrigt diskutere bruttoskat ved en anden lejlighed. Vi kan også gøre det her, hvis ellers jeg havde mere taletid, men den har jeg for lidt af.

Tilsvarende vil jeg sige til fru Bente Juncker, der også kommer tilbage til noget, hun kalder gammelkendte elementer, at det er korrekt, at der er elementer i dette her, som har været til diskussion før, men i en anden sammenhæng, på et helt andet grundlag og med en helt anden regering, hvor vi havde tillid til, at man ville føre en ansvarlig økonomisk politik.

Så skal jeg blot sige til fru Elisabeth Arnold, at vi har ikke brug for en ny kugleramme. Vi kan sagtens klare os med de tekniske metoder, som vi har til rådighed, og derfor vil fru Elisabeth Arnhold også, når hun læser, hvad der er sagt af den tidligere finansminister og af mig, finde ud af, at der ikke er uoverensstemmelse overhovedet mellem vore to indlæg.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Det, der bringer mig herop, er de gentagne konservative erklæringer om, at er der nogle, der i dette Folketing står for en ansvarlig økonomisk politik, så er det dem. Det synes jeg dog at der i de meget store undersøgt, der har været på statsbudgettet i de forgangne år, er gode beviser for at de ikke gør.

Så svinger hr. Henning Dyremose sig op til at vurdere ved et skønmaleri, som han kalder det, at underskuddet i indeværende år vil være på 15-20 mia. kr., for, som han siger, det skøn, der gives udtryk for i det papir, regeringen har lagt frem om en vækst på 1,6 pct. i Danmark, holder ikke. Dertil må jeg sige: Lad os nu opgive skønmaleriet og tage fat i det papir, som Det Økonomiske Råd har lagt frem med henblik på mødet den 26. maj, hvor det anfører, og jeg citerer:

»Under forudsætning af uændret økonomisk politik fortsætter lavvæksten et stykke ind i 1994, hvor væksten på årsbasis dog skønnes at blive på 1,6 pct.«

Det er altså, hvad Det Økonomiske Råd skønner, og det svarer til, hvad regeringen har lagt frem. Så vi har både et uvildigt skøn og regeringens skøn, og det synes jeg er det bedste svar på al den konservative snak om skønmaleri og ansvarlighed.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Kirkegaard, fordi der nu pludselig kom nogle brikker på plads. Det er altså, fordi vi overhovedet ikke må huske på, hvad der er sket før regeringsskiftet, at man får disse politiske udtalelser, specielt fra De Konservative, under denne debat.

Mig bekendt er hr. Kirkegaard læreruddannet, og mig bekendt har dette også noget med historie at gøre. Jeg kan ikke forstå den utrolige undervurdering af historiens betydning, som hr. Kirkegaard gav udtryk for i sit indlæg. Vi kan da ikke seriøst se bort fra alle de udspil, som Det Konservative Folkeparti hidtil har været med til. Altså verden er ikke – trods alt – startet den dag, den nye regering er kommet til. Mange gode ting er startet, men »En ny start« betød ikke, at verdenshistorien startede den dag, og derfor er det da underligt, hr. Kirkegaard, at man i den grad kan påtage sig andre opfattelser end dem, der gjaldt, da man selv sad og administrerede, da man selv var i regering. Det er jo det, der for os er fuldstændig volapyk i dag, at den regering, der i 10 år har talt for boligejere, har talt for marginalsatter, og hvad ved jeg, uden at gøre noget og uden at kunne komme igennem med tingene nu lige pludselig kan klare det hele.

Jeg ved godt, at fru Pernille Sams har kunnet klare det hele, det har jeg jo læst i Jyllands-Posten sådan ca. hver fjortende dag, også i regeringstiden. Det kneb lidt med at få det gennemført i hendes egen regering, men den gode vilje var der da i Jyllands-Postens spalter den ene gang efter den anden. Og det er da godt, at viljen er der, men at gennemføre noget har altså ikke kunnet lade sig gøre.

Men resten af Det Konservative Folkeparti gjorde jo ikke noget, og så stiller man sig lige pludselig op nu, efter der er kommet en ny regering, som om man kunne have klaret det hele og havde alle de gode ideer, som man nu bagefter så ellers kommer til at forklare anderledes.

Hr. Kirkegaard! Jeg synes, at historieundervisningen skal styrkes i Danmark, men i dag har jeg altså også næsten fået den opfattelse, at historieundervisningen burde indføres i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Ja, historieundervisningen kan vi også klare, når vi når til udvalgsarbejdet, det bliver såmænd ikke så besværligt at stille regeringens udspil her i forhold til de enkelte familier op i én spalte, »Århundredets Plan« i en anden og »Økonomisk Reform« i en tredje. Så kan vi jo dømme, og så får de konservative medlemmer af Folketinget et problem, men det må de så klare til den tid.

Men det kræver altså tid, sagde hr. Kirkegaard også. Det er sådan en morsom formulering at høre i dag. Vi kan vende tilbage til for bare 3-4 uger siden, hvor vi havde en debat om skat og boligforhold her i Folketinget, og hvor man fra konservativ side deltog i et smiskende kor, der var meget henrykt for, at man nu fik generet regeringen afgørende ved at sætte en meget stram tidsfrist for, hvornår den skulle spille ud med sin skattereform.

Hr. Kirkegaard har også været med i koret i en tidligere debat om økologiske elementer i skattereformen, og hr. Kirkegaard vil kunne se, hvis hr. Kirkegaards historiske hukommelse rækker så langt – det var tilbage i marts måned, så vidt jeg erindrer, vi kan også tage bøgerne ude i sidefløjen til hjælp – hvor meget det var ham om at gøre på det tidspunkt at få en skattereform gennemført meget hurtigt. Det har i det hele taget været et gennemgående element, at det skulle ske nu, og at det skulle ske inden sommerferien. Regeringen skulle ikke blive ved med ikke at ville tage stilling til konkrete ting, skulle ikke bare blive ved med at sige, at det vender vi tilbage til efter sommerferien.

Dette Folketing har – måske med regeringen som den mest tøvende del af Folketinget – besluttet, sådan som Folketinget beslutter sin dagsorden, hr. Henning Dyremose, at vi skal tale om en skattereform, og at vi skal tale om den hurtigt og komme til en afklaring. Det påtog regeringen sig og kom med skattereformudspillet i løbet af godt 3 uger.

Og så er spørgsmålet til hr. Kirkegaard: Hvad er det, der kræver så meget tid for hr. Kirkegaard? Regeringen og regeringspartierne – og jeg tror også alle de mennesker, der interesserer sig for debatten, også de mennesker, der befinder sig uden for huset – vil meget gerne høre, hvad det er for forslag, Det Konservative Folkeparti har. For når vi ser på det, Det

Konservative Folkeparti hidtil er kommet med, kan vi ikke finde ændringsforslagene. Men de bør kunne komme, inden denne uge er omme, så kan vi nemlig komme i gang med det, der måske tager lidt tid, nemlig forhandlinger.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Og jeg har endnu en række på min talerliste, jeg håber, man har forståelse for, at jeg nu stopper indtegningen i denne omgang. Der bliver rigeligt med muligheder for korte bemærkninger senere i debatten. Vi har også et hensyn at tage til de kommende ordførere.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg skal gøre det kort. Der var et direkte spørgsmål fra hr. Henning Dyremose om, hvordan regeringen kunne regne med en så markant øget vækst i 1994 i modsætning til, hvad alle andre siger, og i betragtning af Europas situation i øvrigt.

Det er altså faktisk gjort ud fra, jeg havde nær sagt almindelige modelberegninger, hvori er indregnet det samlede udspil, regeringen er kommet med. Det er ikke, fordi nogen har siddet og pyntet på tallene. Det er de samme modelberegninger, som alle regeringer, så vidt jeg er orienteret, har brugt i årenes løb. Situationen er også, at regeringen lægger et samlet udspil frem, som vi faktisk tror på virker; ellers ville vi jo ikke lægge det frem.

Det er også ganske klart, at når det ikke kunne komme frem før nu, var det i allerhøjeste grad, fordi vi var nødt til at vide, hvad der skete den 18. maj. Var det blevet et nej, havde situationen og udgangspositionen været en totalt anden, og så havde regeringen ikke kunnet fremlægge det udspil, som er lagt frem nu. Det bygger på forventningen om et ja og dermed et rentefald, hvilket hr. Henning Dyremose selv har gjort opmærksom på.

Men jeg synes egentlig ikke, der er nogen grund til, at jeg går ind i en konkret diskussion om enkeltdele i dette her. Nu har jeg ridset mine synspunkter op om den økonomiske politik som baggrund for det udspil, regeringen er kommet med. Men jeg vil meget gerne give tilsagn om at gå videre i en konstruktiv og ordentlig dialog, også med Det Konservative Folkeparti, om det kommende arbejde med disse ting, også om den økonomiske politik.

[Økonomiministeren]

Denne regering ønsker selvfølgelig ikke, at vi skal tabe de gevinster, vi har vundet, på gulvet. Vi ønsker at løse det problem, der hedder en stigende ledighed og et stigende statsunderskud. Og vi har alle odds i udlandet imod os, det ved vi. Men vi er nødt til at handle, og det er fuldt forsvarligt efter radikal opfattelse.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg ved ikke, om det er drillerier fra hr. Kirkegaards side, eller om det bare er ham særligt magtpåliggende at blive ved med at benævne arbejdsmarkedsbidragene bruttoskat. Jeg mener faktisk, at det i lovforslaget er tydeliggjort, at der er tale om øremærkede arbejdsmarkedsbidrag, som kan bruges til at regulere adfærd i forhold til ledigheden, og som alene skal bruges til at finansiere udviklingen på arbejdsmarkedsområdet, hvad angår sygedagpenge, barsel, uddannelse og aktivering. Så jeg synes snart, det er på tide, at vi får aflivet myten og holder op med hele tiden at bruge ordet bruttoskat i denne sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Henning Dyremose (KF):

Jeg beklager, at økonomiministeren giver sig tid til at diskutere modeller og sådan noget. Jeg har overhovedet ikke diskuteret modeller. Regeringen har en forudsætning om vækst i bruttonationalproduktet næste år på 3,4 pct. Det er groft sagt sammensat af, at der er en vækst i Europa på 1,8 pct., og så er der noget hjemlig dansk vækst bl.a. i kraft af regeringens udspil.

Vækstforudsætningen på de 1,8 pct. i Europa holder tilsyneladende ikke. Mange vurderer, at der bliver nulvækst, højst en vækst på 0,5 pct., og så falder regeringens vækstforudsætninger. Når væksten bliver mindre, stiger arbejdsløsheden. Når arbejdsløsheden stiger, stiger underskuddet på statsbudgettet. Når underskuddet på statsbudgettet stiger, stiger renten. Så er det jeg spørger, ligesom nationalbankdirektør Erik Hoffmeyer gjorde i går: Er regeringen så villig til at gribe ind med besparelser i stedet for udvidelser i de offentlige budgetter? Det er det, der er mit spørgsmål, og det er på det, jeg desværre har fået et benægtende svar.

Jeg fik ikke svar – hverken af økonomiministeren eller finansministeren – på mit spørgsmål, der lød: Når skattereformen er kørt ind, er der et provenutab på 400 mio. kr. i 1993. Man står heroppe og taler om de store skattelættelser til boligejere, til lejere og til alle mulige andre. Hvem skal betale, når alle får lettelser? Har jeg ikke ret i, at det er erhvervslivet, der kommer til at betale de 8 mia.? Jo, selvfølgelig har jeg ret i det. Men så må regeringen jo vedkende sig det. For man kan ikke både hævde, at boligejere og lejere får lettelser, og så sige, at der ikke er nogen, der betaler. Det hænger simpelt hen ikke sammen, og jeg er ked af, at regeringen i stedet for at gå ind i en konstruktiv dialog sidder og ryster på hovedet. Man skulle tage at lytte til, hvad der bliver sagt, og så gå ind i en konstruktiv dialog i stedet for. Det er faktisk det, vi efterlyser.

Jeg beklager, min taletid er udløbet, og derfor kan jeg ikke svare hverken hr. Klaus Hækkerup eller fru Elisabeth Arnold. Men i øvrigt – når de to spørger læser Folketingstidende, så vil de også se, at de har spurgt om noget, der ikke blev sagt.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Hr. Peter Duetoft og jeg har i hvert fald én fælles interesse, nemlig faget historie, og i forbifarten kan jeg så sige, at det bekymrer mig, at den regering, vi har i øjeblikket, er parat til at gennemføre en reform af folkeskolen, hvor man beskærer historieundervisningen. Det bør vi dog nok også diskutere ved en anden lejlighed end denne.

Hr. Peter Duetoft bliver ved med at bore i oplægget fra 1989, 1990 osv. Det kan da være interessant set ud fra en historisk betragtning, men jeg vil gerne bede hr. Peter Duetoft om at kigge på tavlen og se, hvad det er, der er til behandling her i dag. Det er seks konkrete lovforslag, og det må nødvendigvis være det, vi skal diskutere. Og de historiske perspektiver kan være meget nyttige, når vi skal diskutere i en aftentime, men i dag har vi altså ikke tid til at dyrke dem særlig kraftigt.

Fru Pia Gjellerup ironiserede lidt over, hvad det er, der tager så lang tid. Jeg må anbefale fru Pia Gjellerup at spørge sin partifælle, hr. Risgaard Knudsen, som kom med nogle fortræffelige udtalelser på tv forleden, hvor han advare-

[Kirkegaard]

de mod sjuskeri med lovgivningen her i Folketinget. Det synspunkt er jeg fuldstændig enig i, for det kan ikke hjælpe noget: Vi skal have den fornødne tid til at foretage den grundige behandling, som er nødvendig. Der er jo næsten ikke ét eneste menneske i kongeriget, der ikke bliver påvirket af det, vi får vedtaget her. Det skal nødvendigvis tage tid, hvis vi skal behandle tingene ordentligt, især hvis der skal indgås forlig, men desværre har jeg det indtryk efter at have hørt indlæggene fra regeringspartierne og fra ministrene, at man ikke er særlig interesseret i et forlig. Det beklager jeg i og for sig, men jeg er parat til at tage det til efterretning.

Fru Anne-Marie Meldgaard kan ikke lide, at jeg kalder det fænomen, som optræder i pakken, for bruttoskat, men det bliver jeg nu ved med, så længe det virkelig er en bruttoskat; der er ingen grund til at sætte en falsk varebetegnelse på. Der er grove fejl ved den bruttoskat efter min opfattelse; der skal diskuteres loft, der skal diskuteres beregningsgrundlag, der skal diskuteres den tætte forbindelse mellem de formål, som pengene bliver opkrævet til, og det, de rent faktisk bliver brugt til. Den diskussion mangler vi stadig.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg skal helt undtagelsesvis komme hr. Kirkegaard til hjælp i diskussionen med fru Pia Gjellerup om, hvad det er, der tager så lang tid.

Det tager altså tid at gennemarbejde komplicerede lovforslag. Medlemmerne af Folketingets Skatteudvalg kan godt erindre kursgevinstloven, hvor den forhenværende minister kom rendende med flere ændringsforslag, end der var paragraffer i det oprindelige lovforslag, og sådan tror jeg også at det meget let kan gå med det forslag til aktieavancebeskatningslov, som vi har her. Og det er da vigtigt, at vi i udvalget får undersøgt grænserne for lovgivningen, inden vi færdiggør det.

Det tager altså også tid at skaffe det nødvendige modspil fra eksperterne rundt om i samfundet. Men mange af disse eksperter – det må ingen være blind for, og det ved skatteministeren formentlig også godt – er jo lige netop i juni måned hængt ekstremt op, fordi skattefar har forsinket alt muligt, og nu sidder man og slider i det med tungen ud af halsen for at fæ-

diggøre de sidste selvangivelser og regnskaber, som skal være færdige til den 1. juli. Det er svært at få den nødvendige ekspertise på banen tilstrækkeligt hurtigt.

Jeg ved godt, at regeringen har travlt – jeg forstår det da sådan set også godt – men jeg synes måske, det er lidt ulækkert, at regeringen gør forsøg på, sådan nu hej vilde dyr, at købe sig til en valgsejr næste år med ufinansierede skattelettelser, som især gavner de højestlønnede og de velkonsoliderede boligejere. Men det er selvfølgelig en anden diskussion.

Jeg har bemærket, at Bikubens cheføkonom, Preben Bertelsen, erklærede i går, at nu er der ikke flere huller i dansk skattelovgivning. Men jeg skal give forsamlingen bare to eksempler på det modsatte: Hvis man beskatter direktionbiler, som det nu er tanken, hvad så hvis man køber en smadret Jaguar og renoverer den? Skal man gå ud fra anskaffelsessummen eller fornyelsessummen? Det er bare et af de mange spørgsmål, vi må have stillet i udvalget, og som jeg synes det er vigtigt at få belyst . . . Nu tillader taletiden mig ikke at sige mere, så det næste eksempel vil jeg gemme.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Jens Thoft når kun ét eksempel i denne omgang. Så er det hr. Peter Duetoft for en kort bemærkning, og derefter er det hr. Ellemann-Jensen i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil bare rette hr. Kirkegaard. Det er ikke af historiske grunde, jeg er interesseret i, hvad regeringen gjorde i 1989-90; for historiestuderende kan det være meget interessant, men det er ikke dét, det drejer sig om.

Det drejer sig om, at vi altså kan dokumentere, at Venstre og De Konservative dengang gik ind for de forslag, som de er imod i dag, at de holdninger, man havde i 1989-90, er de samme, som man er imod i dag. I den sammenhæng er historien faktisk interessant, og man kan ikke bare se bort fra den, for det betyder, at der er sket et grundlæggende holdningsskifte hos De Konservative fra det tidspunkt, hvor man selv sad på taburetterne, og til i dag, hvor man er sur over, at der sidder nogle andre på regeringsbænkene. Og det er jo meget rart at kunne konstatere, at man skifter holdning, alt

[Peter Duetoft]

efter om man sidder det ene eller det andet sted.

Ellemann-Jensen (V):

Debatten i dag er den første, hvor regeringen møder Folketinget, efter at vi er vendt tilbage til mere normale tilstande i dansk politik efter folkeafstemningen den 18. maj, og derfor må jeg sige, at jeg er forundret over, at statsministeren ikke er til stede under debatten. Det er jo en god parlamentarisk tradition, at den, der lægger op til en debat, også selv fører den, og det var på forhånd aftalt, at debatten i dag skulle dreje sig om statsministerens oplæg fra i onsdags, dvs. det samlede udspil fra regeringen. Det var aftalen, og derfor burde statsministeren have været her.

Jeg skal her kommentere det samlede udspil fra regeringen, og derefter vil Venstres skattepolitiske ordfører, hr. Peter Brixtofte, tage sig af skatteforslagene.

Statsministeren sagde i sin tale i onsdags, at det danske ja vil give langt bedre betingelser for at gøre en indsats for beskæftigelsen, og den opfattelse deler vi i Venstre. Vi anbefalede et ja ud fra politiske og ikke ud fra økonomiske overvejelser, for vi tror ikke på, at det danske ja i sig selv vil føre til løsninger af problemerne i forbindelse med arbejdsløsheden. Vi tror, det er nødvendigt med en selvstændig dansk indsats, og derfor lyttede vi interesseret, da statsministeren i onsdags fremlagde det, han selv kaldte en af de største omlægninger i den økonomiske politik i mange år.

Og jeg må give statsministeren ret; det er en stor omlægning af den økonomiske politik, regeringen foreslår. Man kalder den »Ny kurs mod bedre tider«, og det er også ny kurs, ja – men det er en kurs mod usikre tider, for hvis man skræller alle udenværkerne af, er der to hovedelementer i regeringens oplæg.

For det første sker der en voldsom pengeudpumpning i form af nye offentlige udgifter, som der ikke er dækning for; og for det andet gennemføres der en såkaldt skattereform, hvor der især skal gives lettelser til passive indkomstmottagere og udvalgte lønmodtagergrupper og flyttes byrder over på erhvervslivet og boligejerne, samtidig med at man systematisk angriber opsparingen. Det er bestemt en ny kurs, hvis man sammenligner med den økonomiske politik, der er ført i de sidste 10 år,

men ellers kender vi jo kun kursen alt for godt. Det er ret traditionel socialdemokratisk politik med en voksende offentlig sektor, gældsætning og fordelingspolitik over skatterne. Det var den politik, vi så i 1970'erne; det var den politik, som førte Danmark imod afgrundens rand, og nu kommer regeringen altså og vil have, at vi skal risikere resultaterne efter 10 års majsommelig genopretning i en hasarderet satsning på at skabe vækst og beskæftigelse, helt uden at skele til den virkelighed, der eksisterer i verden omkring os. Det er ikke ansvarlig politik.

Økonomiministeren har naturligvis ret i, at vi har en stærk udgangsposition, og Venstre mener, at der både er behov for og også plads til en forsigtig efterspørgselsstimulerende politik. Den vurdering finder vi også hos den økonomiske sagkundskab, og når finansministeren for lidt siden påkaldte sig de økonomiske vismænd, anvender de jo netop udtrykket »en forsigtig efterspørgselsstimulerende politik«. Men det kan ikke understreges kraftigt nok, at det skal ske i samordning med de lande, vi handler med og samarbejder med; vi kan jo ikke alene påtage os rollen som økonomisk lokomotiv.

Økonomiministeren henviser til kommende forhandlinger i forskellige internationale fora. Det er da udmærket, at de forhandlinger skal føres, men vi ved ikke, hvad der kommer ud af dem, og derfor er det betænkeligt, når regeringen med sit udspil allerede nu foreslår en meget stor stigning i de offentlige udgifter, uden at der er indkomstmæssig dækning. Det er jo vanskeligt at gennemskue regeringens tal, men der er formentlig på årsbasis tale om et tocifret milliardbeløb i nye udækkede udgifter, selv om Danmark fortsat har en meget stor statsgæld. Regeringens egne tal viser jo, at i år og i 1994 forventer man et samlet underskud på statsfinanserne på 110 mia. kr., som skal lånes, og dette tal bygger endda på meget, meget optimistiske forudsætninger. Man undervurderer udgifterne, og man overvurderer klart den økonomiske vækst.

Regeringen stiler imod at genoplive hjemmemarkedet ved at stimulere efterspørgslen, og det offentlige forbrug skal nok stige; det sørger regeringen for. Men det private forbrug stiger jo kun, hvis der er tillid blandt borgerne til, at den økonomiske politik hænger sammen,

[Ellemann-Jensen]

og her kommer den såkaldte skattereform så ind i billedet. Og jeg vil da straks sige, at der er gode ting blandt de mange skatteforslag, regeringen har lagt frem. Nogle af forslagene kunne vi selv have fremsat – ja, nogle har vi rent faktisk selv fremsat tidligere, men godt nok i en anden sammenhæng, nemlig en økonomisk ansvarlig sammenhæng, og i helt andre størrelsesordere.

I regeringens udspil er det helheden, der halter, og vores kritik går på helheden. Det er godt og rigtigt, at regeringen vil prøve at nedsætte marginalsatten på arbejdsindkomster, men det er forkert og farligt at sløre de samlede virkninger på den enkelte borgers økonomi så meget, at det stort set er umuligt for den enkelte at overskue situationen. Regeringen begår den alvorlige fejl at undervurdere borgerne; men der er ingen, der tror på flotte løfter om gaver til alle. Man ved, at ét sted skal pengene komme fra, for danskerne er heldigvis opflasket med den sunde skepsis, som fandt udtryk i Storm P.'s økonomiske lov: »Intet kommer af intet, undtagen lommeuld.« Og når man bedømmer helheden i regeringens såkaldte skattereform, mindes man et andet af Storm P.'s bidrag til praktisk forklaring af økonomisk teori, nemlig billedet af hunden, der fodres med sin egen hale.

Regeringen indfører helt nye skatter, som skal betale for, at vi slipper af med nogle af de gamle. Der er f.eks. de grønne skatter, og så er der en farlig nydannelse i den bruttoskat, som regeringen gradvis vil forhøje til 8 pct. Men stopper man dér, vil man spørge. Det er jo ikke så længe siden, Socialdemokratiet var ude med et forslag om en bruttoskat på 25 pct., og selv om man tager i den ene ende, hvad man giver i den anden ende, er der jo alligevel nogle, der tjener på det, men langtfra så mange, som regeringen påstår. Og det skal så betales gennem øgede byrder på erhvervslivet og boligejerne.

Regeringen forsøger at lægge røgslør over disse forhold, men heldigvis er røgsløret ved at lette. Og den usikkerhed, som regeringen har skabt med sit første skønmaleri, er jo ikke noget, der skaber bedre muligheder for at genoplive hjemmemarkedet. Vi hørte finansministeren sige, at det var en national forpligtelse at lade være med at skabe uro omkring regeringens udspil, men regeringen kunne jo have ladet være med at pakke det hele ind i vat og

røg; så kunne vi have fået en ærlig diskussion fra starten. Man skal ikke komme og skælde os andre ud for at skabe usikkerhed.

Og denne usikkerhed, der er skabt af skønmaleriet, fremmer jo heller ikke de investeringer, der spiller så stor en rolle, når regeringen stiller forudsætningerne op for den vækst, som man påstår vil komme. Især er der grund til at frygte, at regeringens planer om en voksende skattebyrde på erhvervslivet kan skræmme de udenlandske investorer bort, som i det sidste års tid har holdt sig tilbage på grund af usikkerheden om Danmarks EF-medlemskab. Det er et helt forkert signal, regeringen her sender til omverdenen, og her er vi ved et kernepunkt, der virker så ulogisk i hele regeringens udspil. Hvordan tror regeringen at der kan skabes ny vækst i erhvervslivet, når man lægger op til øgede skattebyrder i en situation, hvor erhvervenes konkurrenceevne i forvejen er tyngt af de mange devalueringer rundt omkring i Europa? Der skabes jo ikke beskæftigelse på den måde. Finanspolitiske lempelser kan alene skære toppen af ledigheden i en forbigående periode; det viser al erfaring. Der er behov for gennemgribende strukturændringer på arbejdsmarkedet, hvis det skal have varig virkning, men dem ønsker regeringen jo ikke at lægge ryg til.

Regeringen har lagt sine forslag frem som en helhed, og vi har fået at vide, at regeringen om nødvendigt vil søge at gennemføre forslagene alene. Denne helhed er blevet til uden forhandling med Folketinget, eller for den sags skyld med andre uden for regeringen, og derfor lyder det jo ikke troværdigt, når regeringen opfordrer oppositionen til at samarbejde og til at være konstruktiv. Vi ved nemlig, at når først tingene er forhandlet færdig internt i regeringen, kan vi andre ikke komme igennem med væsentlige ændringer. Det siger jeg ikke som en beklagelse; sådan er det bare, for naturligvis kan regeringen ikke komme og give Venstre og De Konservative indrømmelser, som man ikke internt har kunnet enes om at give de små midterpartier.

Jeg er i øvrigt ikke i tvivl om, at de tre midterpartier har stridt en brav kamp i regeringen for at holde traditionelle socialdemokratiske forslag ude. Men nogle er selvfølgelig smuttet med, og så fanger bordet jo, når man ikke kan gå i åben forhandling; sådan er spillereglerne,

[Ellemann-Jensen]

når man har en flertalsregering. I de sidste 10 år har spillereglerne været noget anderledes, fordi skiftende mindretalsregeringer har måttet kæmpe sig igennem i Folketinget, og derfor lagde den daværende KVR-regering da også den store økonomiske plan, som jo også indeholdt en skattereform, ud til åben debat, så alle havde mange måneder til at studere den og overveje ændringer. Men som sagt, der gælder nye spilleregler nu. Statsministeren har sagt, at han vil bruge sit flertal, og det er han i sin gode ret til, hvis han bare også kunne forskåne os for den megen tale om konstruktiv opposition, når vi alle ved, at han vil have sit samlede udspil ført uændret igennem.

Der er alt i alt tale om en markant omlægning af den økonomiske politik, som vil medføre vældige ændringer i de økonomiske vilkår for alle i det danske samfund, og derfor skal jeg slutte med at opfordre statsministeren til ikke at jage så vidtgående ændringer igennem. Borgerne bør gives den fornødne tid til at kunne vurdere deres egen situation.

I de sidste 10 år er der gennemført en genopretning af dansk økonomi, som har gjort ondt på mange. Men resultatet er blevet, at Danmark i dag har en af de mest stabile økonomier i Europa. Vi har den laveste inflation, vi har en sund betalingsbalance, og vi betaler af på vores store udlandsgæld. Men vi har også en stor arbejdsløshed, som er på niveau med, hvad man finder i andre europæiske lande, og det er selvfølgelig ikke acceptabelt. Men indsatsen mod ledigheden må ikke føres uafhængigt af andre lande, for så risikerer vi at sætte vore egne økonomiske resultater over styr, og det giver ingen varig forbedring af beskæftigelsen.

Når det viser sig, at regeringens urealistiske forudsætninger brister – ja, så kommer regningen. Så giv dog befolkningen og Folketinget tid til at overveje disse hasarderede og vidtgående forslag! Der må dog også være grænser for, hvor hårdhændet en regering kan tromle hen over Folketinget, bare fordi den mener at have et flertal på et enkelt mandat bag sig.

Så derfor skal der lyde en indtrængende opfordring til statsministeren om at give denne meget omfattende sag mulighed for at få en anstændig behandling.

Peter Brixtofte (V):

Selvfølgelig ønsker Venstre at deltage i et

bredt skatteforlig; selvfølgelig gør vi det. Hvis man skal gennemføre omfattende ændringer, bør der stå et bredt flertal i Folketinget bag dem, for ellers kan virksomhederne og familierne ikke disponere med vished om, at de regler, der gennemføres, kan holde. Derfor vil vi opfordre regeringen til at indgå i reelle forhandlinger og ikke komme med et arrogant udspil om, at man bare kan gennemføre det hele med én stemmes flertal.

Vi er bange for, at de stigende offentlige udgifter i forbindelse med, at man pålægger erhvervslivet flere omkostninger, på længere sigt vil føre til et stadig stigende skattetryk. Derudover bekymrer det os, at man allerede nu giver erhvervslivet en række meromkostninger, som man fra industriens side har beregnet til 8 mia. kr. på årsbasis. Det er ikke det, erhvervslivet har brug for; man har ikke brug for flere skatter og flere byrder, men for en bedre konkurrenceevne.

Dernæst er vi bekymrede for boligejernes vilkår i forhold til lejernes. Der er ikke balance, det kan man påvise ved at sammenligne bolig for bolig, familie for familie med samme vilkår, og det ønsker vi at få rettet op på.

Og endelig vil jeg pege på, at der rent faktisk er mange familier i Danmark, som vil få det dårligere som følge af disse omlægninger. Vi må gå ind i en seriøs behandling, hvor der bliver tid til at få disse ting belyst, og herunder vil jeg også godt opfordre til, at vi får tid til at undersøge virkningerne for kommunerne i de forskellige dele af landet, for det er også ganske indviklet. Alt dette taler for, at der må gives ordentlig tid til at behandle sagerne.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg forstod på Venstres formand, hr. Ellemann-Jensen, at Venstre anser regeringens udspil for at være noget, der ødelægger mulighederne for en positiv udvikling, og derefter lyttede jeg intenst for at finde ud af, hvad det var for en knage, hr. Ellemann-Jensen hængte denne konklusion op på. Jeg forstod, at det fortrinsvis var to ting, nemlig erhvervslivets belastning og mishandlingen af boligejerne.

Hvis hr. Ellemann-Jensen slog op på side 180 i den samlede publikation, ville han kunne se, at selv når vi ser bort fra de positive virkninger for erhvervslivet af personskattelettelserne og de positive virkninger af en lavere

[Skatteministeren]

rente, vil alene de omposteringer, der sker, give en nettolettelse for erhvervslivet de første 3 år. Hvis hr. Ellemann-Jensen dertil lægger de positive virkninger – som ikke mindst Venstre hidtil har ment har været afgørende – af de lavere personskatter og et lavere renteniveau, kommer man frem til, at erhvervslivet i hele perioden får en markant nettolettelse, og at vi starter med at give en samlet lettelse, selv uden personskattelettelser og selv uden rentevirkningen.

Hvis vi tager boligområdet, bliver virkningen af regeringens forslag massive lettelser på ejerboligområdet, hvad enten man bliver boende i sin bolig, eller man står over for at skulle købe en bolig. Som det også refereres allerede i disse dage, er der derfor også nu – for første gang i meget lang tid – kommet gang i boligmarkedet og salget af ejerboliger. Fra 1987 og indtil i dag, altså i den periode, hvor hr. Ellemann-Jensen var en markant person i den foregående regering, var der nedgang på boligmarkedet. Nu kommer regeringen så med et udspil, men hvad siger Venstre? Venstre siger nej, ønsker ikke at være med.

Jeg har svært ved at nå frem til en anden konklusion end den, at når Venstre siger nej til regeringens udspil på skatteområdet, skyldes det, at Venstre endnu en gang dokumenterer, at man overhovedet ikke er interesseret i at få lukket smuthullerne og fjernet skattefiduserne, overhovedet ikke er interesseret i at få lukket de mange lommer, der fungerer som privilegier for visse højindkomstgrupper. Venstre ønsker at bevare disse privilegier, ønsker ikke at få standset skattespekulationen, som i dag betales af almindelige, jævne indkomster. Hr. Ellemann-Jensen ønsker ikke denne fornuftige virkning af regeringens forslag.

Lad mig endelig slutte med at sige, at hr. Ellemann-Jensen startede med at udtrykke utilfredshed over, at statsministeren ikke var til stede i salen i dag. Vi havde meget gerne set, at statsministeren havde haft mulighed for det, men da vi prioriterer det nordiske samarbejde meget højt, mente statsministeren, at i den situation, vi befinder os i i øjeblikket – også i relation til ansøgninger om medlemskab af EF – var det vigtigt at deltage i et nordisk statsministermøde i Stockholm i tillid til, at resten af regeringen ville varetage interesserne, også over for hr. Ellemann-Jensen. Det er altså for

at løfte det nordiske samarbejde med henblik på, at de nordiske lande med bedst mulig dansk bistand kan komme ind i det større europæiske samarbejde, og det må være et formål, som selv hr. Ellemann-Jensen må mene er godt – også set med Venstres øjne.

Ministeren for erhvervspolitisk samordning (Mimi Jakobsen):

Skatteministeren sagde nogle udmærkede ting om belastningen – eller mangelen på samme – af erhvervslivet; men jeg er ked af at sige til min egen skatteminister, at der er nu nogle, der har sagt det samme bedre.

Den 9. oktober 1990 var den tidligere skatteminister på talerstolen i anledning af et forslag om at lempe marginalskatte med 9 mia. kr., altså ikke de 45 mia. kr., som vi vel stort set taler om som slutvirkningen i dag. Skatteministeren beskæftigede sig også med spørgsmålet om erhvervslivet, omkostningerne og marginalskatte, og jeg vil gerne tillade mig at citere fra Folketingets forhandlinger 1990-91, første samling, spalte 337:

»Det har fra forskellig side været anført, at marginalskattelettelserne skal betales af erhvervslivet, som dermed bliver ringere stillet i konkurrencen med udenlandske virksomheder. Det er en meget ensidig måde at betragte tingene på. Man skal tænke på, at alle skatter og afgifter i sidste ende belaster produktionen. Det gælder selvfølgelig skatter og afgifter, der direkte påhviler den enkelte virksomhed, men det gælder så sandelig også skatter, der påhviler de ansatte i virksomhederne.

De høje danske marginalskatte er i sig selv med til at forøge virksomhedernes omkostningsniveau, fordi virksomhederne – som jeg før var inde på det – er nødt til at udbetale en højere løn, hvis deres ansatte skal bevare samme levestandard som kollegerne i udlandet. De høje marginalskatte driver altså med andre ord lønningerne op og er dermed i betydelig grad med til at forringe konkurrenceevnen. Derfor letter det selvfølgelig også konkurrenceevnen at sænke marginalskatte.«

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Kort efter at den nye regering var dannet, udtalte den tidligere udenrigsminister, hr. Ellemann-Jensen, at nu skulle man få en ordentlig

[Glønborg]

opposition, og det glædede jeg mig faktisk til. Men jeg må indrømme, at efter at have set den måde, som hr. Ellemann-Jensen agerede på i medierne i sidste uge, tabte jeg tilliden til, at det var ærligt ment; eller også måtte jeg tabe tilliden til hr. Ellemann-Jensens evner, og det sidste har jeg svært ved efter de 10 års udmærkede og dygtige arbejde, han har udført som udenrigsminister. Men jeg kom til at tvivle på viljen, og derfor lyttede jeg meget spændt til hr. Ellemann-Jensens tale i dag, og jeg vil da sige, at den glædede mig. Den tydede faktisk på, at vi måske kan få en ordentlig opposition nu.

Venstre kritiserede helheden, men jeg er meget glad for indrømmelsen om, at der var gode ting i denne pakke, også nogle, som den forrige regering selv kunne have fremsat og faktisk også havde fremsat; det lød godt. Jeg var også glad for konstateringen af, at vi har en stabil økonomi, og at vi er i gang med at betale af på vores gæld.

Derfor vil jeg sige, at de tre midterpartier har slidt i det, som hr. Ellemann-Jensen konstaterede. Kristeligt Folkeparti føler det arbejde, vi er i gang med nu, som en ganske naturlig fortsættelse af det arbejde, vi var med i under den forrige regering, og netop de resultater, vi nåede frem til dengang, gør, at vi tør gøre det, vi gør nu. Og jeg kan sige, at vi har nationalbankdirektøren i ryggen, når vi tør arbejde med et lille underskud.

Så mit sidste ord til Venstre er: Fortsat god bedring efter at være kommet over anfaldet af obstruktion.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det var et interessant indlæg, Venstres ordfører havde i denne debat, og jeg vil godt komplimentere Venstres ordfører, hr. Ellemann-Jensen, for et uventet venligt og uaggressivt indlæg; det må have været en stor overvindelse. (*Munterhed*). Det vil jeg gerne komplimentere hr. Ellemann-Jensen for.

Jeg vil tage fat i et enkelt punkt, som hr. Ellemann-Jensen nævnte i sin indledende runde, nemlig at dette kompleks af lovforslag er et systematisk angreb på opsparingen. Jeg synes, det er helt forkert at se det på den måde, det er tværtimod en systematisk begunstigelse af opsparing. Vores hidtidige skattesystem har i den

grad været en begunstigelse af gældsætning, og det ved Venstre udmærket godt. Det har været en svøbe for vores skattesystem op igennem både 1970'erne og 1980'erne, at vi har begunstiget gældsætning og straffet opsparing. Vi har straffet opsparing ved at have nogle meget høje skatteprocenter både af renter af opsparede midler og af formuerne.

Jeg vil godt sige til hr. Ellemann-Jensen, hvis han i det hele taget gider høre efter, at mange af Venstres kernevælgere har følt det på den måde, at man straffede opsparing. Mange pensionister, som sad i et hus, de havde betalt helt ud, kunne ikke forstå, at de skulle betale de høje skatteprocenter, når de nu havde betalt det hele.

Vores hidtidige skattesystem har været en begunstigelse af gældsætning, og det er det, vi prøver at vende nu. En nedsættelse af marginalsatserne vil være en begunstigelse af opsparingen.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Vi har talt en del om historie i dag, og det er også spændende på et område, som vi har debatteret så mange gange i salen. Vi har senest debatteret det, som det også er blevet bemærket mange gange i dag, den 29. april, hvor de tidligere regeringspartier var meget optaget af at få et skattereformforslag frem fra regeringen.

Venstres skattepolitiske ordfører sagde på det tidspunkt ifølge Folketingets forhandlinger spalte 8956:

»Men jeg håber også, at det hurtigt efter den 1. juni kan blive klart, om man kan blive enige om noget, for jeg vil godt sige, at det vil være lidt ulykkeligt, hvis der kommer et forslag, som skal forhandles måned efter måned. Det vil skabe uro på boligmarkedet.

Så derfor vil jeg spørge skatteministeren: Vil regeringen også give tilsagn om, når forslaget er fremsat inden den 1. juni, snarest muligt at tage initiativ til meget hurtige forhandlinger, så man kan få en hurtig afklaring af hensyn til boligmarkedet?»

Da man øjensynlig endnu havde den forhåbning, at regeringen ikke kunne blive enig om en skattereform, var det nødvendigt at tale om meget stor hurtighed. I dag taler man om meget stor forsigtighed og gerne stor langsom-

[Pia Gjellerup]

melighed, for nu er det det, der måske kan være med til at træne, at danskerne omsider får den skattereform, de har ventet så længe på.

Det mere ærlige svar på, hvad de tidligere regeringspartier var ude på, gav Venstres gruppeformand formentlig forleden dag ved at sige, at hvis man stemte for dette her, ville man risikere at sidde i opposition i 10 år. Det kunne jo føre til en varm anbefaling af at stemme for, men det afslører, at det ikke er indholdet, man forholder sig til, men alene ens egen partipolitiske interesse. Vælgerne skal nok afsløre dette og sørge for, at de to partier vil forblive i opposition de næste 10 år.

(Kort bemærkning).

Ellemann-Jensen (V):

Jeg må sige, at jeg er lidt træt af at høre den melodi, som fru Pia Gjellerup nu også slår an her, om, at det er taktiske overvejelser, og at vi bare er sure. Nu har jeg stået og gennemgået, hvilke bekymringer vi har med hensyn til helheden i dette her, og har givet en seriøs gennemgang af, hvor vi synes der er svage punkter i regeringens udspil. Så lad os diskutere det, og lad os blive fri for det andet.

Jeg forstod på skatteministeren, at når statsministeren ikke kunne være til stede ved denne debat om regeringens udspil, som var aftalt også med statsministeren, er det, fordi han er til møde i Stockholm. Jeg ved så ikke, hvem det var, som for halvanden time siden stod i Landstingssalen og holdt tale for miljøministeren, men det var en person, der lignede statsministeren, og – hvad værre er – han lød også som statsministeren. Men nok om det.

Skatteministeren, der optrådte som stand-in for statsministeren her i lokalet, henviser til tabellen på side 180 i Personskatteudvalgets rapport og hævder, at der netto ikke er nogen byrder på erhvervslivet. Jeg må gentage, at det er der, for man undervurderer de umiddelbare virkninger. Jeg skal henvise til Dansk Industris og senest Dansk Arbejdsgiverforenings opstilling, hvor man har taget alle de ting med, som man har glemt i denne opgørelse.

Så skal jeg pege på, at sådan noget som effekt på løndannelsen af personskattelempelsen forudsætter et egentligt fald i lønningerne, medmindre der sker en stigning i inflationen. Hvordan hænger de ting sammen, hr. skatteminister? Er det sandsynligt, at man med ud-

sigt til en stigning i inflationen, som nu også får anerkendelse fra fagbevægelsen, skulle kunne få det fald i lønningerne, som skal til, for at disse tal passer? De tal, vi har fået her, passer aldeles ikke.

Fru Elisabeth Arnold mener ikke, at man angriber opsparingen. Jeg må minde om, at der i regeringens oplæg ligger ophævelse af to hæderkronede opsparingsordninger, hvorved man har ønsket specielt at lære unge mennesker at spare op. Det, man nu gør ved at ophæve dem, er, at man ikke blot fjerner dette incitament, men man undergraver også selve moralen vedrørende opsparring, ved at staten løber fra en aftale med de unge mennesker, der allerede har sparet op. Hvis ikke det er et systematisk angreb på opsparingsviljen, at man på den måde bare løber fra aftaler med mennesker, der sparer op, så ved jeg ikke, hvad man skal kalde det.

Jeg skal pege på, at sådan noget som ændringer i goodwillbeskatning også er et angreb på opsparring – goodwill er opsparring. Endelig tager man pensionisternes rentenedslag, altså fjerner dette incitament til en beskedent opsparring dér. Der er tale om et samlet anslag imod opsparring, og det sker ud fra det helt kortsigtede ønske at fremme efterspørgslen.

Jeg vil bare gentage, hvad jeg sagde indledningsvis, at hvis man vil have mennesker til at bruge af deres opsparring, skal man skabe tillid til, at der er sammenhæng i det, man politisk lægger frem. Det er der ikke. Så let lader danskerne sig ikke snyde.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Fru Pia Gjellerup har været på talerstolen nogle gange i dag og har harceleret lidt over, hvorfor det skulle tage så lang tid at komme igennem denne debat.

Jeg skammer mig ikke over at tilstå, at mange af disse skattelovsforslag er overordentlig svært tilgængeligt stof for en brændselshandler, men jeg vil heller ikke sætte mit lys længe ind under skæppen, end at jeg vil fastslå, at denne skattereform aldrig kunne vedtages her i Folketinget, hvis det kun var dem, der fuldt ud havde forstået lovforslagene og deres konsekvens, der havde lov til at stemme. Jeg har arbejdet på 4 lovforslag siden i onsdags, da vi fik dem, og der er 23 i alt. Jeg kan ganske simpelt

[Kai Dige Bach]

ikke kapere mere, hvis jeg skal gå dem bare nogenlunde seriøst igennem. Jeg beklager meget, at der er almindelige mennesker i Folketinget, som ikke har en uddannelse eller en opfattelsesevne, der er god nok til at gøre det hurtigt nok. Jeg kan i hvert fald ikke kapere mere, hvis det også skal behandles sagligt.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Ellemann-Jensen nævnte 2 opsparingsfremmende ordninger, som nu bliver stoppet. Det er fuldstændig rigtigt, at det er opsparingsordninger, som, efter at vi har fået den ekstremt lave inflation, har været utrolig gunstige for dem, der sparer op. De føler ikke, at det er noget særlig stort problem nu, at de får lov at hæve disse ordninger i utide – hvad de ellers ikke måtte – bare det er til de oprindelige formål.

Men jeg vil godt sige til hr. Ellemann-Jensen, at det med det systematiske angreb på opsparing er lige hårdt nok at høre fra et parti, der har været med til at indføre realrenteafgiften. Der er ting, der ændrer sig, når man går fra højinflations til lavinflations og fra en lav til en høj realrente, og det må vi alle sammen tage hensyn til – også Venstre.

Jes Lunde (SF):

De Konservative og Venstre har i dag kritiseret, at regeringen er kommet med dette udspil. Det vil jeg ikke gøre på SF's vegne, tværtimod, jeg synes, det er godt, at det er kommet, og jeg synes nærmest, det er underligt, at det er kommet så sent. Først efter at regeringen havde siddet i 4 måneder, lykkedes det os at vriste det ud af regeringen ved at få vedtaget en SF-dagsorden her i Folketinget om, at nu skulle man altså komme med sit udspil. Jeg synes, det er godt, at det er kommet frem, og jeg synes også, at der i forslaget her er flere gode enkelt-elementer både i beskæftigelses- og i skattedelen, men desværre er der også væsentlige skævheder i helheden.

Når man fremsætter et forslag, er det meget afgørende, hvordan man blander de forskellige elementer, og vi synes i SF, at det, regeringen burde have prioriteret højere end noget andet i det udspil, man er kommet med i dag, var hensynet til beskæftigelsen, hensynet til at bringe arbejdsløsheden ned. Vi ved jo, at arbejdsløs-

heden i øjeblikket er oppe på over 340.000, og regeringen siger selv, at den vil stige til 360.000 næste år, hvis der ikke kommer et indgreb. I den situation må vi simpelt hen gøre alt for at bringe arbejdsløsheden ned, og derfor burde det samlede udspil her også være målrettet sådan, at man fik størst mulig effekt på beskæftigelsen ud af det.

Når man er villig til at lempe med et vist antal milliarder kroner i den økonomiske politik – og vi synes det er godt, at regeringen er kommet til den konklusion, at den vil lempe – er det også vigtigt at prøve at gøre det på en måde, så man får mest muligt ud af det. Hvis man bruger omkring 1 mia. kr. på at øge uddannelsen og efteruddannelsen i samfundet, kan man trække over 20.000 ud af arbejdsløhedskøen. Hvis man er villig til at bruge 1 mia. kr. på øgede offentlige udgifter til at løse nogle af de opgaver, som ligger hen i øjeblikket, med pasning af børn på venteliste, bedre hjemmehjælp og afvikling af ventelister på sygehusene, kan man få 5.000–6.000 i beskæftigelse for 1 mia. kr. Hvis det er offentlige investeringer, man vil gå i gang med, f.eks. forbedring af den kollektive trafik, kan man vel få 3.000–4.000 i beskæftigelse for 1 mia. kr.

Hvis man derimod vælger at bruge pengene til skattelettelser, er det kun omkring et par tusinde arbejdsløse, man kan få i beskæftigelse pr. milliard kroner.

Derfor burde regeringen have sammensat pakken her, sådan at den havde prioriteret de dele allerhøjest, som giver den største beskæftigelseseffekt. Når skattelettelserne ligger i bunden og giver en meget beskeden effekt, skyldes det, at når man bruger pengene på en skattelettelse, suser nogle af pengene ud i import, og det gavner ikke beskæftigelsen her i landet, og nogle af pengene bliver stoppet i strømpeskafterne, brugt til at afvikle gæld eller til at spare op. Det er sådan set meget logisk, at folk gør det i en tid med høj realrente, hvor rentefradragets værdi falder, og hvor der er stor arbejdsløshedsrisiko, men det betyder bare alt sammen, at effekten på beskæftigelsen ikke bliver så stor, som den kunne have været, hvis regeringen havde sammensat pakken på en måde, hvor uddannelse og beskæftigelsesfremme var prioriteret endnu højere, i stedet for at dele så mange skattelettelser ud.

[Jes Lunde]

Vi tror nemlig ikke på, at det at dele skattelettelser ud i sig selv kan få brudt den negative spiral og genskabt optimisme og fremtidsro i Danmark. Vi tror langt mere på en mere målrettet indsats. Vi kommer ikke ud af krisen gennem en kunstig optimisme, men ved målrettede investeringer i uddannelse og forskning, ved at tage fat på uløste arbejdsopgaver i det offentlige og ved at gennemføre den omstilling, vi skal igennem både miljømæssigt og mentalt.

Vilkårene i fremtidens arbejdsliv er anderledes, end vi havde troet, og jo før vi erkender det, jo før får vi vekslet arbejdsløsheden til en konstruktiv fritid. Hvis vi erkender, at der er behov for at lave om her, kan vi bytte den arbejdsløshed, som er en svøbe for os alle, og som er det værste, vi har i vores samfund, med en konstruktiv fritid gennem en kortere daglig arbejdstid og gode og hyppige muligheder for orlov, så de beskæftigede kan give plads for de arbejdsløse.

Regeringen har i virkeligheden forstået mange af disse ting, men den tør åbenbart ikke tage tigerspringet fremad, og det er ærgerligt.

Selve skattereformen, som er det centrale i debatten i dag, indeholder også mange gode elementer, som SF kan støtte. Vi er tilhængere af bruttoskatten, selv om regeringen har behov for at kalde den noget andet, og vi er tilhænger af fradragssanering og indgreb imod spekulation. Men regeringen har i sammensætningen af reformen tænkt for lidt på de sociale virkninger, eller også er de sociale hensyn bare druknet, fordi der var givet så mange andre løfter til højre og venstre, som det var vigtigere at overholde. Det er tydeligt, at de største indkomster får meget store lettelser, mens mange med lave indkomster kommer i klemme, og vi havde egentlig i SF ventet noget andet af en socialdemokratisk skatteminister.

Tilsvarende er den grønne dimension i regeringens forslag overraskende svag. Vi havde for nogle måneder siden i Folketinget en forespørgselsdebat om en økologisk skattereform, hvor der var bred enighed om, at grønne skatter på produktion og forbrug burde være et væsentligt element i en skattereform. Alligevel kommer regeringen med et udspil, hvor erhvervslivet stort set er friholdt. Det betyder i al sin enkelhed, at forslaget slet ikke får den betydning for miljøet, der er brug for, og som vi

efter forårets forespørgselsdebat havde set frem til.

Regeringen har indbudt til forhandlinger om det samlede udspil i kølvandet på dagens første behandling, og det deltager vi selvfølgelig gerne i, men regeringen må gøre sig klart, at der skal væsentlige ændringer til, hvis vi skal være med til at bære udspillet igennem. Vi skal have en større beskæftigelseseffekt, mere social retfærdighed og en betydelig bedre miljøeffekt. Så er det op til regeringen at vurdere, om den kan imødekomme vores synspunkter, eller om den skal forsøge at krydse sig igennem med det snævrere tænkelige flertal, hvor både hr. Risgaard Knudsen, fru Merethe Due Jensen og alle andre blandt de 90 er fuldstændig uundværlige. Det vil SF absolut fraråde.

Vi vil også fraråde regeringen at forhaste sig med lovgivningen. Vi vil opfordre til, at vi efter førstebehandlingen lader forslagene ligge i udvalgene sommeren over, så vi kan vedtage dem i august eller september. På den måde kan borgere og organisationer få tid til at sætte sig ind i stoffet, samtidig med at forslagene uændret kan træde i kraft efter planen den 1. januar 1994.

Efter at jeg nu har kommenteret det mere generelle i de planer, der er lagt frem fra regeringens side, vil hr. Rahbæk Møller på SF's vegne tage fat på en nøjere analyse af skattereformens sociale konsekvenser.

Rahbæk Møller (SF):

Den politiske debat er blevet meget asocial i de senere år. Det er faktisk ikke så længe siden, at de fleste politiske partier ville anse en forhøjelse af personfradraget for at være det vigtigste mål med en skattereform.

Nu drejer diskussionen sig mest om boligjerne, som det også har været tilfældet i dag. Der har kørt en hetz imod en omlægning af skattesystemet og imod en sænkning af trækprocenterne, fordi værdien af rentefradraget ville falde derved. Det nu foreliggende reformforslag viser, at denne bekymring var overflødig. Langt størstedelen af boligjerne vil få pæne skattelettelser, uanset om de har behov for det eller ikke.

Til gengæld er det gået ret upåagtet hen, at værdien af personfradraget falder kraftigt. Isolet set falder værdien med 4.000 kr. Det betyder, at folk med indkomster på op til godt

[Rahbæk Møller]

60.000 kr. vil få en direkte indkomstskatteforhøjelse. Derudover skal de selvfølgelig også være med til at betale de grønne afgifter, som skal være med til at finansiere skattelettelserne til andre.

Men det er ikke kun folk med så små indkomster, der får problemer. Groft sagt skal man afhængigt af ens personlige forhold et godt stykke op over de 100.000 kr. i årlig indkomst, før indkomstskattelettelserne overstiger bruttoskatten og de grønne afgifter, og man skal endnu et godt stykke op i indkomst, før der bliver tale om nettoskattelettelser af nogen betydning.

For folk med mellem- og højindkomster er der til gengæld lettelser til alle, både ejere og lejere, undtagen de værste spekulanter, og dem har vi ikke ondt af. Men vi har ondt af de deltidsbeskæftigede, som får en nettoskatteforhøjelse, og vi har ondt af de lavtlønnede fuldtidsbeskæftigede, som får beskedne eller slet ingen lempelser, når det hele er regnet med, og som må se bedre stillede være i stand til at udvide deres forbrug.

Især folk med store indkomster og små fradrag vil få store skattelettelser. Det har vi for så vidt ikke noget imod, det er de såkaldt hæderligt rige, men vi vil godt rejse spørgsmålet om, hvorvidt lettelserne behøver at være så store, når der direkte strammes i bunden. En gruppe, der bliver særlig forgyldt, er pensionister med store private pensioner. Det er ikke den rimeligste gruppe at forgyldte. Som sagt er vi ikke i sig selv forarget over, at nogle mennesker får det bedre. Vi er kun forarget på baggrund af, at dette ikke gælder dem, der går på arbejde og tjener en beskedne løn.

I den forbindelse vil jeg også nævne, at der strammes over for kommunerne. Sammenlagt får staten det bedre og kommunerne det strammere. Især er vi kede af, at der sker en vending af det såkaldte skrå skatteloft, hvilket vil betyde, at kommunerne bliver nødt til i højere grad at kradse deres penge ind fra små og mellemstore indkomster.

Jeg siger alt dette med betydelig ærgrelse, fordi der er så mange gode ting i regeringens skatteforslag. Selve det at nedsætte indkomstskatten ved at lukke huller, øge grønne skatter og indføre en bruttoskat er simpelt hen sund fornuft. Fordelingen af nedsættelsen af skatteprocenterne på de forskellige indkomstgrup-

per er også i det store og hele i orden. Derfor er det så ærgerligt, at forringelsen af personfradraget ødelægger hele billedet.

Hermed er også sagt, at SF klart er villig til at gå i forhandling om at gennemføre den foreslåede reform, men en af betingelserne er, at fordelingen bliver bedre. Fru Anne-Marie Meldgaard har tidligere i dag tilkendegivet, at regeringen er villig til at forhandle på det punkt, og det er glædeligt, men jeg er imidlertid i tvivl om regeringens handlekraft. Det er jo ingen hemmelighed, at det fremsatte forslag er et resultat af interne forhandlinger i regeringen, hvor de forskellige regeringspartier hver har fået sit.

Jeg gætter næppe galt, hvis jeg antager, at forhøjelsen af gavefradraget til bl.a. kirkelige organisationer er en indrømmelse til Kristeligt Folkeparti. Det er en gammel tradition, at de mest gudelige tænker mere på sig selv og deres organisationer end på de dårligst stillede. Det kan man læse om i Bibelen. Der kan man også læse om, hvad tømrerens søn fra Nazareth mente om den slags.

Nedsættelse af lejeværdien er selvfølgelig en indrømmelse til Centrum-Demokraterne. Den er fordelingsmæssigt helt overflødig. Der er boligejere, der er i en vanskelig situation, men en nedsættelse af lejeværdien virker i denne forbindelse helt tilfældigt og gavner mange, der langt fra har hjælp behov.

Jeg kan ikke gennemskue, hvad De Radikale har fået. Måske er den ekstra nedsættelse af skatteløftet fra 60 til 58 pct., der ifølge aviserne skete under forhandlingerne, en indrømmelse til De Radikale.

Under alle omstændigheder er der ikke nogen af de fire regeringspartier, der specielt bekymrer sig om de lavtlønnede og de deltidsbeskæftigede, og under alle omstændigheder koster de forskellige indrømmelser, regeringspartierne har fået, penge. De penge er så ikke til rådighed til f.eks. forhøjelse af personfradraget. Derfor tvivler jeg både på regeringens sociale tankegang og på dens evne til at forhandle, men vi vil gerne gøre forsøget, hvis regeringen også er villig. Som allerede sagt indeholder reformforslaget mange gode elementer, som vi med fornøjelse vil være med til at bære igennem.

Jeg har hermed kommenteret L 283 og skal herefter kort kommentere de øvrige forslag.

[Rahbæk Møller]

L 284 om forhøjelse af børneydelsen støtter vi: Det vil hjælpe med til at undgå, at børnefamilier rammes af de grønne afgifter. L 285 om befordringsfradraget vil vi også se positivt på, men den endelige stillingtagen må afvente udvalgsarbejdet. L 286 om merbeskatning af frynsegoder støtter vi. Dog undrer vi os over, at man ikke har taget f.eks. billige direktorboliger med, og private fly er også et problem, men som sagt støtter vi det, der er med. Det samme gælder L 287 om nedskrivning på varelagre og afskaffelse af investeringsfonds. Det har SF foreslået i mange år, og det er rart endelig at se det gennemført. Dog må jeg også her undre mig over, at man ikke har set på de særlige forhold omkring landbrugets varelagre. Der er nogle forhold, der også burde være taget med. L 288 drejer sig også om lukning af et hul i skattesystemet og får vores støtte.

Som det fremgår, er vi direkte for de fleste forslag i denne pakke. Om vi vil kunne stemme for det samlede resultat, afhænger af regeringens forhandlingsevne. Viljen er tilkendegivet under denne forhandling – nu er det evnen, det kommer an på.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg har en række kommentarer til SF's bemærkninger. Dem vil jeg gemme til senere.

Men med hensyn til de bemærkninger, hr. Ellemann-Jensen gjorde, og som kunne stille vores statsminister i et dårligt lys – det var måske heller ikke utilsigtet fra hr. Ellemann-Jensens side – vil jeg godt meddele, at statsministeren havde en afgang med fly til Stockholm kl. 14.20, og at statsministeren på vej ud ad døren rundede miljøministerens reception, men forlod Folketinget for at deltage i nordisk statsministermøde i Stockholm i dag kl. 16, cirka på det tidspunkt, da denne debat startede.

Jeg nævner det bare, for at hr. Ellemann-Jensen ikke skal få held med endnu en gang at tegne et billede, som er i stor og dyb uoverensstemmelse med virkeligheden.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil godt takke for det meget konstruktive indlæg fra SF og komme med et par enkelte bemærkninger til hr. Rahbæk Møller.

Hr. Rahbæk Møller betonede, at dette forslag i sig selv var et kompromisforslag, fordi

alle regeringens deltagende partier skulle få tingene til at mødes, og at der derfor måske ikke var så meget at forhandle om. Det er klart, at det er et kompromisforslag, hvor alle har skullet give og tage. Det modsatte ville også have været forfærdeligt. Når man har en koalitionsregering, skal alle partier være enige om det, der bliver fremsat, og så skal der gives, og der skal tages.

Men jeg vil godt sige til hr. Rahbæk Møller, at det stødte mig lidt på vegne af det ene regeringsparti, nemlig Kristeligt Folkeparti, at man begyndte at tale om Bibelen og kritisere et enkelt parti for at tage særligt hensyn til nogle særlige cirkler og at tale om hellighed.

I den forbindelse synes jeg nok, det må siges, at er der nogen, der er hellige i den tale, der lige er blevet holdt, er det Socialistisk Folkeparti, som tog patent på omsorgen for de svage. Jeg synes, det er helt tydeligt, at der er udfoldet store bestræbelser for at få en god social og fordelingsmæssig profil ind i dette skatteforslag. Vi er fra radikal side tilfredse med den sociale profil, det har fået, men vi mener alligevel, at det bedste, man kan gøre for de lavtlønnede i dette land, er at give dem en ordentlig chance for at få et arbejde. Derfor er hovedsigtet med skattereformen at bedre beskæftigelsen.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Til fru Elisabeth Arnold skal jeg sige, at vi fra SF's side aldeles ikke forsøger at tage patent på de fattige. De Radikale må meget gerne være med, men det, jeg dokumenterede, var, at der er direkte indkomstskatteforhøjelser til alle indkomster på op til godt 60.000 kr. – derudover kommer så de grønne afgifter – og at der sammenlagt er tale om stramninger, når man regner de grønne skatter med, på indkomster op til godt 100.000 kr. Derfor ser vi, at så har vi åbenbart patent på de fattige, og det bekymrer os. Vi ville gerne være flere. Vi ville gerne være et flertal i dette Ting, der havde en social indstilling, men det er det, jeg ikke kan se. Jeg kan se mange gode ting – det synes jeg jeg erkendte – i dette reformforslag, men jeg kan ikke se, at man har taget hensyn til folk med små indkomster. Hvis fru Elisabeth Arnold har en anden opfattelse, må hun gerne dokumentere, hvorfra hun har den.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Både hr. Ellemann-Jensen og nu sidst hr. Jes Lunde var inde på at advare regeringen mod at gennemføre denne reform med én stemmes flertal.

Jeg vil godt sige, at det ikke er et ønske. Det er ikke sådan, at regeringspartierne har sagt til hinanden: Det kører vi igennem med én stemmes flertal. Situationen er den, at såfremt partierne i Folketinget ønsker at obstruere, har de ikke den mulighed, for så er der den ene stemmes flertal. Men går man ind i en forhandling og påviser fejl og mangler, ja, så får man indflydelse. Men vi vil ikke komme i en situation, hvor der er et flertal i dette Folketing, der kunne gennemføre det, og hvor andre partier så negativt bare obstruerer. Det synes jeg skal understreges, for myten om, at regeringen bare vil tromle osv., synes jeg ikke er særlig rar. Det er ikke meningen med det hele.

Skulle man endelig komme i den situation, at den samlede plan kom til at stå alene for regeringens regning, går jeg bestemt ud fra, at langt de fleste forslag vil blive vedtaget med endog meget brede flertal alene af den grund, at hverken Venstre, De Konservative eller SF vil stemme imod forslag, de i virkeligheden er enige i, blot fordi de indgår i en overordnet plan. Jeg går derfor ud fra, at vi får dem igennem med ganske brede flertal. Principielt er vi ikke indstillet på vedtagelse med én stemme, men vi vil ikke bremses og obstrueres, når der er et flertal bag planen. Men kom an – så kan vi jo se, hvor langt vi kan nå!

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil godt sige til hr. Rahbæk Møller, at det samlede komplekse af lovforslag, der ligger i denne skattepakke, ikke primært er socialpolitisk. Det er ikke et fordelingspolitisk forslag i sig selv. Det er et ønske om at lempe skatten på arbejdsindkomster og forøge den på ressourcforbruget. Det sigte ved jeg SF er enig i, og jeg kan se, hr. Rahbæk Møller nikker, så det har jeg ret i. Hr. Rahbæk Møllers bekymring for de svage er fuldt forståelig, og den er også legitim, men diskussionen bekræfter mig blot i, at kun én ting er sværere end at fordele skattestramninger, og det er at fordele skattelettelser, for

så skal man til at finde ud af, hvem der har fået flest lettelser. Det betyder, at en status quo før og efter en skattereform vil blive opfattet som en stramning af dem, der ikke fik så stor en lettelse som nogle andre. Det hjørne af diskussionen synes jeg også vi skal tage fuldstændig nøgternt på og sige: Det er ikke et socialpolitisk forslag, det er af hensyn til beskæftigelsen.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jo, men hvis det er hensynet til beskæftigelsen, der er det vigtigste, kan jeg gøre opmærksom på, at vi har en række ideer til, hvordan vi kan få en større effekt for pengene, for det at bruge milliardbeløb på at give skattelettelser til de mest velstillede her i landet, er da ikke den måde, man får den største beskæftigelses-effekt på. Bevares! De vil sikkert bruge nogle af pengene til at købe noget for, der kan give beskæftigelse, men kun en del. En anden del går altså til import, noget går til opsparing osv. Hvis vi derimod bruger pengene målrettet på at sætte investeringer i gang, på at sætte uddannelse i gang, kan vi få langt flere ud af arbejdsledeskøen for pengene end ved at bruge dem til skattelettelser for de bedst stillede.

Dernæst vil jeg gerne sige til hr. Peter Duetoft, at det da er udmærket, at regeringen nu siger, at der kan rettes i forslagene, hvis der er fejl og mangler osv. Men det afgørende og det, vi ikke rigtig ved endnu, er, hvad der efter regeringens opfattelse falder ind under begrebet fejl og mangler. Er det en fejl og en mangel, at erhvervslivet ikke er med til at rette op på vores miljø? Det synes vi. Er det en fejl og en mangel, at der er så mange tabere blandt lavindkomstgrupperne i reformen? Det synes vi også. Er det en fejl eller en mangel, at man ikke har prioriteret beskæftigelseseffekten allerøverst, sådan at det er det, der har været retningslinien for, hvordan man har sammensat de forskellige dele?

Hvis regeringen kan bevæge sig på alle disse punkter, behøver den ikke at frygte, at den skal have et smalt flertal; så er SF særdeles interesseret i at lave en aftale med regeringen. Vi siger bare til regeringen, at hvis den i stedet for vælger at sige, at der stort set ikke kan rettes i det, der foreligger her, så kommer den til at køre igennem med 90 mandater. Så vil den blive afhængig af, om der er nogle enkelte – hr. Ris-

[Jes Lunde]

gaard Knudsen, fru Merethe Due Jensen – som vælger at hoppe af, og så må den imødeses, at der bliver ændret i det efter et folketingsvalg.

Der er nogle, der har spurgt: Jamen kan KF, V, Fremskridtspartiet og SF blive enige om at ændre noget på skattepolitikens område? Det vil jeg da ikke udelukke. Jeg har hørt nogle af de borgerlige partier tale for et højere personfradrag, og det støtter vi i SF. Hvis denne reform vedtages uden om os, vil vi med fornøjelse gennemføre skattelettelser til de lavestlønnede uden om Socialdemokratiet og den øvrige regering efter et valg, hvis det er det, man går og venter på. Så den chance kan man få. Hvis man ikke vil komme i den situation, må man hellere gøre indrømmelserne i dag og gøre den foreslåede lovgivning mere socialt retfærdig med det samme.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Til fru Elisabeth Arnold skal jeg blot sige, som jeg allerede sagde i mit første indlæg, at vi er fuldkommen indstillet på at opkræve grønne skatter og bruge dem til at sænke indkomstskatten med, men vi synes også, at det skal gælde små indkomster. Problemet er, at der for mennesker med meget små indkomster, op til 60.000 kr., er direkte indkomstskatteforhøjelser i denne reform. Det er ikke rigtigt.

Det, jeg synes er problemet med den nuværende regering, er, at der er enkelte partier, der har fået det og det. Men hvor er det parti, der sørger for, at det også er i orden i bunden? Det parti kan jeg ikke få øje på. Det er problemet, og det er vel nok problemet med hele regeringsdannelsen og har været det fra begyndelsen af.

Ole Donner (FP):

Jeg har aldrig hørt en loppe gå, men for nogle minutter siden hørte jeg noget, der lignede, nemlig da hr. Peter Duetoft stod her på talerstolen og sagde: Bare kom an! Hvis I ikke makker ret, bliver I nedstemt med én stemme. På den anden side forstår jeg godt, at hr. Peter Duetoft gør det, for når det først går op for vælgerne, hvad dette her er for noget, og at CD nu igen løber fra alt det, de har lovet – altså til bilejerne, til erhvervslivet og til boligejerne – så forstår jeg godt, at hr. Peter Duetoft benyt-

ter lejligheden, mens den er der, for jeg tror nemlig ligesom hr. Jes Lunde, at sammensætningen af Folketinget vil komme til at se anderledes ud efter et folketingsvalg, og jeg skønner, at CD i hvert fald ikke er med. Så hvis der er noget, der skal gøres om, så må det være nu.

Vi behandler en lang række forslag her i dag, som bagefter skal til behandling i Skatteudvalget. Ifølge dagspressen skulle det handle om en skattereform, men når man nærlæser disse forslag, kan man se, at det intet har med en skattereform at gøre, men at det alene er forslag om nogle nye afgifter og nogle omlægninger af de eksisterende skatter, vi har til behandling her i dag.

Jeg har gennemlæst forslagene og forgæves ledt efter et ellers hyppigt anvendt ord, som hedder besparelser. Jeg har ikke kunnet finde det nogen steder. Og jeg mener, det er helt forkert, at man ikke også går den vej. Man taler i stedet for om ufinansierede skattelettelser på 5-6 mia. kr. Nu er det jo svært at se, hvad der er ufinansierede skattelettelser, og hvad der er underskud i al almindelighed, hvis man kommer op på 40, 50, 60 mia. kr.

Vi mener i Fremskridtspartiet, at det er en uanstændig måde at behandle Folketinget på, hvis regeringen fastholder sit ønske om at få disse forslag færdigbehandlet, inden Folketinget går på sommerferie. Den danske skattelovgivning er en af de mest komplicerede i verden, og de forslag, der foreligger her, gør den ikke mindre kompliceret, snarere tværtimod.

Derfor ser vi gerne – som flere andre ordførere har været inde på – at man lader disse forslag ligge sommeren over, så de kan få en ordentlig og rigtig behandling. Sidste gang man forhandlede skattereform, gik der et halvt års tid, inden man var færdig med det, og det er absolut ikke for lang tid. Derfor mener vi, at det er uanstændigt, at man vil gøre det på denne måde.

Vi har selvfølgelig med glæde konstateret i dagspressen, at regeringen tilsyneladende har nogle problemer med at holde sine mandater fast på at stemme for det, som jeg vil kalde noget makværk. Vi håber altså, at fru Anne-Marie Meldgaard har regeringen bag sig, når hun siger, at det udmærket kunne udskydes til august måned. Så får vi da i hvert fald sommeren over, og så må Skatteudvalget jo blive inde og gøre disse forslag færdige.

[Ole Donner]

Fremskridtspartiet er som bekendt et parti, der går ind for skattelettelse, og vi havde selvfølgelig håbet, at regeringen havde taget en bred drøftelse med de forskellige partier. Der er ingen tvivl om, at hvis regeringen havde skævet lidt til Fremskridtspartiets forslag om at hæve den skattefrie bundgrænse osv., ville borgerne have fået meget mere ud af det.

Fremskridtspartiet har for nylig udgivet 2 publikationer, nemlig »Tjen 60.000 kr. skattefrit« og »Dansk dynamik«, og i begge publikationer har Fremskridtspartiet anvist vejene til skattelettelse – også til finansieringen. Derfor mener vi, at vores forslag er langt bedre, og vi mener, at man burde give skattelettelse i stedet for at indføre disse omlægninger og specielt de tåbelige afgiftsforslag.

Jeg bliver nødt til at vende tilbage til plasticposen. Jeg synes simpelt hen, det er fantastisk, at man i ramme alvor kan sige, at plasticposer over 5 l bliver belagt med afgift, men at der ikke er nogen afgift, hvis de er under 5 l, f.eks. 4,9 l, og hvis der ikke er nogen hank på, er der altså heller ikke nogen afgift. Det får mig til at gøre opmærksom på, at der må være nogle i erhvervslivet, der lynhurtigt får lavet nogle af de poser, man kendte fra tidligere med huller i, som man stikker en træpind med en snor ind i, for så kan man altså slippe for at betale afgift. Jeg synes, det er et helt fuldstændig tåbeligt forslag.

Det er altså ikke de vises sten, man har fundet her, men det forsøger man ellers at give indtryk af. Vi mener, at regeringen er sluppet utrolig dårligt fra forslagene, og jeg skal kommentere nogle enkelte af dem.

I lovforslag nr. L 283 er der elementer, som Fremskridtspartiet vil støtte. Vi vil f.eks. gerne støtte, at 22 pct.-statsskatten nedsættes og opdeles i de trin, der er lagt op til, men vi må tage meget skarpt afstand fra andre dele, f.eks. at man afskaffer 3 pct.-fradraget. Vi mener også, at det er helt forkert, at regeringen forsøger at bilde pensionisterne ind, at de får mere til eget forbrug ved, at man nu forhøjer deres pension med et beløb, som derefter tages tilbage igen i form af bruttoskat, hvortil kommer, at pensionisterne også skal betale en lang række andre afgifter.

Vi er i det hele taget imod denne bruttobeskatning, for det er en skatteskrue med et meget langt gevind, som man her kan dreje på ef-

ter forgodtbefindende, men vi kan altså støtte enkelte elementer i lovforslag nr. L 283.

Så kommer vi til lovforslag nr. L 285 – befordring. Det har der jo været en lille smule tale om her under de korte bemærkninger. Vi mener, at en vedtagelse af dette forslag vil hindre mobiliteten i arbejdskraften, og det er lige præcis dét, der ikke er brug for. Det vil sige, at lønmodtagere, der har langt til deres arbejde, får svært ved at passe det, og vi synes, det er helt urimeligt, at disse familier, som forsøger at opretholde en indtægt, rammes direkte på pengepungen. Vi har heller ikke hørt noget om, hvor mange der skal afskediges i administrationen, når man nu fjerner alle disse former for befordringsfradrag, men det må blive væsentlig lettere for administrationen at klare disse opgaver.

Når man nærlæser forslaget, kan man se, at det går ud på, at man bl.a. hæver bundgrænsen for, hvornår der kan foretages befordringsfradrag efter § 9. Det hæves nemlig fra 20 til 24 kilometer. Som man kan se, svarer de fire kilometer præcis til 1 kilometer pr. parti; så kan man selvfølgelig glæde sig over, at der ikke er flere partier med, for så var det nok blevet meget værre.

Vi kan ikke støtte lovforslaget, men jeg vil bede ministeren om at svare på, hvordan det bliver med ministerbilerne. Jeg synes, vi har krav på at få at vide, hvordan man gør. Jeg er ikke misundelig på den direktør, der kører i en gammel BMW, og jeg er heller ikke misundelig på den bygningshåndværker, som kører ud til sin arbejdsplads og kommer hjem sent om aftenen, men som bliver beskattet urimelig hårdt, hvis han har en bil til rådighed. Jeg er heller ikke misundelig over, at ministrene også kører privat.

Hr. Hans Hækkerup er her ikke mere, men i anledning af hans udtalelse vil jeg bede ministeren om at svare på, om det er rigtigt, at ministrene beskattes af privat kørsel i ministerbilerne. I den forbindelse vil jeg minde om, at kørsel mellem hjem og arbejdssted betragtes som privatkørsel for alle almindelige borgere, og efter mine begreber vil det altså betyde, at hvis ministrene bare én gang bliver hentet i deres hjem og kørt ind til ministeriet, må de være omfattet af de samme regler. Ellers sig det dog for pokker! Sig dog, at ministrene har den særfordel, og så er det overstået, men lad være

[Ole Donner]

med at forsøge at forklare jer udenom med udtalelser om, at sådan er det nok, osv. Lad os få et klart svar på det spørgsmål af skatteministeren, og hvis det ikke lykkes at få det i dag, må vi jo stille spørgsmålet i onsdagsspørgetiden. Ganske vist brugte man for nogle måneder siden den fremgangsmåde, at man nægtede at svare på de spørgsmål, der blev stillet. Hvis det er tilfældet igen, må vi stille dem skriftligt bagefter, vi skal i hvert fald have det frem. Det kan ikke være rigtigt, at man ikke vil fortælle om det, hvis der er særfordele for nogle borgere i dette land.

Lovforslag nr. L 286 vedrørende telefonudgifter og personalegoder kan Fremskridtspartiet ikke støtte. En eventuel gennemførelse af forslaget vil betyde, at ansatte med behov for at varetage en del af det med jobbet forbundne arbejde foran en telefon, der er placeret derhjemme, selv vil skulle betale en del af udgifterne.

Forslaget betyder med andre ord, at arbejdsindsatsen for de enkelte firmaer bliver begrænset, og dermed falder den samlede aktivitet og effektivitet. Det betyder altså, at en gennemførelse af dette forslag vil have den præcis modsatte virkning af, hvad regeringen ønsker.

Forslaget er efter vores mening et misundelsesforslag, der betyder, at man vil forsøge at begrænse nogle ganske få goder, som forskellige medarbejdere har.

En gennemførelse af skatteministerens lovforslag nr. L 287 om ophævelse af adgangen til henlæggelse til investeringsfonds og nedskrivning på varelageret mener vi vil lægge en hindring i vejen for, at selvstændige erhvervsdrivende kan spare op til fremtidige investeringer i produktionsapparatet gennem forlodsafskrivninger og gennem henlæggelser til investeringsfonds. Samtidig betyder lovforslaget, at skattebetalingen fremrykkes.

Fremskridtspartiet mener derfor, at regeringen ikke har ret i sin antagelse om, at de samlede afskrivninger ikke vil falde og dermed heller ikke investeringerne i produktionsapparatet.

Men det er et meget tvivlsomt argument, fordi man forhindrer de selvstændige erhvervsdrivende i at spare op. Vi mener derfor, at lovforslaget får en uheldig indvirkning på erhvervslivets indtjenings- og konkurrenceevne, og det er præcis det modsatte, der er brug for. Derfor kan Fremskridtspartiet ikke støtte lovforslaget.

Lovforslag nr. L 288 – skatteministerens forslag vedrørende kontantomregning af driftsmidler af skibe samt beskatning af avancer på ombygning af lejede lokaler – kan Fremskridtspartiet heller ikke støtte. Forslaget har til formål at beskatte en såkaldt tænkt værdi af et salgsobjekt, og målet er at stoppe for skattefri avancer ved køb og salg. Vi mener imidlertid ikke, at det er det rigtige at gøre, og det understreger, at det absolut ikke er de vises sten, man har fundet.

Men jeg vil gerne understrege, at Fremskridtspartiet vil være med til at lave skattelettelser og vil være med til at finde besparelser. Vi vil også stemme for dele af den løsning, der er foreslået her. Men vi forstår altså ikke, at man overhovedet ikke anvender ordet besparelser, og det håber jeg kommer frem, når vi får forslagene til behandling i Skatteudvalget.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

På baggrund af den meget klare gennemgang, hr. Ole Donner på Fremskridtspartiets vegne har givet af regeringens skattereforfor-slag, kan jeg kun undre mig over, at Fremskridtspartiet ønsker at udsætte en vedtagelse af skattereformen og vil have det til at oversomme.

Jeg vil også gerne lige præcisere, at jeg ikke har sagt her fra talerstolen, at vi vil udskyde vedtagelsen af skattereformen til august måned, men understreget, at vi for min skyld gerne forhandler til ende på nuværende tidspunkt og udsætter ferien på ubestemt tid.

Jeg synes, det er glædeligt at se, at Fremskridtspartiet så voldsomt understreger, at netop en gennemførelse af det forslag om befordringsfradrag, skatteministeren har fremsat her, kan give så store administrative lettelser, for jeg kan i hvert fald forsikre hr. Ole Donner om, at den frigørelse af personale, der sker ved den lettelse, vil blive brugt til en øget ligningsindsats på spekulationsområdet.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Hr. Ole Donner har nu flere gange talt om poseafgiften. Det har givet mig en mistanke om, at hr. Ole Donner ikke er ret flink til at gå på indkøb. For hvis hr. Ole Donner var det,

[Glønborg]

ville han kende forskel på forskellige typer poser:

Regeringens forslag går ikke ud på at ramme de små og tynde poser, som kan være nødvendige for at adskille forskellige typer varer fra hinanden i et godt, solidt bærenet. Derfor lægger vi ikke afgift på den type poser.

Men det er en uskik, at man hver gang skal have en kraftig, stor pose til at bære sit habengut hjem i. Det er dem, vi vil ramme.

Hr. Ole Donners opfindelse med at have en hank eller en bærepind, som man kan putte ind i bestemte typer af plasticposer, er da udmærket, og det er der måske nogle der vil gøre. Men jeg tror ærlig talt, at folk, når de alligevel skal hen at finde en pind eller en hank, finder ud af, at det egentlig er meget smartere at bruge det bærenet af lærred eller skind, eller hvad det nu er, de har. Og så har vi lige præcis nået det, vi ville. Et eller andet sted skal man jo sætte en grænse for at skelne de to typer poser fra hinanden, og det er ganske sund fornuft, som jeg da håber at Fremskridtspartiet også kan se.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne sige til fru Anne-Marie Meldgaard, at Fremskridtspartiet kan støtte tanken om at fortsætte frem til august måned. Vi vil meget gerne være med til at behandle lovforslagene frem til august måned, og vi har intet imod, at Skatteudvalget arbejder hele sommeren, og at man indkalder Folketinget ekstraordinært i august måned for at få vedtaget disse forslag, bare man dog ville give dem lidt mere tid, så man har mulighed for at fjerne de mest elementære fejl, der opstår.

Hvad angår poseafgiften, som hr. Glønborg kommer ind på, må jeg gøre opmærksom på, at det jo ikke er mig, der har opfundet den bestemmelse, at hvis der ikke er nogen hank, er der ikke nogen afgift. Det er derfor, jeg siger, man kunne bruge sådan en pind. Jeg ved ikke, hvor tit jeg går på indkøb, men jeg mener nu, at en lille pind er lettere at have i lommen, hvis man så bare kunne få denne gode, kraftige pose at stikke den lille pind ind i, frem for at man skal have en hel stor pose i lommen eller et andet sted.

I øvrigt har det undret mig meget, at regeringen tilsyneladende har overset et vigtigt område, hvor man kunne lægge en beskatning på

disse poser. Men det kommer nok, for lige så vel som der er nogle, der tager disse læder- eller skindposer, som hr. Glønborg omtaler, med i butikkerne, er der også mennesker, der genbruger disse gode, kraftige poser med hank. I den forbindelse kunne man jo tænke sig, at denne regering kunne finde på at lade firmaerne registrere brugen af genbrugspose, og så kunne man eventuelt lave en faldende skala for beskatningen, efterhånden som de blev anvendt, således at det til sidst måske endda kunne komme helt ned på nul. Men det vil jeg tro bliver et af de ændringsforslag, regeringen vil stille.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er fristende at kaste sig ud i bæreposebatten, for det lader jo til at være det varmeste emne for Fremskridtspartiet her. Diskussionen overgås næsten kun af den, vi havde, da Fremskridtspartiet foreslog at forhøje den offentlige begravelseshjælp.

Men jeg vil gerne sige til hr. Ole Donner, at det, der er vigtigt i skattepolitikken, netop er at finde nogle skatteområder, hvor mennesker synes det er rimeligt at betale en afgift eller en skat. Og det har vist sig ved talrige forbrugerundersøgelser og undersøgelser foretaget af opinionsinstitutter, at miljøafgifter er noget af det, som mennesker synes er rimeligt. Det er rimeligt at betale afgift på ressourcer, og det er det, vi har prøvet at finde ud af her ved f.eks. bæreposeafgiften. Det kan godt være, at den ikke er særlig genial, men det er i hvert fald noget, folk kan forstå – også Fremskridtspartiet.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Det er ikke for at bidrage ekstra til underholdningen i dag, men der er egentlig noget principielt i det, hr. Ole Donner siger her, nemlig overvejelser over, hvordan folk reagerer på en afgift. Her vil jeg gøre opmærksom på, at det, vi ønsker, netop er, at folk vænner sig til at bruge de gode poser, hvis man får sådan nogle igen. Vi vil jo ikke forbyde, at der fremstilles bærepose; de skal bare gøres dyre. Og det er egentlig en ganske fin tilskyndelse.

[Glønborg]

Det sidste forslag, som hr. Ole Donner lagde frem, vil regeringen absolut ikke følge, og det skuffer mig, at Fremskridtspartiet kan komme med noget så bureaukratisk og indviklet.

Nej, sådanne tanker har vi slet ikke i regeringen.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg kan forstå på Kristeligt Folkeparti og på Det Radikale Venstre, at de meget gerne vil fortsætte med at diskutere poser, siden de går op og tager ordet om dét, og jeg er da glad for hr. Glønborgs bekræftelse af, at man ikke har planer om at indføre afgift på genbrugsposer, uanset hvor kraftige de måtte være.

Men det skuffer mig lidt, at fru Elisabeth Arnold ligesom bagatelliserer begravelseshjælp, som vi for nylig har foreslået. Jeg synes ikke, det er anstændigt. Der sidder mange, der ikke har råd til at få deres ægtefælle begravet, og derfor var det fra vores side ment som et alvorligt forslag, og det synes jeg ikke er rimeligt at bringe ned på niveau med poseafgifter.

Bente Juncker (CD):

Jeg vil gerne på CD's vegne sige tak til regeringen for dette flotte udspil. Jeg vil også gerne sige tak til embedsmændene, som i løbet af de sidste to måneder har gjort et kæmpearbejde for, at vi skulle leve op til løftet om, at hvis vi fik vores ja den 18., kunne vi den 19. fremsætte en hel masse lovforslag til gavn for den danske befolkning.

I CD er vi enige i, at vi nu skal speede privatforbruget lidt op, vi er enige i, at der nu skal gang i tingene, vi er enige i, at man må underfinansiere nogle af skattelettelserne, vi er enige i, at befolkningen nu skal ud at købe nye boliger og nye biler og i det hele taget se at få det private forbrug i gang, så vi kan få løst noget af arbejdsløshedsproblemet. For det er jo det private forbrug, vi skal have i gang, for at vi kan få nogle flere i arbejde.

Vi er i CD fuldt ud tilfredse med den måde, boliggarantien er blevet leveret på af regeringen. Hele CD's gruppe står bag boliggarantien; vi er enige om, af den lever op til det, som vi skrev under på ved regeringsgrundlaget og ved regeringens tiltrædelse, og vi er fuldt ud tilfredse.

Der er dog et lille men i boliggarantien, for der er 100.000 boligejere, som ikke får noget ud af det, og det er et spørgsmål, vi må undersøge i udvalget. Det skal vi gøre på en stilfærdig facon. Vi skal undersøge, hvad der er årsagen til det, og jeg kan garantere for, at det i hvert tilfælde ikke er deres boligudgifter, der gør, at de ikke får noget ud af dette her. Det er andre arrangementer, men det kunne være interessant at se, når vi når til andenbehandlingen, hvad det egentlig er, der er årsagen til, at de ikke kan få noget ud af reformen.

I øvrigt har jeg lagt mærke til Jyllands-Postens ledere i de sidste par dage. De har egentlig glædet mig, og jeg er fuldkommen enig i de ledere, som har stået i Jyllands-Posten. Den 23. maj skriver Jyllands-Posten nemlig om Venstre og De Konservative, at de modtog psykologisk krisehjælp bag lukkede døre. Jeg synes egentlig, det burde være bag åbne døre, og det har jo også vist sig i dag, at det er krisehjælp, som Venstre og De Konservative har brug for.

Venstre og De Konservative er utrolig sure over, at denne regering har leveret et udspil, som hverken Venstre eller De Konservative har kunnet leve op til – et udspil, som de har prøvet et par gange. Vi husker »Planen«, og vi husker det udspil, der var i 1990. Ingen af tingene kunne Venstre og De Konservative få vedtaget. Derfor er jeg nødt til at sige, at jeg synes, Venstre og De Konservative ter sig hyklerisk og har gjort det i hele denne debat.

Alle de forslag, som vi har til debat her lige nu og i løbet af dagen, er jo kendte forslag. Vi har debatteret dem de sidste 8-10 år med Venstre og De Konservative som regering. De har måske ikke været sammensat på helt den samme måde, men det har alligevel været de forslag, vi har siddet sammen om til forhandling, forhandling, forhandling.

Og når det hykleriske spil drejer sig om boligejerne, er jeg nødt til at minde om, hvad Venstre og De Konservative gjorde i 1985, og hvad de har gjort igennem slutningen af 1980'erne for boligejerne. Hvornår er lejeværdien sidst blevet nedsat? Hvornår er lejeværdien sidst blevet nedsat med en borgerlig regering ved styret? Aldrig nogen sinde.

Jeg tror, at rønnebærrene er sure – aldeles sure – for Venstre og De Konservative i dag. De har valgt at køre debatten på lidt konfron-

[Bente Juncker]

tation med regeringen. Jeg synes ikke, det er klogt. Jeg synes, man skulle trække i arbejdstøjet og se at komme i gang, for vi kender jo alle sammen disse forslag. Og vi ved også, hvor leveringsdygtige Venstre og De Konservative har været i det, der hedder strammeforslag over for erhvervslivet. Vi ved også, hvor leveringsdygtige Venstre og De Konservative har været i at overse boligerne totalt. De gjorde det i 1985, og de har gjort det ved deres andre udspil. Der er ikke noget som helst bevis for, at de ville sætte lejeværdien ned. Det vil denne regering gøre, og CD er utrolig glade for, at det er lykkedes os at få det igennem.

Dernæst er der blevet rejst et problem i forbindelse med de lavtlønnede. Jeg er enig i, at vi bliver nødt til at se på det i udvalget, for det kan ikke være meningen, at de lavtlønnede skal tabe på det, vi vil gennemføre her. Jeg har regnet ud, at også mennesker, der er lavtlønnede og bor i ejerbolig, ved at lægge deres lån om faktisk kan få en gevinst ved det, men det kræver jo så, at samtlige, der tjener under 130.000 kr., stormer ud og får lagt deres lån om. Det er måske ikke meningen, at de skal det.

Men lad os se på det problem i udvalget, dels for dem, der har lejebolig, dels for dem, der har ejerbolig. Lad os se, hvordan det kommer til se ud, når vi kommer i gang med udvalgsarbejdet.

Når man hører debatten, kan man undre sig noget over, hvad det er, Venstre og De Konservative ikke kan lide: De kan ikke lide goodwill, de kan ikke lide det ene, og de kan ikke lide det andet. Jamen i alle de år, Venstre og De Konservative har haft regeringen, har jeg været til forhandling hos skiftende økonomiministre, hvor alle disse elementer er indgået. Det kan man altså ikke tilbagevise, og dér er vi igen tilbage til det forhold, at man skal huske, hvad det egentlig er, man har sagt, og hvad man egentlig har tilbudt andre partier. Det nytter ikke noget, at man har én holdning, når man nu er kommet i opposition, men at man har en anden holdning, når man er i regering. Det kan vælgerne altså simpelt hen ikke forstå.

Det er klart, at der i den have, som dette kompleks er – det kan man roligt kalde det – også er nogle tidsler. Dér fatter jeg ikke at Venstre og Konservative – nu hørte jeg, at De Konservative var temmelig positive – ikke går aktivt ind og får luget nogle af de tidsler væk.

Jeg mener også, der er nogle tidsler. Det siger sig selv, at når fire partier skal være enige om noget, så er der noget, de kan lide, og noget, de ikke kan lide. Dermed kritiserer jeg overhovedet ikke forslagene. Det vil jeg gerne sige. Men hvorfor går Venstre og Konservative ikke ind og peger mere eklatant på, at de kan hive nogle af de tidsler ud? Vi har altid været tilhængere af brede flertal på skatteområdet. Det er vi stadig væk. Disse tidsler kunne Venstre og Konservative så komme over i kompostbunken. Så kunne de måske blive gødet lidt af SF, og så kan SF flagre med nogle ændringsforslag i slutfasen.

Men det, det handler om, er, at man går med ind i dette her og så prøver på at se på tingene og vurdere tingene lidt og tænke på: Hvad tilbød man egentlig Socialdemokratiet, CD, De Kristelige og De Radikale, da de var i opposition? Hvor meget kunne vi egentlig lave om på de forslag og planer, som man havde, da man sad i regering? Jeg tror ikke, at man grundlæggende kunne lave om på de planer. Det tror jeg ikke på. Jeg har aldrig hørt det. Jeg har været til mange møder med V- og K-politikere, og jeg har altid fået at vide, at det kunne man ikke.

Nej, nu synes jeg, at Venstre og Konservative skal tage sig sammen og gå med ind i en konstruktiv debat om dette her. Og så lad os få luget nogle af de værste ting væk.

Med hensyn til firmabilen – det er noget af det, som vi kigger meget effektivt på, og nu ser jeg stift på skatteministeren – må vi have nogle gode og grundige udregninger i udvalget. Det er en af de ting, jeg har fået allerflest henvendelser om, dag og nat, vil jeg gerne sige. Det er en af de meget varme sager, som vi bliver nødt til at have meget grundige – finansministeren nikker – meget grundige udregninger på. Det kan altså ikke nytte noget, at man skal lave en misundelsesafgift, som virker urimeligt. Jeg er enig i, at der måske skal være en afgift, noget, der skal være nemt administrerbart. Så gør vi det. Men det må ikke koste for meget. Det kan altså ikke nytte noget, når man skal ud og repræsentere firmaer og skal omsætte for en milliard kroner, at man så skal modtages i lufthavnen af en chauffør med en Lada. Den går ikke.

Om den effektive ligning vil jeg gerne sige: Vi lukker nogle huller, som nogle kalder huller. Jeg kalder det: Vi lukker for gældende

[Bente Juncker]

skattelovgivning. Det er det, vi gør. Og så får vi et bredere skattegrundlag. Det er jeg ganske enig med skatteministeren i.

Men der er altså bare det, at nu må vi have nogle bedre folk. Hvis vi skal ud og lukke nogle huller og ud og konkurrere – jeg har sagt det tidligere fra denne talerstol – må vi have nogle konsulenter ansat i Told- og Skattestyrelsen, der er så dygtige, at de kan matche det private erhvervsliv.

Og én ting til: Hvis dette her skal gå ordentligt for sig og bagmandspolitiet skal have en chance for at vinde en sag, så må bagmandspolitiet også have ressourcer. Vi kan ikke være andet bekendt. Sagerne skal gå hurtigt. Vi kan ikke have sagsbehandling over 3-4 år, og så bliver man frikendt, og så er en familie eller to eller tre ødelagt. Den går ikke mere. Nu skal tingene gå ordentligt for sig. Jeg vil meget anbefale, at skatteministeren følger CD's forslag her.

Til slut vil jeg gerne nævne lidt om sommerhusudlejning. Jeg ved godt, at det kommer senere. Jeg synes, det er en fin ting, at man har fået hævet det faste bundfradrag til 7.000 kr., og at 40 pct. af lejeindtægten er skattefri.

Jeg tror, at skatteministeren har undervurderet provenuet dér. De andre kan måske se lidt oppustede ud af og til. Men dér tror jeg virkelig at skatteministeren kan skrabe nogle flere penge hjem. Det er noget af det, vi også skal arbejde med i udvalget.

Til slut vil jeg gerne sige, at i CD's gruppe er vi fuldt tilfredse med det forslag, der ligger her. Der er som sagt nogle tidsler. Det lægger vi ikke skjul på. Det arbejder vi fredsommeligt med.

Vi er parate til at vedtage det med 90 mandater. Det vil jeg gerne sige. Vi er parate til at arbejde indtil den første uge i juli. Så kan vi ikke arbejde længere af hensyn til teknikken i Skatteministeriet og kommunerne. Og så mener jeg også, at sagerne vil være på plads og i orden. Jeg kender Skatteudvalget, og jeg ved, at vi kan sidde der til klokken 5 om morgenen, og jeg glæder mig til samarbejdet.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

CD er fuldt ud tilfreds med boliggarantien, sagde fru Bente Juncker. Det må være helt utroligt at høre for de tusindvis af boligejere,

der nu får skattestigninger. Fru Bente Juncker sagde godt nok også, at der var ca. 100.000 boligejere, der ville blive tabt.

Nej. For det første er 100.000 boligejere for mange, og det er alt for mange. Men der er også mange flere. For sagen er jo, at langt de fleste boligejere bliver tabere i forhold til, hvis de havde lejet deres bolig.

CD er glad for nedsættelsen af lejeværdien med 0,5 pct. Det er også godt begyndt, og det anerkender vi. Men sagen er jo, at den skal ned til 0,5 pct. og ikke med 0,5 pct, hvis det skal opveje det fald i rentefradragets værdi, som regeringen lægger op til, og stille boligejerne lige med lejerne.

Fru Bente Juncker sagde for et par måneder siden, at CD var boligejernes garant mod stigninger i nettoboligudgifterne, og derfor vil jeg gerne spørge fru Bente Juncker, om det stadig er sådan, at CD er garant mod det. Faktum er jo, at langt de fleste boligejere får stigninger i deres nettoboligudgifter efter det oplæg her, som fru Bente Juncker er så glad for. Er fru Bente Juncker klar over, at det er konsekvensen af oplægget?

Dernæst vil jeg gerne spørge, om det er i overensstemmelse med CD's politik, at boligejerne nu skal betale ca. 4 mia. kr. mere i rene boligskatte om året, bare fordi de tilfældigvis bor i en bolig, de selv ejer.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Det er fru Bente Junckers bemærkninger om, at CD var fuldt tilfreds, og at alle stod bag de her forslag, der bringer mig på talerstolen. Jeg vil gerne citere fra Folketingstidende fra den 26. marts 1992, spalte 8393. Dér siger fru Bente Juncker:

»... vi i CD ser meget på, at den enkelte boligejer ikke bliver berørt af ændringer som følge af en ny skattereform ...«.

Fru Bente Juncker siger længere nede i samme spalte:

»... det er de 100.000, 200.000, måske 300.000 boligejere, som lige akkurat kan klare det nu, som vil vælte af pinden, hvis der bliver nogle drastiske skattemæssige ændringer, så de må sælge deres huse, og det er dér, vi er bekymrede.«

Så står vi over for en kendsgerning gående ud på, at tager vi de grønne afgifter med – én

[Kirsten Jacobsen]

ting er, at alle boligejere får forhøjede nettoboligudgifter – så er vi oppe på en 300.000-400.000. Hvordan kan CD da være tilfreds? Jeg vil så bare minde om, at en anden gang, da man lavede et virkelig groft overgreb på boligejerne – det var tilbage i 1973 – var vi så heldige, at det blev afværget ved, at en nuværende CD'er løb tør for benzin. Så kan vi jo håbe på, at der måske også denne gang er en CD'er, der løber tør for benzin inden tredjebehandlingen, så vi kan få det afværget.

Skatteministeren (Stavad):

Det kan selvfølgelig godt i længden blive triivielt at skulle tilbagevise påstande. Man fortsætter med at komme med påstande uden overhovedet at ville lade sig påvirke af kendsgerninger, og kendsgerningen er – må jeg sige til både fru Pernille Sams og fru Kirsten Jacobsen – at den skattereform, vi har lagt frem her, har taget mere vidtgående hensyn til boligejerne, end nogen nogen sinde kunne have drømt om, og at det, der generer fru Pernille Sams og fru Kirsten Jacobsen allerlærest, er, at vi har taget deres sukkermadder, at det, som de har ført agitation og politik på, er væk.

Jeg har sådan set en lille bitte smule medynk med både fru Pernille Sams og fru Kirsten Jacobsen over, at det forholder sig sådan, for virkeligheden er ikke alene, at boligejerne kommer ud med et flot resultat af det her. Virkeligheden er også sådan indrettet, at de 200.000-300.000 boligejere, som ønsker at blive boende i deres bolig, og som er klemte økonomisk, får et tilbud om at kunne omlægge deres dyre lån til billige lån, og dermed får de en mulighed for massivt at få nedsat de huslejer, de har, og derfor kommer man også i de kommende måneder til at se en omvæltning og en omlægning på realkreditlån, som aldrig nogen sinde tidligere er set i Danmarkshistorien. Sandsynligvis vil et sted mellem 100 og 300 mia. kr. i realkreditlån blive omlagt sådan, at den enkelte boligejer ud over de massive lettelser, der ligger i det skatteudspil, som regeringen har fremlagt, og som bliver vedtaget her i Folketinget – forhåbentlig med et stort flertal, men hvis ikke med et stort flertal, så med et mindre flertal, men vedtaget bliver det – får en lettelse som følge af lavere renteudgifter som følge af, at regeringen har tilbudt – det er ikke gratis, det erkender vi – at man kan tage de

gamle fordele fra de gamle kontantlån med over, og at vi endda tilbyder en ekstra fordel oveni ved, at vi tilbyder nye blåstemplede obligationer eller nye blåstemplede kontantlån.

Til fru Kirsten Jacobsen og fru Pernille Sams: Jeg synes, at man for en enkelt gangs skyld skulle lade sig besejre af kendsgerninger. Hvorfor ikke gå op og sige: O.k., så gør vi det her i fællesskab, og så viser vi boligejerne, at det ikke bare er mundsvejr, og at vi ikke er kedde af, at nogen har taget vores sukkermadder, men at det, det handler om, er at få lavet en ordentlig politik, som man også fra fru Pernille Sams' og fru Kirsten Jacobsens side kan være bekendt. Det er et godt tilbud. Jeg mener, at fru Kirsten Jacobsen, der jo har en god nordjysk baggrund, hører til den gruppe, som normalt ikke afslår gode tilbud, så jeg må sige til fru Kirsten Jacobsen: Lad os lave en handel!

Formanden:

Hr. Kirkegaard har ordet for en kort bemærkning. Jeg gør opmærksom på, at jeg har en ganske lang liste af korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Fru Bente Juncker kom med nogle for hende usædvanlig venlige bemærkninger om Det Konservative Folkeparti og Venstre og vores opførsel. Fru Bente Juncker dyrkede meget, at vi i vores fortid skulle have den ene sorte plet efter den anden, og jeg kom til at tænke på, at vi jo i og for sig har et vist skæbnefællesskab, fru Bente Juncker og jeg.

Det er sådan, at når man er med i et politisk fællesskab, så må man sommetider sluge det ene og det andet og det tredje, som man ikke rigtig bryder sig om. Sådan havde vi det, da vi var med i en regering. Sådan har fru Bente Juncker det jo også nu. Hun har accepteret tidsler i den her pakke, hun har garanteret også accepteret noget, som hun ikke vil vedgå her fra talerstolen. Der er bare en forskel. I det fællesskab, vi deltog i, var formålet at holde Socialdemokratiet væk fra regeringsmagten. Nu er fru Bente Junckers formål at holde Socialdemokratiet fast på regeringsmagten. Det er i og for sig den eneste reelle forskel, der ligger i det, men den er også væsentlig.

Så var skatteministeren meget højt oppe at svinge med hensyn til boligejerne. Jeg tror,

[Kirkegaard]

skatteministeren skulle gå ud og forholde sig til virkeligheden og se, hvordan tingene ser ud. Jeg har været hos en ejendomsmægler og bedt ham finde fire almindelige huse frem for at undersøge, hvordan det går med nettohuslejen for og efter reformen.

Det første eksempel giver en årlig stigning på 1.595 kr., det næste en årlig stigning på 2.718 kr., det tredje en årlig stigning på 3.645 kr. og det sidste en årlig stigning på 4.717 kr. Det er ganske vist også en højt beliggende patriciervilla til 1,5 mio. kr., men de andre ligger absolut inden for normalområdet med hensyn til parcelhuse.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Jensby (V):

Fru Bente Juncker var refereret i Børsen den 5. maj i år for noget, som jeg blev glad over at læse. Overskriften lød: »CD vil beskytte bolig- og erhvervsliv mod højere skatter«. Så stod der: »Ingen skattereform uden om K og V, siger CD's skatteordfører.« Så fortsætter artiklen, og den bekræfter overskriften.

Nu stod jeg og lyttede for kort tid siden, da fru Bente Juncker havde sit indlæg, og dér hørte jeg ligesom en opfordring til Venstre og Konservative om at gå ind i nogle konstruktive forhandlinger.

Nu spørger jeg fru Bente Juncker: Det, der ligger her, er det et færdigt arbejde? Kan vi påvirke det, hvis V og K seriøst går ind i nogle forhandlinger? Det er det, jeg gerne vil have et klart svar på. Jeg skal nok i detaljer komme tilbage til de enkelte lovforslag, men jeg går ud fra, at sådan en udtalelse som den her stadig væk står til troende. På hvilke områder kan vi få indflydelse?

(Kort bemærkning).

Henning Dyremose (KF):

Jeg vil gerne fortsætte dér, hvor hr. Svend Aage Jensby slap, for jeg synes, fru Bente Juncker har været utrolig hurtig til at drage konklusioner, for vores ordfører nåede på grund af den generelle debat ikke engang at melde på de enkelte forslag, og jeg synes derfor, det er helt forkert af fru Bente Juncker at drage konklusion om, hvad vore meldinger er til de enkelte forslag.

Men vi synes at opleve en reaktion hos regeringen, hvor man er meget følsom og sart og det derfor tyder på, at regeringen simpelt hen ikke tør gå ind i nogle ændringer. Det er det, vi gerne vil have efterprøvet ved disse førstebehandling. Hvad er der af vilje hos regeringen til at gå ind og ændre? Hvad er der af vilje hos regeringen til at gå ind og forhandle?

Jeg vil da godt nævne et tema, som fru Bente Juncker var inde på, og som også SF's ordfører var fremme med, et spørgsmål, som daværende statsminister Poul Schlüter fremhævede meget stærkt i sin jubilæumstale, da vi holdt 10-års-jubilæum som regering i Moltkes Palæ sidste år, spørgsmålet om, at lavindkomstgrupperne i Danmark – og det er de fleste – betaler en helt urimelig høj marginalskat. Det er faktisk vores vurdering, at man i kraft af de grønne afgifter strammer denne marginalskat for de laveste indtægter.

Jeg hørte lidt, at hr. Jes Lunde og SF er på linie med det, som daværende statsminister Poul Schlüter sagde, og som var grundlaget for de tanker om en skattereform, som den daværende regering lagde frem i åbningstalen sidste år, hvor der netop skulle være tale om, at vi skulle lave skattelettelser og marginalskattelettelser specielt for de laveste indtægter. Det har jeg hørt 89 mandater udtale sig om i Folketinget i dag. Men jeg har ikke hørt, om de 90, som det snævre flertal klamrer sig til, har viljen til at gå ind i en reel forhandling.

Det er sådan nogle meldinger, vi godt vil have. Er der en reel vilje til at ændre det her, sådan at det bliver en helt anden tegning, som er klogere og meget mere hensigtsmæssig?

Formanden:

Formanden har en markant vilje til at få medlemmerne til at holde taletiden og at indskrænke de korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

CD's ordfører, fru Bente Juncker, sagde: CD er tilfreds med denne skattereform.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Bente Juncker: Er CD virkelig tilfreds med, at en række forslag får tilbagevirkende kraft? Det plejer ikke at være den melding, der kommer fra CD.

[Ole Donner]

Er CD virkelig tilfreds med, at nogle af de her forslag giver en lang række fordele til kollektiv trafik på privatbilismens bekostning?

Er CD virkelig tilfreds med, at lønmodtagere brandskattes ved anvendelse af biler til privat kørsel?

Er CD virkelig så tilfredse, at de løber fra alle deres løfter til boligejere og til bilejere bare for at få lov til at køre med 4 ministerbiler, der ikke bliver beskattet?

Det vil jeg gerne høre fru Bente Juncker om, og så vil jeg gerne spørge, om fru Bente Juncker kan fortælle mig, når skatteministeren ikke vil, hvordan det forholder sig med disse ministre, om de skal have samme forhold som andre, der tjener tilsvarende.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Nu er det jo meningen med en debat, at man også skal lytte efter, og faktisk har Venstre meget klart tilkendegivet en vilje til at indgå et forlig om skatterne. Det har vi sagt meget, meget præcist.

Men det er vel sådan, at man har lov til at udtrykke kritik stadig væk, selv om vi har en ny regering. Og vores kritik går altså ud på, at vi er meget betænkelige ved bruttoskatten, og at vi er meget betænkelige ved den store belastning af erhvervslivet, som utvivlsomt sker. Selv regeringen indrømmer det i deres papirer. Og vi er meget betænkelige ved, at der gøres forskel på skattemæssig behandling af ejerboliger kontra lejeboliger, hvis man tager to familier, der tjener det samme, men bor henholdsvis i en lejebolig og ejerbolig. Det er vi meget, meget betænkelige ved, og vi havde egentlig indtryk af, at CD var lige så betænkelig som vi på netop de punkter.

Derfor ønsker vi naturligvis at lave et bredt forlig, men vi vil da naturligvis være særdeles interesseret i at vide, om det overhovedet er nogen mulighed.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil godt starte med at gøre fru Kirsten Jacobsen ked af det. Vi har i CD's gruppe besluttet at have ekstratanken klar i den her periode, sådan at ingen af os løber tør for benzin, for faktisk er forslagene så gode, at det ville

være lidt uheldigt, hvis de faldt på grund af det.

Til hr. Kirkegaard vil jeg sige, at det kan godt være, at den daværende regering havde til formål at holde Socialdemokraterne ude fra indflydelse. Jeg vil gøre opmærksom på, at det altid har været vores opfattelse, at Socialdemokraterne som landets største parti naturligvis skulle have indflydelse. Det arbejdede vi for, dengang VK-regeringen sad, og det arbejder vi for stadig væk, fordi det er rimeligt, at landets største parti er inddraget i de her ting. At de ikke skal have ret i alt, det er noget andet, men at de er med, det synes vi er udmærket.

Men den, der egentlig bragte mig herop, var fru Pernille Sams, som jeg gerne vil sige at jeg har utrolig stor respekt for, for der er ingen i dette Ting, der har kunnet svinge sig op til så mange flotte boligejervenlige bemærkninger som fru Pernille Sams. Det har jeg haft lejlighed til at diskutere og skrive med fru Pernille Sams om i Jyllands-Posten igennem årene, og det, der altid har undret mig, har været, at alle de store, flotte fanfarer fra fru Pernille Sams aldrig er blevet fulgt op af indflydelse på den politik, der blev ført af den daværende regering.

Men respekt for det personlige korstog og lidt sorg over, at indflydelsen har været væk.

Så vil jeg godt sige til fru Pernille Sams, at dér har vi altså dobbeltspillet igen. Nu gør man sig hellig, nu skal der være ligestilling mellem lejere og ejere, og det mener vi også der er i dette forslag. Men jeg husker det slagsmål, jeg havde med bl.a. daværende statsminister Poul Schlüter – jeg tror, det var i 1988 – da hr. Poul Schlüter sagde: Det skal være det samlede, der skal være i orden, det skal være sådan, at boligejernes økonomi ikke må blive forringet, nej, ikke i sammenligning med lejerne, nej, de skattelettelser, som lejerne var planlagt at skulle have på det tidspunkt, skulle bruges til at betale nedgangen i rentefradragsretten. Det kan jeg huske vi sloges ganske meget om. Så vi har altså igen et eksempel på, at nidkærheden med hensyn til behandlingen af boligejerne er blevet meget større hos fru Pernille Sams' partifæller i dag, end den var, dengang man selv havde regeringsmagten.

Til sidst et enkelt spørgsmål: Hvad er det egentlig, man vil? Jeg mener, man må tale mod bedre vidende – i betragtning af den plan, der

[Peter Duetoff]

ligger her nu. Er det, man gør i øjeblikket, ikke at spille hasard med boligejerne, er det ikke, at man i øjeblikket spiller hasard på den frygt, som mange boligejere med rette kan have for, hvad der sker?

»Frygten er mit våben« er øjensynlig blevet mottoet hos Venstre og De Konservative.

Formanden:

Fru Kirsten Jacobsen for en kort bemærkning, og jeg har stadig væk et antal korte bemærkninger efter denne ordfører.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Skatteministeren svingede sig jo højt op før. Skatteministeren sagde: Boligejerne får mere, end nogen nogen sinde havde drømt om. Nu ved jeg selvfølgelig ikke, hvad skatteministeren drømmer om, men jeg er helt overbevist om, at resultatet her ikke er noget, boligejerne har drømt om, det er noget, boligejerne har frygtet, og det er så det, de får. Det er en kendsgerning, at når 300.000 eller flere boligejere får højere nettoydelse, og når vi indregner de grønne afgifter, så er det ikke ligefrem noget, man drømmer om om natten, så er det nærmest noget, man får mareridt af, når man ved, hvor dårlig de fleste boligejeres økonomi er.

Skatteministeren mente, at vi i Fremskridtspartiet nærmest var misundelige over, at man havde taget vores sukkerlad som boligejernes beskytter. Nej, det er vi bestemt ikke misundelige over, for både boligejerne og andre vil meget hurtigt opdage, at i det sukker, som man har brugt til at lægge på maden, er der iblandet en god portion arsenik. Hvad vi andre så skal gøre for at få modgiften til at virke, så de ikke dør, det må vi finde ud af.

Det her er ikke et godt tilbud, det er et simpelt blålys, og uanset om man bruger et meget dygtigt salgssimage som Dyne-Larsen, så kan man ikke få det til at være eller lyde som et godt tilbud, og realiteten vil gå op for skatteministeren, når boligejerne begynder at få regningerne.

Når Fremskridtspartiet ikke tager imod tilbuddet, er det, fordi vi ønsker at give nogle af alle de mange penge tilbage til boligejerne, som Folketinget har hentet de sidste år. Vi synes, Folketinget skylder boligejerne noget. De har været fredløst vildt længe nok, og nu skal de altså holde for igen.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Skatteministeren belærte i høje vendinger Folketinget om, hvad kendsgerningerne er. Kendsgerningen er, at der for fremtiden venter 4 mia. kr. mere om året for samtlige boligejere, der nu skal til at aflevere mere til skattevæsenet. Det er et godt tilbud, siger skatteministeren oven i købet. Det er jo, som man ser på det. Hvis man er lejer, er det måske meget godt. Kendsgerningen er, at det bliver dyrere at bo i ejerbolig. Er det også et godt tilbud? Kendsgerningen er, at der er meget store omfordelinger i den skattereform her. Og så begynder man at snakke udenom og kalde det alt muligt andet, men dette er kendsgerninger.

Skatteministeren inddrager rentefaldet som en regeringsindført begivenhed, som nærmest skulle være til ære for boligejerne, og siger, at man bare kan omprioritere, hvis man har problemer. Ja, selvfølgelig glæder det os, at skatteministeren har opgivet sin modstand mod vores kontantlånsomlægningsforslag, men det lyder, som om regeringen nu lige pludselig vil gøre det obligatorisk, at man skal ud og omprioritere, hvis man overhovedet vil have chance for at blive boende i sin bolig.

Det er da rigtigt, at rentefaldet isoleret set ville have betydet en stor optimisme på boligmarkedet, men med den skattereform, som man nu har fremlagt, inddrager man noget af den optimisme igen, så den positive effekt af rentefradraget ikke vil slå helt igennem. Men regeringen kan da ikke tage æren af, at rentefaldet vil slå igennem.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det her er svært at blive ved med at høre på. Nu er den tredje oppositionspolitiker i dag gået op og har sagt, at det er så forfærdelig slemt, at vi sætter trækprocenterne ned. Hr. Kirkegaard kommer med sine ejendomsmæglereksempler på udregninger af, hvor meget boligudgifterne vil stige. Konsekvensen af hr. Kirkegaards synspunkt er jo, at den eneste redning for boligejerne er at sætte skatten op.

Jeg vil spørge hr. Kirkegaard: Hvor højt skal skatten sættes op, for at boligejerne kan blive reddet? Nej, kendsgerningerne er, at man ikke

[Elisabeth Arnold]

kan sætte skatteprocenten ned, uden at man også sætter værdien af rentefradraget ned, og det ved ejendomsmæglerne også godt, og det burde hr. Kirkegaard også vide, selv om han påstår, at han ikke har brug for nogle nye kuglerammer. Han har i hvert fald brug for et eller andet grundkursus i skattepolitik.

Det er sagt flere gange, at kendsgerninger ikke distraherer f.eks. fru Kirsten Jacobsen og fru Pernille Sams, og der er jo lidt om det, som skatteministeren sagde før, at sukermadderne er væk, og derfor er der ikke så meget at være henrykt for.

Men ejendomsmarkedet har allerede reageret på dette skatteudspil. Ejendomsmarkedet reagerede positivt, og det er det værste, der kan ske for fru Kirsten Jacobsen: at ejendomsmarkedet begynder at reagere positivt på den reform, som fru Kirsten Jacobsen er så rasede på. Det værste, der kan ske for fru Kirsten Jacobsen, er, at der begynder at komme gang i ejendomsmarkedet, for det viser jo, at det er det rigtige forslag, der er fremsat her.

Formanden:

Der kommer et tidspunkt, hvor det er formandens privilegium af hensyn til gangen i diskussionen og under henvisning til forretningsordenen at sige: Så sluttes der for korte bemærkninger i denne omgang. Og det tidspunkt er inde nu efter denne ordfører. Vi har en række.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg kom under et af de tidligere indlæg til at tænke tilbage på, hvordan den tidligere skatteminister forhandlede skattereform, nemlig ved at sætte en lang liste op inspireret af Personskatteudvalgets udspil, og så kunne man ellers sige plus eller minus til de enkelte elementer. Svaret fra ganske mange var ikke helt overraskende, at det kom da an på sammenhængen. Men nu har vi en sammenhæng, vi har godt og vel en snes forslag, som tilsammen udgør en skattereform, og den skattereform er så til behandling nu.

Men dér følger hverken hr. Peter Brixtofte eller nogen andre repræsentanter for de to tidligere regeringspartier hr. Peter Brixtoftes tidligere fremgangsmåde med at sige plus til noget. Man har kun sagt minus til en række ting. Det

blev måske allertydeligst understreget af hr. Svend Aage Jensby, der spurgte til regeringens vilje til at forhandle med Venstre og De Konservative, idet hr. Svend Aage Jensby, hvis jeg ikke husker helt forkert, sagde: Hvis Venstre og De Konservative ønsker at indgå i seriøse drøftelser. Hvis!

Der er jo næsten ikke andet at sige for alle os andre, der deltager i debatten, end: Efter nu at have været i debat i ca. fire timer er vi meget interesseret i at høre, hvad det er for nogle elementer, Venstre og De Konservative gerne vil forhandle. Hidtil har vi kun hørt afvisning på afvisning, kritik på kritik og hykleri på hykleri. Det bliver der jo ikke meget saglig forhandling af.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Svend Aage Jensby spurgte heroppefra, hvordan Venstre kan få indflydelse på den skattereform, vi skal forhandle, og hr. Peter Brixtofte nævnte bruttoskatten, forholdet mellem ejerbolig- og lejeboligbeskatning og erhvervslivets beskatning som de tre problemer, Venstre så i skattereformen.

Jeg vil gerne kvittere ved at sige, jeg også har hørt Venstres indlæg som indlæg, der tog sigte på at prøve at se, om vi kunne finde et forligsgrundlag omkring skattereformen, og det synes jeg selvfølgelig vi skal prøve på. Jeg ser frem til, at Venstre stiller spørgsmål i udvalget, der afdækker de problemer, man mener at have opfattet, som ikke er afdækket i regeringens redegørelse.

Tilsvarende positivt har jeg desværre ikke kunnet opfatte de meldinger, der er kommet fra Det Konservative Folkeparti repræsenteret ved hr. Henning Dyremose. Hr. Henning Dyremose sagde, at det Det Konservative Folkeparti gerne ville have meldt på de enkelte af de seks forslag, vi behandler nu. Det havde jeg meget gerne set, for for os er der selvfølgelig også forskel på de seks forslag, der behandles.

Men når hr. Henning Dyremose så går over til at snakke om marginalskat og grønne afgifter, synes jeg, han blander nogle begreber sammen. Grønne afgifter lægges jo på, uanset hvor stor indkomsten er, og påvirker derfor ikke marginalsatten. Men det kan selvfølgelig være en fortalelse.

[Klaus Hækkerup]

Hr. Henning Dyremose svinger sig så op til at angribe det, regeringen har lagt frem. Vi kan tage den Økonomisk Reform, han selv som finansminister har været med til at forelægge for Folketinget, og kan her konstatere, at man dengang foreslog 5 kr. pr. m³ oven på vandafgiften. Så må jeg sige, at dér var man virkelig ude på at straffe de lavtlønnede. Og, sagde han så, med det forslag, vi behandler nu, tager denne regering jo slet ikke hensyn til de lavtlønnede. Javel, vil jeg sige, var der nogen lavtlønnede, der i Økonomisk Reform blev tilgodeset ved et forslag om at ophæve 6 pct.-skatten? Nej.

Det er hult, det er tomt. Der er intet at komme efter.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Når hr. Henning Dyremose prøver at tage SF til indtægt for en påstand om, at marginalskatten for de laveste indkomster skulle stige, så må jeg straks sige, at den begrebsforvirring ønsker vi ikke at deltage i.

Sagen er, at for de lavest lønnede som for alle andre falder marginalskatten, skatten af den sidst tjente krone. Det er ikke det, der er problemet. Problemet er skatten af alle de andre kroner, for den samlede skat for de allerlavest lønnede stiger. Men altså ikke marginalskatten, den falder rent faktisk.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg hørte med nogen undren hr. Henning Dyremose efterlyse områder i skattereformforslaget, hvor der kunne forhandles.

Jeg bliver så nødt til at spørge hr. Henning Dyremose, om han et øjeblik har glemt, at han rent faktisk er i opposition i dag. Jeg har ikke fantasi til at forestille mig, at regeringen skulle komme med konkrete tiltag i den retning. Hvis vi på forhånd havde områder, vi ville have ændret på, så havde vi nok indføjet dem i lovforslagene. Det må være oppositionens opgave i de kommende forhandlinger at komme med ønsker til ændringer i forslagene.

Jeg kan også berolige hr. Henning Dyremose med, at regeringen er fuldstændig åben for forhandlinger, når blot helheden og sammenhængen i skattereformen fastholdes.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg har lagt mærke til, at problemet med firmabiler spiller en meget stor rolle for den borgerlige opposition her i dag, og jeg vil bare sige, at jeg har svært ved at forstå, at man har så voldsomt et problem dér. Problemet er jo aldrig større, end at man kan lade være med at have den firmabil; det er jo frivilligt for folk.

Men det er jo faktisk også nogle meget gunstige ordninger. Det, der lægges op til her, er, at man skal beskattes af 25 pct. af nyværdien af den bil, man kører i. Det skal så beskattes med 58 pct. Realiteten er altså, at man betaler knap 15 pct. af en bils nyværdi til gengæld for at have en ny bil med benzin, med vægtafgift, med alle værkstedsregninger betalt; det synes jeg er fortrinligt. Under 15 pct. af nyværdien for at have fri bil i enhver henseende, det er da en utrolig favorabel aftale. Hvem ude i befolkningen vil ikke gerne have sådan én? Så jeg synes ikke, der er noget at hyle over på dette punkt, og jeg synes, det vil være det rene pip, hvis regeringen giver efter for presset på dette område.

Formanden:

Der er fire, der har markeret for korte bemærkninger, og jeg synes ikke, det er rimeligt at tage flere på listen i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Det var fru Elisabeth Arnold, der i anledning af min korte bemærkning til fru Bente Juncker brød ind i debatten og stillede nogle retoriske spørgsmål om, hvor højt skatten skal op, før vi er tilfredse, for at vi kan redde parcelhusejerne, og jeg ved ikke hvad.

Skal vi nu ikke lige forsøge at holde os lidt til kendsgerningerne? Og jeg synes også, hr. Klaus Hækkerup skal prøve det samme. Hør nu godt efter.

Regeringspartierne hævder, at man ikke skader boligejerne med det her. Man hævder, at der er balance mellem ejere og lejere. Det er min påstand, at dette ikke holder. Jeg kom med fire konkrete eksempler for et øjeblik siden, og jeg vil gerne analysere et af disse eksempler yderligere.

[Kirkegaard]

Det er et hus til en pris på 750.000 kr. I ejendomsmæglersproget hedder det: En velholdt V-bygget rødstensvilla. Der er naturligvis en gevinst på den nedsatte lejeværdi, den gevinst er på 2.268 kr. Men der er et tab på det nedsatte rentefradrag på 4.986 kr. Det vil sige, at der er en stigning i den årlige nettoydelse på 2.718 kr. Og uanset om hr. Klaus Hækkerup smiler eller ej, så er det dét, der påvirker den enkelte husejers økonomi. Så kan man komme med en masse hypoteser: Det kan jo være, at renten stiger, og det kan være, renten falder, og det kan være, man omlægger lån, og det kan muligvis være, man lader være. Det, der står tilbage for den enkelte husejer helt konkret, er den virkning, som jeg har omtalt, og selv om man gør sig de allerhæderligste anstrengelser, kan man ikke snakke sig væk fra det – ikke med hæderligheden i behold i hvert fald.

Skatteministeren (Stavad):

Hvis jeg var hr. Kirkegaard, ville jeg være meget forsigtig med at bruge ordet hæderlighed efter det indlæg, hr. Kirkegaard just har holdt.

Jeg er nødt til at sige, at det er fuldstændig utroligt, at både De Konservative og Venstre fremturer med at hive to enkeltelementer ud af en samlet skatteomlægning. Det er fuldstændig utroligt, at man forsøger ikke bare at vildføre folk, men at fordreje kendsgerninger på den måde, som hr. Kirkegaard lige nøjagtig nu har forsøgt at gøre.

Virkeligheden er, at hvis vi fulgte den filosofi, som hr. Kirkegaard har forsøgt at fremstille, så ville den største hjælp, vi kunne give boligejerne, være at beskatte dem med meget høje procenter. Eller sagt med andre ord: Hr. Kirkegaard påstår, at det bedste, vi kunne gøre for boligejerne, var at beskatte dem fra hus og hjem. Det er selvfølgelig noget sludder.

Hvis der er nogen, der får meget stor gavn af de forslag, regeringen har lagt frem, så er det boligejerne. De får gavn af de lavere skatteprocenter. Vi har endda givet rentefradraget værdi, så det er på toppen af indkomsten – helt op til 240.000 kr. – og vi har samtidig sænket lejeværdien, givet mulighed for at tage alle de gamle fordele med over fra tidligere kontantlån og tilbudt nye favorable kontantlån.

Den opgave, som De Konservative og Venstre har sat sig for at løse her, nemlig at vise, at

nogle vil blive tilgodeset ud over alle grænser, fordi vi har givet et løfte, som vi lever op til og holder 110 pct., vil hr. Kirkegaard og Det Konservative Folkeparti sammen med Venstre ikke kunne løse. Man har for mange kendsgerninger imod sig.

Formanden:

Jeg kan godt forstå, der er mange, der gerne vil have ordet for en kort bemærkning, men det er ikke en hensigtsmæssig måde at føre debatten på. Specielt ikke, når det i stigende grad bliver gentagelser af, hvad man hidtil har sagt. Og det er ikke i overensstemmelse med forretningsordenen at tillade, at de korte bemærkninger fortsætter på den måde.

(Kort bemærkning).

Henning Dyremose (KF):

Mange tak, hr. formand. Jeg er glad for, at jeg har fået den korte bemærkning, for jeg er sikker på, at den er inden for forretningsordenens ånd. Jeg har nemlig tilsyneladende sagt en fejl, og det er jo vigtigt at få den rettet.

Jeg sagde åbenbart »marginalskat« i forbindelse med de laveste indtægter. Det gjorde jeg, fordi det, statsminister Poul Schlüter i september snakkede om, var de høje marginalskatter for de laveste indkomster.

Det har faktisk, sådan som jeg har læst regeringens forslag, inspireret til en række af personskatteændringerne, og hvis jeg derfor har sagt »marginalskatter« i mit indlæg her, er det en fejl. Det, jeg mente, var, at det samlede skatetryk for de laveste indtægter, når man medregner miljøafgifterne, er for højt.

Det er i god overensstemmelse med den melding, som daværende statsminister, Poul Schlüter, gav i september, og det var det, jeg efterlyste et svar fra fru Bente Juncker på. Er det et område, hvor fru Bente Juncker og nogle af de 90 vil være med til at rette på tingene sammen med de 89, som har markeret det synspunkt i dag?

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg har fået sådan nogle små nemme spørgsmål, og for ikke at gentage mig selv vil jeg spørge fru Pernille Sams og også hr. Kirkegaard og bede fru Pernille Sams om at komme

[Bente Juncker]

herop og fortælle mig – i næste runde, hører jeg formanden sige – hvad KV-regeringen gjorde, eller hvad Det Konservative Folkeparti gjorde, i de talrige planer, som har været omtalt her et par gange, dengang rentefradraget blev sat ned til 40 pct. Hvad gjorde Det Konservative Folkeparti?

Hr. Kirkegaard sagde, at CD holder Socialdemokratiet fast på regeringsmagten. Der må jeg minde om, hvad hr. Henning Dyremose og hr. Fogh Rasmussen sagde i Radiotinget, da denne regering tiltrådte: Det var godt, at CD var med i denne regering. Det var de ord, der faldt fra Venstre og De Konservative.

I dag, flere måneder efter, er rønnebærrene blevet sure. Jeg ved ikke, hvad det er for en krigsdans, der er blevet danset, men det er altså helt utroligt. Jeg er nødt til at sige, at som det foregår i øjeblikket, holder vi fast i den regering, som vi er gået ind i for tre måneder siden.

Så sagde hr. Henning Dyremose, at vi var følsomme og sarte – jeg er ikke spor følsom og sart, jeg har hård hud over det hele, vil jeg gerne sige – og spurgte: Hvad kan der så forhandles om? Jamen det vil jeg da ikke stå og diskutere fra denne talerstol. Det må være de økonomiske ministre og være ministrerne i regeringen, der forhandler det. Men jeg kan berolige med, at jeg sidder på sidelinien hele tiden, under hele forhandlingsforløbet. Jeg går ingen steder!

Jeg hører meget gerne på, hvad Venstre og De Konservative har at melde til alle forslagene, og jeg venter spændt på, hvad der fremkommer resten af dagen, når vi skal gå alle de forslag igennem, som vi har talt sammen om så mange gange.

Elisabeth Arnold (RV):

Det er jo en lidt hård skæbne at være ordfører nr. 7 efter så mange timers debat. Det er der jo kun én ting at gøre ved, og det er at prøve at blive noget større, så vi kan komme ind noget tidligere.

Vi synes fra Det Radikale Venstres side, at de skattelovforslag, som er lagt frem her, er en god helhed. Vi er tilfredse med profilen, og vi er tilfredse med målet, nemlig at få beskatningen af arbejdsindkomster ned og få beskatningen af ressourceforbruget op. Det har hele tiden været vores ønske, at det skulle gå i den

retning. Og vi har været meget interesseret i at få forslagene til at lægge sig så tæt op ad Personskatteudvalgets rapport som overhovedet muligt.

Men jeg må selvfølgelig sige, at det er fremgået klart i løbet af debatten her i dag, at der er mange bud på en skattereform her i Folketinget. Der er i hvert fald otte bud. Der er muligvis flere. Men der er i hvert fald otte bud – et fra hvert parti. Og der er ingen partier, som kan få deres helt egen skattereform igennem. Det ved Venstre og De Konservative godt, og det ved Det Radikale Venstre godt, og det ved resten af Folketingets partier også godt.

Ikke alle radikale ønsker er blevet opfyldt i de forslag, der ligger her. Vi har givet til alle de andre partier i regeringen. Vi har også fået nogle ting opfyldt. Vi ville godt have bevaret lejeværdien ubeskåret, og vi er sådan set kede af, at vi ikke har hr. Fogh Rasmussen til stede her, så han kunne bekræfte en af den tidligere skatteministers gode egenskaber, nemlig at han var en varm fortaler for bevarelse af lejeværdibeskatningen. Vi havde helst set, at den var ubeskåret, men der var altså andre hensyn, der skulle tages.

Vi synes også, det havde været rimeligt, om man havde beskåret eller fjernet standardfradraget for vedligeholdelse. Nu hvor vi har indført en permanent vedligeholdelsesordning med tilskud, kunne man passende have fjernet standardfradraget. Men det koster selvfølgelig også noget for parcelhusejerne, så de får altså både i pose og i sæk. Det håber jeg at oppositionen har noteret sig.

Vi synes også, det var urimeligt med overførsel af uudnyttet personfradrag i det omfang, det er givet; men der var altså også nogle familiepoltiske hensyn, som skulle tages. Det synes vi også var i orden.

Vi havde også gerne set, at fagforeningskoningenterne var blevet fjernet som den fradragsmulighed, de er nu, eller at man i hvert fald havde indført et loft over fradragsmuligheden, som Personskatteudvalget har foreslået. Men der var også hensyn, der skulle tages.

Endelig var der ønsket om forenkling, som vi gerne havde set. Men der må vi jo erkende, at det er næsten umuligt at gennemføre noget, der på den ene side tilgodeser en fordelingsprofil og fremmer et retfærdighedsmål og samtidig indebærer en forenkling. Det er næsten umuligt.

[Elisabeth Arnold]

Men jeg vil godt sige til Venstre og De Konservative og også til SF, at hvis de tre partier kan komme med forslag til forenklinger af det foreliggende kompleks af love, vil vi fra radikal side være meget interesseret i at kigge på det. Det er klart, at fordelingsprofilen og de andre hensyn, vi har til forskellige grupper, skal holdes, men hvis vi kan få noget forenkling ind på anden måde, end vi har prøvet nu, vil det være meget, meget velkomment.

Det Radikale Venstre har også fået opfyldt mange ønsker, og et af dem er det, der hænger sammen med den meget udskældte, frygtelige bruttoskat. For os at se er det et vigtigt skridt på vejen til at få alle erhvervsaktive med til at bidrage til finansieringen af dagpengeudgifterne. Det har fra radikal side været et ønske, at alle, der er aktive på arbejdsmarkedet, også bidrager til at betale for de store dagpengeudgifter. Det opnår vi ved at indføre den arbejdsmarkedsafgift, som bliver indført nu. Vi synes, det er et skridt i den rigtige retning, og jeg kan ikke forestille mig andet end, at det må være et ønske, der deles af Venstre og De Konservative; men det har vi jo været inde på tidligere.

Det har også været et radikalt ønske, at miljøafgifterne fik en væsentlig vægtning i den nye skattereform. Vi kunne godt have ønsket os nogle kraftigere miljøafgifter end dem, der er med nu, men der har også været hensyn at tage til fordelingsprofilen, til børnefamilierne, til lavindkomstfamilierne, og derfor har profilen med hensyn til miljøafgifterne fået den form, den har.

Endvidere har vi fået opfyldt et meget klart ønske om at få en fast plan, som starter på et tidspunkt, og som slutter på et tidspunkt, en plan, hvor udgangspunktet ved start er kendt, og hvor slutresultatet ved afslutningen af reformens gennemførelse er kendt, sådan at alle skatteydere i landet ved, hvad de har at rette sig efter, ved, hvad resultatet bliver, sådan at de kan disponere i tryghed og i fortrosthed til, at sådan kommer skattesystemet til at fungere fremover. Det er for os at se en meget, meget væsentlig gevinst, og det er i virkeligheden også det, Folketinget i månedsvis har bedt om at få. Man har ønsket klarhed over, hvornår det starter, hvornår det slutter, hvad udgangspunktet er, og hvad slutresultatet er.

Det har været klart i hvert fald i første del af debatten i dag, at oppositionen raser. Det skal

den også have lov til; det er helt rimeligt og legitimt, at oppositionen bruger stærke ord. Men jeg synes godt, man kan høre med sine antenner, at indlæggene er mildnet noget; der er kommet forskellige ønsker til. Vil regeringen overhovedet forhandle, og er der overhovedet noget at forhandle om? Jamen selvfølgelig er der da det. Men det er da klart, at det er de partier, som er uenige i det, der er lagt frem, der skal komme med deres ønsker til, hvad der skal forhandles om.

Vi, der har fremsat dette forslag, siger, at det var det, vi kunne blive enige om. Hvis andre vil have medindflydelse, hvis andre vil have noget med i dette her, så kom dog med ønskerne! Så må vi se på det.

Fra radikal side vil vi sige, at vi gerne vil arbejde i mange uger nu, og vi vil også gerne udsætte vores sommerferie. Men skattereformen skal altså være færdig på denne side af Folketingets sommerferie, hvornår den så kommer til at ligge. Der skal hurtigt gang i om-lægningerne, og derfor skal vi have taget beslutningen nu inden for de nærmeste par uger. Vi arbejder også gerne til klokken 5 om morgenen, som fru Bente Juncker sagde før, og vi vil deltage i debatterne, vi vil modtage deputationerne og diskutere med de skatteydere, der kommer. Vi vil lave et grundigt og seriøst arbejde – som vi i øvrigt plejer at gøre i Skatteudvalget, vil jeg godt sige; det gælder alle partierne i Skatteudvalget.

Lad os nu få lov til at gennemføre det her på den sædvanlige seriøse måde, vi plejer at gøre det på, men lad os dog gøre det, inden Folketinget går på sommerferie. Længere tids uvisshed kan vi ikke bære.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg forstår, at fru Elisabeth Arnold også er glimrende tilfreds med disse forslag. Jeg stillede før nogle spørgsmål til fru Bente Juncker, men hun svarede ikke på nogen af dem. Derfor må jeg spørge fru Elisabeth Arnold, om De Radikale er tilfredse med, at nogle af disse forslag får tilbagevirkende kraft.

Jeg ville selvfølgelig gerne have spurgt samordningsministeren om det samme, men nu kan jeg se, at klokken er over 16, og så kan det jo ikke lade sig gøre. Derfor må jeg håbe på, at fru Bente Juncker måske på et senere tids-

[Ole Donner]

punkt kunne finde på at svare på de spørgsmåls, som jeg stillede. Eller må vi konstatere, at CD løber fra alle løfter til bilejere og til boligejere? Hvis man bare kan konstatere det, behøver jeg selvfølgelig ikke at få noget svar på det.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg forstår på fru Elisabeth Arnold, at De Radikales mærkesager bl.a. har været at føre den grønne profil, og at der var en klar tidsramme, så folk vidste, hvad de havde at holde sig til. Det synes jeg er to gode formål, så på den måde er det da godt, at De Radikale er med.

Men til gengæld savner jeg én ting. Har De Radikale ikke bekymret sig for at trække i den socialt rigtige retning? Det nævnte fru Elisabeth Arnold ikke, og det er jo, som jeg tidligere har været inde på, en af vores helt store anker i det nuværende.

Fru Elisabeth Arnold åbnede jo for forhandling og sagde, at alle, der var interesseret, skulle komme med deres ønsker. Vi har tidligere tilkendegivet det, vi ønsker, og vi ønsker at forhandle, for vi ser mange gode ting i denne skattereform.

Vi vil have en bedre fordeling, så de lavestlønnede ikke bliver ramt. Og som hr. Jes Lunde har været inde på tidligere, ønsker vi derudover en endnu stærkere grøn profil – dér forstod jeg at vi kunne få støtte fra fru Elisabeth Arnold. Og i den samlede pakke – her går vi ud over skatten – ønsker vi en kraftigere beskæftigelsesvirkning.

Mit spørgsmål til fru Elisabeth Arnold er så: Er det ønsker, som er spiselige for Det Radikale Venstre? Vil Det Radikale Venstre være med til sammen med SF at prøve at præge pakken i den retning?

Formanden:

Jeg vil godt benytte lejligheden til at sige, at det er min hensigt at forsøge at holde pause kl. 18. Det med at »forsøge på« går på, at jeg tror, det vil være hensigtsmæssigt, om debatten om disse forslag er afsluttet, før der bliver pause.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg synes snart, det er på tide, hr. Ole

Donner lærer, at han ikke skal fortælle os, hvem der er til stede i salen, og hvem der ikke er her. Det kommer altså ikke hr. Ole Donner ved. Hver eneste gang går hr. Ole Donner op på denne talerstol og snakker om det. Man har måske et ærinde, når man har siddet i denne sal fra kl. 12 til klokken er 17.30, og dette lille ærinde kunne måske være af naturlige årsager. Det er meget utidigt, at hr. Ole Donner hver eneste gang gør bemærkninger om det.

Jeg kan sige, at der er flere procentvis til stede og endda også flere hoveder til stede fra CD's gruppe, end der er fra Fremskridtspartiets.

Formanden:

Hr. Ole Donner for en kort bemærkning – og jeg går ud fra, at det er om sagen.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Nu lykkedes det mig trods alt at få fru Bente Juncker op på talerstolen, men fru Bente Juncker undlod behændigt at svare på de fire spørgsmål, som jeg har stillet, og jeg kan nok ikke gøre mig noget håb om, at det kan lade sig gøre at få svar.

Og hvis man har haft et ærinde udenfor, så synes jeg, det varede noget længe. (*Munterhed*).

Formanden:

Ja, det er jo sandt nok.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Der blev stillet et par konkrete spørgsmål til min ordførertale, og hr. Ole Donner stillede et lignende spørgsmål til mig, som han stillede til andre fra regeringspartierne. Spørgsmålet lød: Er Det Radikale Venstre tilfreds med, at der er tilbagevirkende kraft?

Der er ikke tilbagevirkende kraft ved nogen af de forslag, der er nævnt her. Der er indhentet ekspertudsagn om, at der ikke er tilbagevirkende kraft ved nogen af disse forslag.

Hr. Rahbæk Møller spurgte, hvilke synspunkter Det Radikale Venstre havde på den sociale profil. Dertil vil jeg gerne sige, at det er svært at lave skatteforslag, hvor man nedsætter marginalskatten, uden at det bliver sådan, at

[Elisabeth Arnold]

de, der betaler den største skat, også kommer til at få den største skattelettelse. De, der bliver »hårdest ramt« af et forslag som dette her, er jo dem, der ingen skat betaler, for de får ikke den lettelse, som andre får.

Så den form for social profil vil vi ikke diskutere. Men vi vil gerne diskutere andre former for social profil, hvis der er tale om, at folk får en forhøjelse af skatten. Det synes jeg er et alvorligt problem, som hr. Rahbæk Møller gør ret i at rejse, og det vil vi selvfølgelig gerne diskutere. Den relative bedømmelse af, hvem der får flest lettelser, synes jeg ikke hører hjemme i denne forbindelse, men hvis der er tale om regulære skatteforhøjelser, et for højt skattetryk på visse grupper, vil vi godt være med til at diskutere det.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg kan forstå, at fru Elisabeth Arnold gør brug af andre eksperter end den øvrige del af Folketinget, når hun kan påstå, at der ikke er noget, der får tilbagevirkende kraft.

Jeg skal undlade at gå ind i de enkelte ting, men bare nævne nogle punkter, hvor det får tilbagevirkende kraft. Det gør det i forbindelse med goodwillbeskatningen, det gør det i forbindelse med afskrivningsreglerne, det gør det i forbindelse med afskaffelsen af 3-års-reglen, og det gør det f.eks. i forbindelse med de udbud, som B&W har haft vedrørende bygning af skibe.

Jeg skal lade være med at gå i detaljer og vente med det, til vi kommer til udvalgsbehandlingen, og så kan jeg jo spørge ved anden behandling, om CD og De Radikale er tilfredse med, at man går ind for forslag, der har tilbagevirkende kraft.

Glønborg (KRF):

En journalist har engang sagt det helt rigtige, at pressens opgave er at holde øje med, at de politiske partier fører den politik, de er valgt på.

Jeg er glad for, at enhver, der sammenligner Kristeligt Folkepartis skatteprogram og regeringens skattepakke, vil kunne se stor overensstemmelse. Det er ikke så mærkeligt, for Kristeligt Folkeparti er ikke et interessegrupparti. Vi arbejder altid for helheden. Jeg vil tildele mig at citere et afsnit fra vores skatteprogram:

»Beskatningen af arbejdsindkomst skal fortsat ske efter en progressivt stigende skattesats, således at beskatningen af de største indkomster procentvis er størst. Men det er vigtigt, at marginals-katten over en årrække bliver sænket. Det bør i første omgang ske gennem en nedsættelse af den laveste skattesats (proportional-satsen). Ved beregningen af skat skal uudnyttede bundfradrag kunne overføres mellem ægtefæller.«

Vi er taknemmelige for at kunne sige, at det alt sammen er blevet opfyldt med denne skattepakke.

Naturligvis har vi ikke fået alt, som vi kunne ønske det, og vi har aldrig haft det sådan, at vi har fået alt. Men vi har ganske stille arbejdet for at få nogle principper igennem. Jeg kan da sige, at vi har været meget optaget af, at netop én indkomst-familier kunne blive tilgodeset, og at man anerkender, at det er familien i højere grad end bare den enkelte person, der er skatteobjektet.

Hvis vi ser på situationen, som den er i dag på det felt, må vi jo sige, at efter de gældende skatteregler kan alle ægtepar udnytte begge ægtefællers personfradrag samt bundfradraget på 168.000 kr. for 6-procents-skatten, uanset hvorledes indkomsten fordeles på mand og kone.

Men det er sådan, at én indkomst-ægtepar ved alle indkomstniveauer har et mindre rådighedsbeløb efter skat end et ægtepar med præcis samme indkomst, der blot er fordelt på to indkomster. For at tage et eksempel: Hvis vi har to familier, begge med en husstandsindkomst på 336.000 kr., og det er sådan, at i den ene familie tjenes hele indkomsten af én af ægtefællerne og i den anden familie er der to indkomster på 168.000 kr., er der i dag en, skal vi sige ulempe ved, at hele indkomsten tjenes af én person, som svarer til 13.500 kr. Vi har opnået det, at i 1988, når skattepakken er gennemført, vil ulempen være svundet ind til 11.000 kr. Så vi er altså gået et lille skridt fremad for familier på dette felt.

Men jeg kan måske glæde SF og hr. Rahbæk Møller med at sige, at den fordel, som vi har skaffet her, altså kun virker, indtil man kommer op på en samlet indkomst på ca. 400.000 kr. Når man kommer derover, har vi faktisk ikke fået én indkomst-familiernes situation forbedret; så er den faktisk blevet en lille smule vanskeligere.

[Glønborg]

Så der var trods alt noget af det, som hr. Rahbæk Møller efterlyste, på et område, hvor vi har sat et kraftigt fingeraftryk på denne pakke. Den vender faktisk rigtigt, vil jeg sige til hr. Rahbæk Møller.

Så har jeg lyst til at citere et lille stykke fra vort udmærkede skatteprogram igen:

»Endvidere bør området for »frynsegoder« gennemgås kritisk, idet alle muligheder for at holde løn ude fra beskatning skal fjernes.«

Jeg synes faktisk, at vi er kommet et ganske pænt stykke i den retning også med denne pakke, og det er vi glade for.

Jeg vil også gerne have lov til at citere om kapitalindkomst:

»Skattegrundlaget for kapitalindkomster ud over de allerede gældende skal udvides til også at omfatte kursgevinster og -tab ved realisation af værdipapirer (obligationer og aktier med mere) såvel som gevinst og tab ved realisation af fast ejendom. Salg af den bolig, hvor ejeren har sin folkeregisteradresse, bør dog være undtaget fra beskatning. Positive nettokapitalindkomster skal beskattes på samme måde som arbejdsindkomster for at undgå forskelsbehandling mellem arbejds- og kapitalindkomst. Skatteevnen er ikke afhængig af den specifikke indkomsttype. Samtidig undgås den skattespekulation, der kan ligge i muligheden for at omdanne arbejdsindkomst til forskellige former for kapitalindkomst.«

Jeg synes faktisk, at også dette synspunkt i vældig høj grad er imødekommet med den pakke, vi her har lavet.

Vi har da også et afsnit om fradrag i vort skatteprogram, og hermed kommer jeg ind på et spørgsmål, der har været rejst lidt tidligere i debatten her, om et bestemt fradrag:

Vi nævner som eksempel på de fradrag, der bør fjernes, fordi vi er tilhængere af, at hele fradragssystemet skal forenkles og standardiseres, at muligheden for at fratække faglige kontingenter bortfalder. Det var vores synspunkt, men vi er fire partier i denne regering, og vi tager hensyn til hinanden, og vi ved udmærket godt, at det her er der ikke noget særligt stort ønske om hos alle regeringens partier, og derfor har vi naturligvis bøjet os på dette felt. Sådan er det, og sådan skal det være.

Til gengæld har vi også nævnt et fradrag, som vi synes skal bevares, for det er en helt anden type fradrag end alle de andre. Det er

nemlig ikke et, som bare skal tilgodeses én selv, men et fradrag, der træder i kraft, når man er villig til at give en del af sine penge til et velgørende og godt formål. Derfor har vi haft det ønske, at fradragsret for velgørehedsgaver og løbende ydelser til velgørende formål skal bevares, og det ønske har vi fået opfyldt. Det fradrag er bevaret, og vi har endda fået en vis kompensation for den værdiforringelse af fradragene, der finder sted på grund af, at vi har sænket skatteloftet. Det var ikke alle de andre partier, der syntes, at det var en god idé, men det hensyn er der så taget til os. Sådan arbejder man sammen, når man har respekt for hinandens synspunkter, og vi synes egentlig, at det er gået ganske godt.

Med hensyn til erhvervsbeskatning vil jeg godt nævne, at vi er meget optaget af, at erhvervslivet skal have rimelige vilkår, og det har vi heldigvis været enige om i alle fire partier. Vi vidste udmærket godt, at der ikke er nogen som helst midler at gøre godt med, hverken til ulandsbistand eller til sociale formål af de forskellige arter eller til uddannelse eller noget som helst andet, hvis ikke vi har et velfungerende erhvervsliv, som giver overskud.

Selv om der er fremkommet en del kritik fra visse branchers side, lader vi os altså ikke slå ud af det. Vi ved godt, at organisationer er skabt til at varetage bestemte gruppers interesser, og derfor skal de naturligvis påpege, at der er nogle bestemte egenskaber ved pakken, som lige netop rammer dem.

Alt i alt synes vi ikke, at der er sket nogen forringelse, tværtimod. Man har stort set kun fjernet de skattelempelser, som i forvejen er for gode i forhold til reglerne i de lande, som vi normalt sammenligner os med. Vi kan f.eks. tænke på udlandslempelsen. Virksomhederne får jo også noget; bl.a. ophæves kapitaltilførselsafgiften, og aktieomsætningsafgiften halveres. Og stort set alle lederne af de store virksomheder og også lederne af erhvervsorganisationerne har jo i de sidste mange år peget på, at det, de lagde størst vægt på i forbindelse med en skatteomlægning, var en sænkning af marginalskatten. Jeg kan ikke tælle alle de gange, jeg har fået det at vide af ledende folk i erhvervslivet. Det giver nemlig de danske virksomheder bedre mulighed for vækst og fremgang. Det bliver væsentlig billigere at belønne medarbejderne for en ekstra indsats. Det kan

[Glønborg]

dæmpe virksomhedernes omkostninger betydeligt under en kommende konjunkturopgang.

Så kan vi naturligvis godt finde områder, hvor vi er lidt betænkelige, og spørge: Har vi nu lavet det her helt rigtigt? Naturligvis må vi altid se kritisk på det, vi selv har lavet, og vi tager også gerne imod kritik fra andre.

En sag som henlæggelser til investeringsfonde har nogle positive egenskaber, og derfor kan vi sige, at i en tid, hvor der tales meget om at gøre landbruget og fiskeriet mere selvhjulpent, sådan at vi kan undgå krisepakker, kan det godt virke ulogisk at afskaffe denne mulighed for udligning af de meget svingende indkomster i bl.a. disse to erhverv. De tvangsauktionstruende høje gældsprocenter taler jo ikke for økonomiske stramninger netop over for de to erhverv. Men vi ved også, at disse investeringsfondshenlæggelser har haft nogle negative egenskaber. Der har faktisk i for høj grad været tale om såkaldte fejlinvesteringer i maskiner og udstyr, som man ikke aktuelt har tvingende brug for, men som man anskaffede sig i stedet for at betale skat.

Spørgsmålet er så: Kan vi bevare de positive virkninger, som investeringsfondshenlæggelsesmuligheden havde, på en anden måde, og dér synes jeg, at det ville være fint, om skatteministeren kunne fortælle os, hvordan det spørgsmål kan løses, for jeg synes næsten, at jeg har lov til at spørge om det, da jeg ikke befinder mig i Folketinget i næste samling og det her er et problem, der skal løses i næste samling. Så det ville være meget betryggende for mig, hvis skatteministeren ville forklare, hvordan man har tænkt sig at gøre det.

Jeg vil da også gerne sige, at naturligvis er vi lidt betænkelige ved den samlede finanspolitiske lempelse, men det er en kendsgerning, at Finansrådet finder den forsvarlig i situationen, og jeg citerer fra et Ritzautelegram fra den 24. maj:

»Nationalbankdirektør Erik Hoffmeyer støttede regeringens plan om at lempe på finanspolitikken – at lade staten bruge flere penge – for at øge beskæftigelsen. »Der lægges op til at øge den offentlige sektors underskud med 1-1,5 pct., og det er ikke noget, vi ser som kossalt risikabelt.«

Det var en udtalelse fra nationalbankdirektøren på en konference i mandags. Så vi vover at gøre det.

Til sidst vil jeg gerne pege på, at Kristeligt Folkeparti også i sit skatteprogram har en klar henvisning til, at vi ønsker grønne afgifter. Det er en klar målsætning for os og har været det længe. Men vi er naturligvis også betænkelige ved, om det specielt rammer børnefamilierne, og derfor er vi meget tilfredse med, at vi har fået en forhøjelse af børnechecken. Vi har regnet på det på kryds og tværs og konstateret, at der faktisk er en ganske pæn kompensation til børnefamilierne for dette.

Vi vil gerne indbyde alle til et samarbejde om at få det her gjort helt rigtigt. Vi er indstillet på at arbejde så længe, som det er nødvendigt for, at vi kan stå sammen alle sammen om en god skattereform.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Hr. Glønborgs sidstnævnte opfordring vil vi gerne tage imod.

Men i øvrigt skal jeg sige til hr. Glønborg, da han nu talte direkte henvendt til mig, at vi erkender da, at i det foreliggende forslag – og det er åbenbart Kristeligt Folkepartis bidrag – er der faktisk en rimelig behandling af familier med lave indkomster og mellemindkomster.

Jeg skal føje til, at det også i nogen grad tilgodeser de deltidsansatte, nemlig hvis de har en ægtefælle med en tilstrækkelig stor indkomst, idet man kan dele det dér 130.000-kroners-fradrag.

Men problemet er, at for de allerdårligst tillede virker det altså ikke. For en lavtlønnet heltidsansat med en deltidsansat ægtefælle bliver det en nettostramning. Det synes vi er problemet, og det håber jeg da at Kristeligt Folkeparti sammen med os vil bidrage til at få løst.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Jeg vil blot generelt takke hr. Glønborg for det, jeg føler som en udstrakt hånd i de kommende forhandlinger om en skattereform. Jeg synes, det var dejligt at høre.

Der blev nævnt mange områder. Et af områderne er problemet i forbindelse med investeringsfonde, hvor jeg meget gerne vil gøre opmærksom på, at investeringsfondsmuligheden er den eneste mulighed, selvstændige erhvervsdrivende har for at udjævne indkomsten årene

[Peter Brixtofte]

imellem, så de ikke bliver hårdt beskattet i nogle år og så ikke kan trække det fra i andre år.

Vi har faktisk arbejdet med et forslag om konjunkturudligning, hvor man kunne bruge investeringsfondsreglerne som udgangspunkt, sådan at de selvstændige fik disse muligheder, så de havde skatteforhold, der var sammenlignelige med lønmodtagernes. Jeg vil godt takke meget for den venlige og positive tone.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg lyttede med stor interesse til hr. Peter Brixtoftes udsagn om investeringsfondsordningen.

Jeg formoder, at Venstre og De Konservative, der i dag er oppositionspartier, stadig mener det samme, som de mente, dengang de lavede »Økonomisk Reform«. Jeg tillader mig at nævne det, der står om erhvervsskatterne, også fordi man jo har haft en debat om erhvervsskatterne i dag:

Investeringsfondsordningen afskaffes – 2,5 mia. kr. Adgangen til at henlægge 25 pct. af det skattepligtige driftsoverskud i investeringsfonde afskaffes fra og med indkomståret 1990. Og jeg kan såmænd fortsætte i vores erhvervsdebat og nævne det, der står under det næste punkt: Pristalsreguleringen afskaffes – 1,25 mia. kr. Pristalsreguleringen af afskrivningsgrundlaget for både driftsmidler og bygninger afskaffes fra og med indkomståret 1990. Og det næste punkt: Varelager nedskrivningen aftrappes – 1,3 mia. kr. Adgangen til at nedskrive varelager aftrappes fra 30 pct. til 25 pct. i indkomståret 1990, til 20 pct. i 1991, osv. Ordningen vil herefter være afskaffet fra og med indkomståret 1996.

Jeg kan således konstatere, at den politik, Venstre og De Konservative dengang lagde frem, men som desværre ikke blev gennemført fra 1990, er vi altså med det oplæg, regeringen nu har fremlagt, i gang med at gennemføre.

(Kort bemærkning).

Henning Dyremose (KF):

Det er simpelt hen utroligt, at hr. Klaus Hækkerup tror, at fordi en ting engang er indgået i en forhandling, gælder det altid.

Det, der stod i »Økonomisk Reform«, var syvende forsøg på at lave et forlig. Det startede i maj 1989 med »Planen«. Man gav indrømmelse på indrømmelse på indrømmelse på indrømmelse for at få et forlig, og da man så nåede frem til »Økonomisk Reform«, kunne man ikke få forliget alligevel. Det var et forsøg på at nå et forlig, og derfor er det selvfølgelig ikke særlig bindende. Selv om det så skulle have været det, er det i øvrigt også uinteressant; vi er i en helt anden situation, og det er det, hr. Klaus Hækkerup ikke vil forstå. I en situation, hvor dansk erhvervslivs konkurrenceevne på grund af devalueringerne i andre lande sidste år er blevet reduceret med 8 pct., kan man ikke belaste erhvervslivets konkurrenceevne, sådan som man måske kunne have gjort det i en situation, hvor vi havde en eksportfremgang på 6-8 pct.

Det er derfor totalt uinteressant, hvad der står i »Økonomisk Reform«. Det er meget mere interessant, at da vi sidste efterår under finanslovforhandlingerne fra KV-regeringens side foreslog en konjunkturudligningsfond, som vi gerne ville have haft med i et beskæftigelsesforlig inden jul, afviste den daværende socialdemokratiske opposition det. Så hvis hr. Klaus Hækkerup vil fremhæve alle vores tidligere forslag, så tag dog dem fra det sidste par år frem for at gå helt tilbage i fortiden.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Henning Dyremose mener, at det forhandlingsoplæg, »Økonomisk Reform«, den daværende regering lagde frem, var et oplæg til forlig. Nej, det var ikke et oplæg til forlig, det var ikke et forligstilbud. Det var, hvad den daværende regering lagde frem, og som kunne indgå i drøftelserne på lige fod med »Gang i 90'erne« – to planer, der klart markerede hver sit standpunkt, hver sit udgangspunkt for de forhandlinger, der skulle føres. Ud fra dem forhandlede man så om, hvorvidt man kunne finde et kompromis eller ej.

»Økonomisk Reform« var den politik, den daværende regering lagde frem som et tilbud, som et oplæg til Socialdemokratiet; det var ikke et forlig.

Når hr. Henning Dyremose anfører, at konkurrencesituationen er en ganske anden, fordi devalueringerne rundt om i Europa har med-

[Klaus Hækkerup]

ført, at den danske krones konkurrenceevne er forringet med 8 pct., må jeg sige, at det er rigtigt, hvis man bare tager tallene jævnt fordelt. Men hvis man f.eks. tager hensyn til, om de lande, vi handler lidt med, har devalueret meget, og de lande, vi handler meget med, har devalueret lidt, får man et andet billede, og det kan jo være lige så relevant.

Man skal også korrigere for løn- og prisudviklingen i de pågældende lande, og begge dele har Nationalbanken faktisk gjort, idet den kalder det den effektive kursudvikling. Hvis hr. Henning Dyremose overhovedet havde fulgt med i, hvordan Nationalbanken vurderer vores konkurrenceevne, ville han vide, at vores konkurrenceevne i dag stort set svarer til det niveau, vi lå på hele 1991 igennem. Men det vil måske være for meget at forlange af den tidligere finansminister.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg synes blot, at jeg til hr. Henning Dyremose vil sige, at vi fire partier, som har udarbejdet denne skattereformpakke, faktisk har bestræbt os for at udforme den sådan, at der skulle være muligheder for, at også Venstre og De Konservative kan være med i det. Vi har faktisk bestræbt os for det, og derfor håber vi naturligvis også, at der fra konservativ side vil blive vist en åbning over for at gå ind i det her.

Naturligvis forandres de økonomiske forhold år for år, men jeg bemærkede hr. Ellemann-Jensens konstatering af, at Danmark egentlig står i en god økonomisk situation, og derfor synes jeg ikke, der var så meget grund til at bebrejde os, at vi har lavet noget, der ikke helt igennem er finansieret. Det synes vi at vi har råd til.

Jeg efterlyser faktisk en tilkendegivelse fra De Konservative om, at de tør medvirke til noget positivt på det felt.

Formanden:

Hr. Henning Dyremose har ordet for en kort bemærkning, og derefter får skatteministeren ordet.

(Kort bemærkning).

Henning Dyremose (KF):

Jeg skal ikke over for hr. Glønborg gentage

alt det, som både hr. Kirkegaard og jeg har sagt i debatten. Jeg synes faktisk, at hr. Glønborgs bemærkninger, f.eks. om viljen til at forhandle om konjunkturudligning, viljen til at løse investeringsfondsproblemet, var noget mere konstruktive end det, hr. Klaus Hækkerup gav udtryk for.

Derfor bliver det spændende, når vi skal til at samtale om disse ting, om det er hr. Glønborgs og andres vilje til at se på erhvervslivets faktiske situation, der gør sig gældende, eller det er hr. Klaus Hækkerups forsøg på at vise, at erhvervslivets konkurrenceevne ikke er blevet forværret.

Altså: Dansk erhvervsliv har på grund af devalueringer fået forværret sin konkurrenceevne fra 1992 til 1993 med i gennemsnit 8 pct. Derfor ser vi for første gang i 20 år et fald i eksporten af varer og tjenester. Derfor ser vi nu i stedet for den stigning på 6-8 pct. i eksporten af varer og tjenester, som vi havde i årene 1987, 1988, 1989, 1990 og 1991, et fald i eksporten af varer og tjenester. Det er hr. Klaus Hækkerup tilsyneladende bedøvende ligeglad med. Men jeg kan fortælle, at det er eksport af varer og tjenester, der skaber beskæftigelse og reducerer arbejdsløsheden, og det er derfor, der er behov for at tage hensyn til erhvervslivets konkurrenceevne.

Skatteministeren (Stavad):

Da der er kommet en del bemærkninger undervejs og formandens tidsplan nogenlunde skal holde, skal jeg gøre det forholdsvis kort i min opsummering.

Jeg vil godt starte dér, hvor debatten om hr. Glønborgs ordførertale sluttede, nemlig med spørgsmålet om investeringsfondshenlæggelser, hvor hr. Glønborg spurgte, hvordan det forholder sig med hensyn til mulighederne for konjunkturudligning, og hvor hr. Peter Brixtofte gav udtryk for den opfattelse, at investeringsfondshenlæggelser er de selvstændige erhvervsdrivendes eneste mulighed for konjunkturudligning.

Det er jeg meget uenig med hr. Peter Brixtofte i. Jeg mener faktisk, at vore partier i fællesskab, da vi lavede virksomhedsskatteordningen, indbyggede en ganske god konjunkturudligningsordning i virksomhedsskatteordningen. Det, at man kan lade pengene blive i virksomheden til en 34 pct.s acontobeskatning,

[Skatteministeren]

er et redskab, som den enkelte virksomheds-ejer selv kan vælge om han vil benytte, og han kan selv vælge, i hvor stor udstrækning han ønsker at benytte den.

Hvis vi holder det op imod det at benytte en investeringsfondshenlæggelse som konjunkturudligning, er virksomhedsskatteordningens muligheder langt, langt bedre. En virksomhedsejer, der ønsker at anvende investeringsfondshenlæggelser, skal tage 70 pct. af det beløb, der skal fratrækkes, ud af den daglige driftsøkonomi og placere det på en spærret konto i et pengeinstitut. Hvis man i stedet vælger at lade pengene blive i virksomhedsordningen, har man dem til fri benyttelse og skal alene betale de 34 pct. i acontoskat.

I forbindelse med de forhandlinger, som landbrugs- og fiskeriministeren førte med landbrugets og fiskeriets organisationer, blev der fra disse to organisationers side rejst det spørgsmål, at visse velkonsoliderede virksomheder så et problem i, at man skal udtage det, der svarer til kapitalafkastet, af virksomhedsskatteordningen og ikke vil kunne benytte det til opsparing. Derfor fremgår det af de to aftaler, som landbrugs- og fiskeriministeren indgik, at det er en sag, som vi vil se på, og der er da enighed om, at det ikke må betyde ændringer i forhold til formueskatten.

Som det fremgår af bemærkningerne til de lovforslag, vi har til behandling i dag, er det noget, vi fortsat er meget opmærksomme på. Jeg håber, vi hen over sommeren kan finde en løsning ikke bare for landbrugets og fiskeriets virksomheder, men som et generelt tilbud til virksomhederne om, at de får større frihed til også i forbindelse med kapitalafkast at lade disse midler opspare til den lave virksomhedsbeskatning. Det giver en række sammenstødsproblemer i forhold til formueskatten, og derfor har vi også en hensigtserklæring fra regeringens side i bemærkningerne, hvor vi håber, at der i Folketinget vil være vilje til at få set på vore formueskatte regler. Den hensigtserklæring, vi har udstedt, går ud på at lave en omlægning inden for provenuneutrale rammer, altså ikke lægge op til stramninger, men lægge op til at få noget, der er hensigtsmæssigt.

Jeg tror, at enhver, der har studeret formueskatten og problemerne i formueskatten, vil vide, at der er utrolig mange forvriddningsmuligheder og utrolig mange muligheder for at mø-

blere sig på forskellig måde, så at man enten kommer til eller ikke kommer til at betale formueskat, og det betyder, at det også i forhold til dispositionsfriheden ude i virksomhederne lægger nogle begrænsninger, som jeg håber at vi er mange der har en interesse i at få gjort noget ved.

I den sammenhæng ser vi gerne, at vi også dér kan få givet det private erhvervsliv et endnu friere konjunkturudligningsmiddel, og investeringsfondsmuligheden er jo noget, der først aftrappes fra 1995 og frem til 1998, så der er god tid til at få den sidste brik til virksomhedernes konjunkturudligning på plads, inden vi foretager den første lille aftrapning af investeringsfundsordningen.

Så vil jeg godt vende tilbage til hr. Jes Lunde og hr. Rahbæk Møllers indlæg. Hr. Jes Lunde gør sig til talsmand for, at hvis vi brugte den finanspolitiske lempelse, som er anvendt til skattereformen, på en anden måde, kunne vi få væsentlig større beskæftigelse. Der er ingen tvivl om, at når vi tager lærebøgerne, har hr. Jes Lunde fuldstændig ret i sin teori, og at når man stiller det op i forhold til uddannelse, investering, offentlig service osv., er tallene, hr. Jes Lunde refererer til, korrekte.

Men jeg tror, der er en faktor, som hr. Jes Lunde ikke har med, og det er, at vi i forhold til det skattesystem, vi har i dag, står med en række problemer. Vi står med en række problemer i forhold til den verden, vi er en del af. Hvis vi ikke magter at få lavet omlægninger i skattesystemet, der gør, at vi, hvad enten vi ser på de øvrige nordiske lande eller de øvrige EF-lande, får nogle skatteprocenter, der flugter bedre, og at vi tager skridt med hensyn til arbejdsmarkedsbidrag, der også betyder en tilpasning til verden omkring os, så vil det med den større og større bevægelighed over landegrænserne, hvad enten det er virksomheder, personer, serviceydelse eller kapital m.v., give problemer. Derfor har vi behov for at få lavet nogle løsninger.

Derudover, hr. Jes Lunde, er der også det problem, at hvis vi skal kunne have tillid til fremtidige dispositioner både i virksomhederne og i familierne, tror jeg, det er meget afgørende, at vi får afklaret den usikkerhedsbrik, som debatten om skatten har været i ganske lang tid; det er afgørende, at den sag er afklaret, når Folketinget tager hjem på sommerferie.

[Skatteministeren]

rie, kort eller lang, således at man kan sætte sig ned og regne på det, og at man kan træffe langsigtede dispositioner både i virksomhederne og i familiernes husholdninger. Hvis man ikke tager denne faktor med, tror jeg, set ud fra de rene lærebogsteorier, at man får et forkert billede.

Så kan hr. Jes Lunde selvfølgelig sige, at en sådan omlægning kan vi lave, uden at vi behøver at indbygge en finanspolitisk lempelse i skattereformen. Det har hr. Jes Lunde ret i; den teoretiske mulighed eksisterer. Men virkeligheden er i hvert fald sådan indrettet, at hvis vi skal leve op til det sæt af løfter, som vi har givet i forbindelse med dannelsen af regeringen, bliver det umuligt at komme igennem med en så gennemgribende omlægning af vores skattesystem, som regeringen ønsker, og som vi lagde op til. Og da vi ønsker fuldt ud at leve op til de løfter, der er givet i regeringsgrundlaget, er der altså en del ting, der hænger sammen.

Endelig vil jeg gerne gøre opmærksom på, at det, vi gør med hensyn til kontantlån og gamle kontantlån, hænger snævert sammen med dette her. Det ville ikke være forsvarligt at foretage de ændringer, hvis vi ikke så det i sammenhæng med, at vi får de lave skatteprocenter. Og når det er forsvarligt at foretage omlægninger af de gamle kontantlån, som i løbet af forholdsvis kort tid vil betyde, at realrenteafgiftsprocenten sandsynligvis dropper med ca. 10 procentpoint – altså fra nogle og halvtreds til nogle og fyrrer – er det selvfølgelig, fordi det hænger naturligt sammen med, at vi for det meget store flertal får en kapitalafkastbeskatningsprocent, der ligger på 44, når forslagene, som vi har fremsat her, er fuldt gennemført i 1998.

Så der er mange ting, der hænger sammen, og som er forudsætninger for hinanden, for at det hele kan gå op i en højere helhed.

Så et par bemærkninger til hr. Rahbæk Møller, hvis indlæg først og fremmest drejede sig om fordelingsvirkningen. Jeg mener, at regeringen har taget så vidtgående hensyn til en ordentlig, anstændig fordelingspolitik, som det er muligt at gøre det i skattesystemet. Det er ikke muligt at løse alle sociale problemer i vores skattesystem, og hvis man forsøger på at gøre det, kommer man galt af sted.

Jeg mener, det er en skrøne at påstå, at det er til fordel for lavindkomstgrupperne at have voldsomt store personfradrag med den konsekvens, at det efterfølges af meget høje skatteprocenter, som vi har det i dag, hvor den laveste skatteprocent i en gennemsnitskommune ligger på 52. Det tror jeg ikke er sundt. I øvrigt har vi faktisk set i international sammenhæng meget høje personfradrag og meget høje bundfradrag. Og det, vi kombinerer vores høje personfradrag med, er – også set i international sammenhæng – nogle ganske lave bundprocenter, altså bundskatteprocenten, som kommer ned på 38. Den kombination mener jeg faktisk giver en ordentlig fordelingsvirkning, og jeg mener, at vi hermed har løst spørgsmålet om fordelingspolitikken i forhold til skattesystemet så vidt, som man kan.

Derfor ligger der faktisk også i de forslag, som regeringen har fremsat, i slutvirkning en skattelettelse til en enlig på dagpenge på omkring 5.000 kr. Det kan dokumenteres, og jeg vil gerne være læremester i regnestykket. Hvis man prøver at holde det op imod den skat, man betaler i denne gruppe, ligger der faktisk ganske pæne skattelettelser. Derfor glæder jeg mig til diskussionen med SF, også i relation til fordelingspolitikken.

Jeg er også meget åben over for debat. Hvis der, som det er sagt af den socialdemokratiske ordfører og andre ordførere, kan påvises ting i dette, vi ikke har taget højde for, og som der bør tages højde for, er der bestemt ikke nogen, der har gravet sig ned i nogle dybe, sorte huller, hverken i forhold til den ene eller den anden side af salen; vi er meget åbne over for at finde løsninger i fællesskab.

Jeg skal så slutte med at sige, at der er to overordnede hensyn, som er afgørende for, om vi kan finde hinanden, og som regeringen lægger afgørende vægt på. Det ene er at fastholde helheden, det, der er hovedkonstruktionen i regeringens udspil; man skal ikke kunne bevæge sig imellem forskellige slags indkomster og få en skatteprocent fra 0 og op til – som i øjeblikket – 68. Hele hovedkonstruktionen går ud på, at vi får nulprocenterne og de meget lave procenter op på et rimeligt niveau og til gengæld bruger pengene til at sænke de alt for høje procenter, der er i dag. De høje procenter findes også inden for lavindkomstgrupperne; de vil til gengæld få en mere normal og mere

[Skatteministeren]

rimelig beskatning i forhold til i dag. Vi undgår de skattefri lommer, så man ikke mere kan spekulere imod skattesystemet ved bare at kalde indkomster noget forskelligt. Det er meget afgørende for regeringen, at vi holder fast i den helhed.

Det andet, der er afgørende for regeringen, er, at når vi skal gøre regnebrættet op og have økonomien til at passe, kan man ikke bare enten bruge nogle flere penge eller fjerne nogle indtægter. Der skal være ansvarlighed i økonomien. Hvis man fjerner indtægter, skal man finde nogle nye; hvis man ønsker nye udgifter, er vi nødt til at skaffe os af med nogle andre udgifter. Så den helhed – også den økonomiske – er afgørende for regeringen, og det håber jeg også den vil være for de øvrige partier.

Må jeg i øvrigt takke for en god debat, som indimellem har været skarp. Men det gør ikke noget, når vi kan sige, at vi nu er i gang med at kridte linierne op. Jeg håber, den gode debat må blive fulgt op af nogle gode forhandlinger, og jeg har ikke tabt håbet om, at der kan samles et bredt flertal om det udspil, regeringen her har lagt frem.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Om der kan samles et bredt flertal afhænger jo af, om regeringen er i stand til at forhandle, for som det ligger nu, er det ikke godt nok. Men der er så mange elementer, som vi meget gerne vil være med til at støtte, så vi går meget gerne ind i seriøse forhandlinger om at få rettet op på de skævheder, der er.

Jeg vil gerne lige korrigere to ting, som skatteministeren lagde mig i munden. For det første har vi ikke talt for, at vi kan løse alle sociale problemer over skattesystemet; det ved vi godt at vi ikke kan. Og for det andet: Vi har heller ikke talt for et voldsomt stort personfradrag. Jeg er enig med skatteministeren i, at for de lavtlønnede er det sådan set vigtigere at sænke trækprocenten end at øge personfradraget. Det, vi har talt imod, er, at man direkte forringer værdien af personfradraget. Det får for visse grupper en negativ virkning. Skatteministeren ryster på hovedet – men man har forringet værdien af personfradraget.

Så kommer skatteministeren med et eksempel på en person på dagpenge, der skulle spare 5.000 kr. Det kan jeg ikke få til at stemme med

de eksempler, der står i regeringens udspil. Der nævner man en person, som tjener 130.000 kr., og man har måttet forudsætte, at vedkommende har et barn og dermed får forbedringen af børneydelsen for at komme op på over de 5.000 kr.

Så er der nævnt et andet eksempel på en person, der også sparer godt 5.000 kr. Der er vi oppe på en anden indkomst, nemlig på omkring 160.000 kr. Jeg vil stadig fastholde, at hvis man er nede på omkring 130.000 kr., tjener man noget, men ikke meget mere end det, der går til på de grønne afgifter. Det er stort set neutralt for disse indkomstgrupper. Hvis man er nede på 60.000 kr. eller derunder, er der tale om en direkte indkomstskattestigning, hvortil så kommer de grønne afgifter. Det er skævt, men jeg håber, at regeringen, når vi nu får dette belyst, er villig til at gå i forhandlinger om at få rettet disse skævheder op. Det er vores mål at gå i forlig med regeringen om en skattereform, for endnu en gang: Der er så mange gode elementer, som vi gerne vil være med til at bære igennem, men der er nogle skævheder, der skal rettes op.

(Kort bemærkning).

Mejdahl (V):

Jeg håber ikke, at hr. Glønborg var tilfreds med skatteministerens svar på hr. Glønborgs spørgsmål. Hvis hr. Glønborg var tilfreds med det, må jeg sige, at så er hr. Glønborg blevet meget nøjsom.

Formanden:

Hr. Kirkegaard har bedt om ordet i anden omgang. Taletiden er 5 minutter.

Kirkegaard (KF):

For mange timer siden meldte jeg, at jeg var nødt til i anden omgang at komme med konkrete kommentarer til de seks lovforslag, som er til behandling. Det skal jeg gøre ganske kort og i overskriftsform.

Hvad angår lovforslag nr. L 283, kan jeg henvise til de generelle bemærkninger, som jeg kom med, og kun føje to ting til. Den ene er, at vi har svært ved at gennemskue, hvad der menes med de bemærkninger, der er om det vandrede skatteloft i lovforslag nr. L 283. Vi frygter naturligvis, at det, man lægger op til, er en eller

[Kirkegaard]

anden form for yderligere beskatning af formue i forbindelse med, at man ikke sænker det vandrette skatteloft så meget som det skrå skatteloft.

Min anden bemærkning er, at jeg fortsat savner en god argumentation for, at man ikke har taget Personskatteudvalgets forslag om loft over fagforeningskontingenter med. Jeg kan forstå, at Socialdemokratiet ikke kan lide det, men vi har ikke fået en ordentlig argumentation for, at man ikke kan lide det. Der er en milliard kroner i det, og det ville være en stor hjælp, hvis vi skal have et forlig, at have den milliard til rådighed. Der kan fjernes mange tidsler for de penge.

Om lovforslag nr. L 284 om børnefamilieydelsen kan jeg sige, at det ikke vil støde på den store modstand hos os at få det til at indgå i et forlig.

Derimod er vi mere skeptiske over for lovforslag nr. L 285 om befordringsfradraget. Vi vil ikke afvise, at der er behov for justeringer og forenklinger. Jeg henviser til den debat, vi havde i forbindelse med diskussionen om landdistriktsudvalgets rapport, hvor vi kom med nogle synspunkter. Jeg vil dog gerne sige, at vi ikke kan lide at afskaffe den særregel, som gælder for personer, der har kørsel over lange afstande, og som ikke har mulighed for at benytte kollektiv transport.

Hvad angår lovforslag nr. L 286, frynsegodelovforslaget, synes jeg simpelt hen, at man skal droppe det. Der er tale om ren og skær misundelse. Der er ikke noget provenu af betydning. Og til syvende og sidst vil udgifterne have hos erhvervslivet. Det vil naturligvis gå sådan, når man ikke mere har så gunstige aflønningsforhold, som man tidligere har haft.

Vedrørende lovforslag nr. L 287 er vores melding, at det kan vi ikke gå ind for. Vi er modstandere af at afskaffe reglerne omkring investeringsfondsordningen. Tværtimod ønsker vi ligesom Venstre at benytte denne ordning til en konjunkturudligning, jf. det forslag, vi har liggende her i Folketinget. Det samme gælder nedskrivning af varelagre og nedskrivningsprocenten efter husdyrbesætningsloven. Det er erhvervsbelastningsforslag, som vi ikke kan støtte.

I lovforslag nr. L 288 er der også tale om en erhvervsbelastning, her i størrelsesordenen 100 mio. kr. Jeg vil dog ikke afvise, at der kan være

nogle problemer her, som det kunne være tiltrængt at se på. Jeg vil heller ikke tro, det kunne støde på de store vanskeligheder, hvis der skal indgås et forlig.

Men desværre må jeg sige efter at have lyttet til de mange timers debat og hørt på i al fald nogle af de ministre og folketingsmedlemmer, der har haft ordet, at jeg savner en klar tilkendegivelse fra regeringens side om, hvorvidt man reelt ønsker et forlig med Det Konservative Folkeparti om en skattereform. Jeg synes, der har været nogle meget negative udmeldinger til os. Det er jeg ked af, for der er behov for bredde i dansk skattepolitik. Og skal det trumfes igennem tju hej vilde dyr med 90 mandater, mangler man i hvert fald bredden. Men de næste døgn kan jo selvfølgelig overbevise mig om, at jeg tager fejl. Det håber jeg.

Jes Lunde (SF):

Når skatteministeren skal forklare os alle, at der ikke er nogen, der taber på dette her, synes jeg, hovedproblemet er, at skatteministeren altid udvælger sig nogle familietyper, som lige præcis ikke taber. Og de findes, det er da helt rigtigt.

Men hvis nu den arbejdsløse, som skatteministeren før var optaget af, har noget gæld – det kan jo forekomme, det kan være studie-gæld, man kan have tabt penge på et hus, som man var nødt til at flytte fra, da man blev arbejdsløs, og så har man så et rentefradrag på måske en snes tusinde, det er jo ikke noget vildt højt beløb – hvis man er i den situation, og hvis skatteministeren så også vil begynde at tage hensyn til, at de grønne afgifter skal betales af nogen, og hvis vi tager det bare som et gennemsnit og siger, at der skal betales 12 mia. kr. i grønne afgifter og vi er 5 mio. mennesker, så er det sådan, at hvis den arbejdsløse bare opfører sig nogenlunde som gennemsnittet, skal han betale 2.400 kr. i grønne afgifter. Så kommer der et tab ud af dette her, så får den arbejdsløse et underskud efter den skattereform, regeringen er kommet med.

Og den slags mennesker eksisterer altså også. Der eksisterer mennesker med lave indkomster, som har gæld, og regeringen er nødt til at begynde at affinde sig med, at sådan er det altså. Og der er også nogle af dem, der ikke kan holde til at blive tabere på en skattereform.

[Jes Lunde]

Egentlig startede Socialdemokratiet med at give et løfte i denne debat om, at man var villig til at se på disse eksempler. Men nu har skatteministeren meldt sig ud af debatten, han er i nærforhandling med Kristeligt Folkeparti om visse detaljer. Vi holder en pause. Er forhandlingen afsluttet derovre? Det er den nu. Socialdemokratiet startede denne debat med at sige, at hvis vi kunne påvise, at der var nogle sociale problemer, hvis vi kunne påvise, at der var lavindkomstgrupper, der tabte på denne skattereform, var Socialdemokratiet meget interesseret i at se på det og meget interesseret i at ændre på det.

Jeg vil opfordre til, at skatteministeren tilslutter sig det, som den socialdemokratiske ordfører har sagt. Jeg vil opfordre til, at skatteministeren viser den samme vilje til at se reelt på det i stedet for at nøjes med at blive ved med at konstruere familieeksempler med nogle, der ikke bliver ramt, for de eksempler kan vi også godt. Vi ved godt, at der er nogle, der ikke bliver ramt. Men der er altså også nogle, der bliver det, nemlig dem, der har en pæn gæld, samtidig med at de er lavtlønnede; de kommer i klemme i denne her reform. Og skatteministeren er nødt til at tage hensyn til, at der er noget, vi skal have set på dér. Det samme gælder folk, som er deltidsbeskæftigede, og som ikke har en fuld løn. Også de bliver ramt, når værdien af personfradraget falder.

Hvis regeringen er villig til at gå ind og løse problemerne med folk, der kommer i klemme i skattereformen, er SF til at tale med. Hvis regeringen er villig til at se på, at det er en fejl, at erhvervslivet ikke bidrager til miljøforbedringer her i landet, hvis regeringen er villig til at se på, at vi skal have beskæftigelseeffekten gjort større, er vi stærkt interesseret i det.

Jeg lagde mærke til, at skatteministeren sagde, at når beskæftigelsesvirkningen ikke kunne blive større, var det, fordi regeringen var nødt til at bruge nogle af milliarderne på skattelettelser for at leve op til alle de løfter, den har givet. Det er jeg fuldstændig enig i, men det er så også lige præcis problemet, at regeringen op til fremsættelsen af denne skattereform har været ganske rundhåndet med at uddele løfter, og det bliver man ramt af nu, idet man for at holde disse løfter er nødt til at bruge nogle milliardbeløb på skattelettelser, også på områder, hvor der ikke er voldsom megen grund til det.

Lad mig som bare et eksempel nævne, at når man sænker beskatningen af lejeværdien, giver man også penge til folk, der bor i et gældfrit hus, og som ikke har noget som helst problem med, at rentefradraget falder i værdi, men som alligevel får en lavere lejeværdibeskatning. Folk på måske et stykke oppe i halvtredserne, som for længst har betalt huset, børnene er flyttet hjemmefra osv., får skattelettelsen hele vejen op, fordi de ikke har noget rentefradrag, og nu skal de altså også have en lempelse i lejeværdien.

Der er nogle steder, hvor man øser lidt rigeligt ud med penge til folk, som ikke har brug for det, og i den anden ende er der mennesker med lave indkomster og stor gæld, der bliver klemmt. Hvis vi kan møblere om på sådan noget, hvis den sociale fordeling kan blive bedre, så lad os tale om det. Hvis det er noget, regeringen føler sig totalt bundet af, er der ikke andet for, end at så må det blive en 90-89-situation her. Men jeg kunne egentlig godt tænke mig, at skatteministeren lige til allersidst gik herop og bekræftede det, som den socialdemokratiske ordfører sagde: at man er villig til at se på den sociale profil, for det synes vi er temmelig afgørende at vide her ved afslutningen af denne debat.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil gerne kvittere for, at hr. Kirkegaard gjorde sig den ulejlighed at stå op og præcisere Det Konservative Folkepartis holdning til de seks lovforslag, vi nu har behandlet siden klokken 12.

Jeg lagde også mærke til, at meget tidligt i debatten – jeg tror, det var første gang, hr. Kirkegaard havde ordet – sagde hr. Kirkegaard: Vi vurderer forslagene som en helhed og tager stilling til forslagene som en helhed. Det samme gælder selvfølgelig også for vores vedkommende.

Vi har behandlet seks lovforslag, vi har 16 tilbage, inden vi er færdige i aften. Jeg kvitterer for de meldinger, der er givet, og siger: Lad os nu se, hvilke meldingerne der kommer på de sidste 16 forslag, lad os få debatten, og så kan der tegne sig et billede af, hvor langt vi kan gå. Men ingen skal være i tvivl om – og det kan også være et svar til hr. Jes Lunde – at vi meget gerne ser, at vi finder et bredt forlig om disse

[Klaus Hækkerup]

ting, hvis det er muligt, hvis viljen til at bøje sig mod hinanden er til stede. Men arbejdet skal jo gøres i udvalget, hvor vi kan få belyst problemerne gennem spørgsmål til ministeren og gennem drøftelser.

Skatteministeren (Stavad):

Må jeg sige til hr. Jes Lunde, at vi faktisk har gjort os megen, megen umage for at sikre os, at der sker en ordentlig fordeling, og at der er en ordentlig profil i de forslag, som er lagt frem. Hvis der er nogen, der kan komme og påvise, at der er ting, der ikke er taget højde for, og som der bør tages højde for, er det selvfølgelig noget, vi taler om i fuld overensstemmelse med det, den socialdemokratiske ordfører sagde.

Men jeg føler mig lidt bekræftet i, at vi ikke har ramt helt skævt, hr. Jes Lunde. Når man skal finde et eksempel frem med en enlig, der tjener 130.000 kr., som har en gæld på mellem 250.000 kr. og 300.000 kr., og stadig væk har overskud, men hvis man så lader den pågældende køre 50.000 km om året, så kan det blive et problem, så kammer den over, så vil jeg sige, at så længe hr. Jes Lunde er nødt til at opfinde den slags eksempler for at bringe sig i en position, hvor han kan bevise, at der er noget, der fordelingsmæssigt ikke hænger sammen, mener jeg, at så klarer vi nok fordelingen.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg er ikke imponeret over skatteministerens regnekunst. For det første behøver man ikke at have en gæld på 300.000 kr. for at have en renteudgift på 25.000 kr. Det kan man faktisk klare med en betydelig mindre gæld med de rentesatser, der er i bankerne i dag. Vi skal et godt stykke ned under de 200.000 kr., for at man kan få rentefradraget på de 25.000 kr. Det er det ene.

Det andet er, at skatteministeren mener, at man skal køre 50.000 km i egen bil for at få en udgift på de grønne skatter på 2.400 kr. Det forstår jeg da overhovedet ikke. Hvis man kører 50.000 km i egen bil, skal man betale op imod en krone mere pr. liter benzin, så alene derved kan man risikere de 5.000 kr. Så jeg skal ikke ud i sådan nogle eksempler for at få beløbet op på 2.400 kr. 2.400 kr. er bare et gennemsnitsbeløb. De grønne skatter er på 12 mia. kr., og vi er 5 mio. mennesker. Det er 2.400 kr.

pr. person, hvis man går det gennemsnitlige antal gange i bad, og hvis man kører det gennemsnitlige antal kilometer i sin egen bil osv. osv.

Vi har ikke noget imod de grønne afgifter i SF. Vi mener, de er nødvendige, men lad være med at påstå, at de ikke eksisterer. Når man indfører grønne afgifter, som hviler nogenlunde ens på hele befolkningen, fordi alle har brug for strøm, alle har brug for vand, alle har brug for at bevæge sig rundt, er det vigtigere, at vi kompenserer det socialt. Og skatteministeren er altså nødt til at forstå, at han ikke må trylle de grønne afgifter væk og sige, at der i realiteten ikke er nogen, der betaler dem. De er der, de skal jo betales af helt almindelige mennesker, så lad os da få dem ind i regnestykkerne og lad os acceptere, at et gennemsnit faktisk er 2.400 kr. pr. person, og så er der altså nogle lavtlønnede, som kommer i klemme her.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg vil sige, at skatteministerens troværdighed i denne sag desværre er ikke så stor. Den er lige så stor, som den var tidligere på dagen, hvor skatteministeren sagde, at han ikke kunne forstå, at dette stof, som jo var kendt og gennemarbejdet, behøvede at have vældig lang tid til gangen gennem Folketinget.

Jeg nævnte ved en tidligere lejlighed et hul. Jeg har i mellemtiden fundet et nyt hul, og sådan vil jeg, inden det bliver min tur til at holde min ordførertale, formentlig finde 7, 8, 10 huller.

Hvis vi nu vender tilbage til bilerne, må vi sige, at det er rigtigt, at direktionsbilerne får én på hattepulden. Men manden, der bor i København og arbejder i Frederikssund og i øvrigt kører en Lada, skal selvfølgelig have firmabil. Ladaen koster 60.000 kr., han vil blive skattepligtig af 15.000 kr., og så har han fri bil til og fra arbejde, og hvor han i øvrigt måtte køre hen i sin Lada. Så hvor vi nu får stoppet direktionsbilerne – og det synes jeg er godt nok, de kan jo bare lade være, hvis de ikke vil betale – vil vi nu opleve en skov af firmabiler nede i, hvad skal vi sige, indianerrækkerne i firmaerne. Sådan er det desværre.

Jeg er sikker på, at jo mere vi gennemarbejder disse forslag, jo flere af den slags julelege vil vi finde. Og derfor er det altså vigtigt, at

[Jens Thoft]

ministeren ikke bare stiller sig op og er skråsikker, for det holder desværre ikke. Jeg er ked af det. Og jeg har til min ordførertale yderligere syv gode huller, der er omtrent lige så gode som dette her.

Formanden:

Skatteministeren har ordet, og så må jeg regne med, at vi er færdige med denne behandling.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg lover, hr. formand, at det bliver min sidste bemærkning i denne debat, uanset hvad der i øvrigt bliver sagt.

Hvis vi tager det, som man påregner der er i udgifter for en enlig til de to almindelige grønne afgifter, når det i 1998 er fuldt gennemført, hr. Jes Lunde, så er det 850 kr. Det fremgår af bemærkningerne til hovedforslaget, altså lovforslag nr. L 283, på side 23.

Måtte jeg sige til hr. Jens Thoft, at så lang tid hans huller har den kvalitet, som jeg har hørt indtil dette øjeblik, smadrede Jaguarer og gamle Ladaer, må jeg sige, at jeg føler mig ret overbevist om, at vi også på dette felt har gjort arbejdet rimelig godt.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jo, men hr. skatteminister, jeg kan ikke forstå, hvorfor de grønne afgifter skal hekses fuldstændig væk. Hvis en enlig kun skal betale 800 kr., og vi er 5 mio. mennesker her i landet, så giver det altså 4 mia. kr. i indtægter, og der står 12 mia. kr. i forslagene her; der er altså noget, der ikke hænger sammen. Der må skulle betales et større beløb hos almindelige mennesker, for at vi kan få det provenu ind, som skatteministeren bruger i anden sammenhæng. Derfor er det simpelt hen ikke vederhæftigt at påstå heroppefra, at de grønne afgifter hviler så lidt på forbrugerne. De hviler altså med større beløb, når det er 12 mia. kr., der skal i kassen.

Jeg kan ikke forstå, hvorfor skatteministeren vil løbe fra det. Hvorfor ikke bare erkende, at sådan er det? Hvis folk gennemsnitligt skal betale deres andel af de 12 mia. kr., så er det 2.400 kr. pr. person. Sådan er det: 12 mia. divideret med 5 mio.; det kan man ikke hekse sig ud af på nogen mulig måde. Så er der nogle

forskelle; det er da givet, at der er nogle, der ligger lidt højere, og nogle, der ligger lidt lavere. Men at trylle de 2.400 kr. ned til 800 kr. for en enlig person, en enlig voksen, er helt hen i vejret. Det er større beløb, folk skal betale. Det synes jeg vi skal sige ærligt herfra, så vi kan diskutere det i vores regnestykker, så vi kan sørge for at rette op på det for de mennesker, der har de laveste indkomster.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 19.30.

Mødet udsat kl. 18.30

Mødet genoptaget kl. 19.30

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 289:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. (aktieavancebeskatningsloven) og forskellige andre skattelove. (Ensartet udbytte- og aktieavancebeskatning m.v.).

Af skatteministeren (Stavad).

(Fremsat 19/5 93).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 15 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 290:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift ved overdragelse af aktier m.v. (aktieafgiftsloven) og lov om kapitaltilførselsafgift. (Nedsættelse af aktieafgiften og ophævelse af kapitaltilførselsafgiften).